

รายงานผลการวิจัย

โครงการวิจัยชุด

“การสื่อสารจิตสำนึกสาธารณะ”

เรื่อง

บทบาทสื่อมวลชนในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ:

กรณีศึกษา สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน เอฟ เอ็ม ๙๖.๐ เมกกะเฮิรตซ์

Role of Media for Public Consciousness:

Case Study Ruam Duey Chuey Kan Radio Station F.M. 96.0 MHz

โดย

อาจารย์ณิชาภา แก้วประดับ

คณะนิเทศศาสตร์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. ๒๕๕๑

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง บทบาทสื่อมวลชนในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ: กรณีศึกษา สถาบันวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน เอฟ เอ็ม ๙๖.๐ เมกกะเฮิรตซ์ เป็นงานวิจัยเล่มที่ ๓ ที่ได้รับทุนจากศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ความสำเร็จของงานวิจัยเล่มนี้ จะเกิดขึ้นไม่ได้ หากไม่ได้รับความช่วยเหลือ สนับสนุน และกำลังใจจากบุคคลต่าง ๆ ด้วยดีเสมอมา ต้องขอขอบคุณผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันทั้ง ๑๕ ท่าน ที่เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้ข้อมูล แนวความคิด แง่มุมต่าง ๆ ความคิดเห็น ประสพการณ์ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์และมีคุณค่าอย่างยิ่งต่องานวิจัยนี้

ขอบคุณสมาชิกในครอบครัวทุกคนที่เป็นกำลังใจ และสนับสนุนการทำงานอย่างเต็มที่
ขอบคุณลูกศิษย์ที่รักทั้งหลายจากสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกรุงเทพ และมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ที่เป็นแรงงานสำคัญ ขอขอบคุณกำลังใจเล็ก ๆ จากสภากาชาดหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ลูกศิษย์ และกัลยาณมิตรทั้งหลายที่ให้คำปรึกษา และช่วยผลักดันให้งานวิจัยนี้เป็นรูปเป็นร่างขึ้นมา

ณิชากา แก้วประดับ

ผู้วิจัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....ก
 บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....ค
 กิตติกรรมประกาศ.....จ
 สารบัญ.....ฉ

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....๑
 ๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....๙
 ๑.๓ นิยามศัพท์.....๙
 ๑.๔ ขอบเขตการวิจัย.....๑๐
 ๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....๑๐

บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ แนวคิดเรื่องจิตสำนึกและจิตสำนึกทางสังคม.....๑๑
 ๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน.....๑๕
 ๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กรสื่อมวลชน.....๑๘
 - แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการผลิตงานขององค์กรสื่อมวลชน.....๑๘
 ๒.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....๒๒

บทที่ ๓ ระเบียบวิธีวิจัย

๓.๑ ระเบียบวิธีวิจัย.....๒๕
 ๓.๒ ระยะเวลาในการวิจัย.....๒๕
 ๓.๓ กลุ่มตัวอย่าง.....๒๖
 ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล.....๒๗
 ๓.๕ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....๒๗
 ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล.....๒๘
 ๓.๗ การนำเสนอผลการวิจัย.....๒๘
 ๓.๘ กรอบแนวคิดในการวิจัย.....๒๙

บทที่ ๔ ผลการวิจัย

ตอนที่ ๑ รายงานผลการวิเคราะห์แนวคิด นโยบายการทำงาน
 ของสถานีวิทย์ร่วมด้วยช่วยกันในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ.....๓๑

ตอนที่ ๒ รายงานผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการของสถานีวิทย์
 ร่วมด้วยช่วยกันในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ.....๓๗

ตอนที่ ๓ รายงานการวิเคราะห์บทบาทในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ
 ของสถานีวิทย์ร่วมด้วยช่วยกัน.....๕๒

บทที่ ๕ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย.....๙๗

อภิปรายผล.....๑๐๑

ข้อจำกัดในการวิจัย.....๑๑๐

ข้อเสนอแนะ.....๑๑๑

บรรณานุกรม.....๑๑๒

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก. ตัวอย่างตารางบันทึกข้อมูล.....๑๑๖

ภาคผนวก ข. ตัวอย่างบันทึกข้อมูลศูนย์รับเรื่อง ของสถานีวิทย์ร่วมด้วยช่วยกัน.....๑๑๘

ประวัติผู้วิจัย.....๑๒๙

ชื่อเรื่อง: บทบาทสื่อมวลชนในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ: กรณีศึกษา สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน เอฟเอ็ม ๙๖.๐ เมกกะเฮิร์ตซ์

ผู้วิจัย: อาจารย์ณิชาภา แก้วประดับ

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ปีที่พิมพ์: ๒๕๕๓

สถานที่พิมพ์: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

แหล่งที่เก็บรายงานวิจัย: ศูนย์วิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

จำนวนหน้างานวิจัย ๑๒๙ หน้า

คำสำคัญ: จิตสำนึกสาธารณะ บทบาทสื่อ วิทยุร่วมด้วยช่วยกัน

บทคัดย่อ

งานวิจัย เรื่องบทบาทสื่อมวลชนในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ: กรณีศึกษา สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน เอฟเอ็ม ๙๖.๐ เมกกะเฮิร์ตซ์เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด นโยบาย การบริหารจัดการ และบทบาท ในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาจากผู้ฟังและประชาชนที่โทรศัพท์เข้ามาแจ้งเรื่องราวร้องทุกข์ต่อสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ในระยะเวลา ๖ เดือน รวม ๕๙,๖๖๗ เรื่องและสัมภาษณ์เชิงลึกบุคคล ๓ กลุ่ม รวม ๑๕ คน ได้แก่ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน และกลุ่มอาสาสมัครสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน

ผลการวิจัยพบว่า

๑.ด้านแนวคิด นโยบาย สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันเป็นองค์กรที่จัดตั้งโดยกลุ่มบริษัทในเครือของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่มีนโยบายเริ่มต้นเพื่อมุ่งมั่นที่จะเป็นสื่อกลางในการสร้างสำนึกชุมชนและสำนึกสาธารณะ ส่งเสริมให้คนในสังคมมีความรัก มีน้ำใจต่อทั้งในระดับปัจเจก และระดับองค์กร เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหา หรือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างรวดเร็วและเป็นรูปธรรม

เป็นสื่อกลางในการรณรงค์ให้ความช่วยเหลือข่าวสาร ความรู้ เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องในการทำความดี ว่าไม่ใช่ ‘เรื่องน่าอาย’

๒.ด้านการบริหารจัดการ สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันเป็นองค์กรที่เน้นการส่งเสริมการทำความดี โดยไม่หวังผลตอบแทนแล้ว มีความตั้งใจ ทุ่มเท และใส่ใจกับปัญหาทุกเรื่อง และยังมีพันธมิตรหลากหลายองค์กรจำนวนมาก ที่พร้อมจะให้ความร่วมมือช่วยเหลืออย่างเต็มที่ สอดคล้องกับหลักการการทำงานที่ว่า ‘ทุกเรื่องต้องมีคำตอบ’

การจัดรูปแบบรายการแบบ non format และเปิดโอกาสให้ประชาชนโทรศัพท์เข้ามาขอความช่วยเหลือทำให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินรายการอย่างมาก และส่งผลให้สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันประสบความสำเร็จในการจัดรายการวิทยุเพื่อสร้างจิตสำนึกสาธารณะอย่างมาก

๓.บทบาทของในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน

สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันเน้นการการรณรงค์สร้างจิตสำนึกสาธารณะผ่านผ่านบทบาทการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเป็นหลัก รองลงมาคือการประชุมสัมมนา การรณรงค์ทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ การสร้างความต่อเนื่องทางสังคม และการให้ความเพลิดเพลินแก่สมาชิกในสังคม ตามลำดับ และยังได้ทำหน้าที่เพิ่มเติมที่มากกว่าความเป็นสื่อ คือรับบริจาคเงินและความช่วยเหลือทั้งเงินและสิ่งของ โดยเป็นสื่อกลางระหว่างผู้ที่เดือดร้อนและผู้ที่ต้องการให้ความช่วยเหลือ ได้อย่างรวดเร็ว

การวิจัยครั้งนี้ยังพบว่า ประชาชนได้นำเรื่องส่วนตัวออกมาสู่พื้นที่สาธารณะจำนวนมาก เป็นการสะท้อนถึงความไว้วางใจของผู้ฟังที่มีต่อสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันอย่างชัดเจน

สิ่งที่น่าสนใจอีกประการคือเรื่องการทำความดี ที่สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันยังได้ชื่นชมผู้ทำความดีอย่างต่อเนื่อง เป็นการกระตุ้นให้ผู้ฟังรายการ และประชาชนทำความดีมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ในด้านของกระบวนการสื่อสารยังพบว่า สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันได้สร้างปรากฏการณ์ใหม่ในกระบวนการสื่อสารคือการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในรายการในฐานะผู้ส่งสารในฐานะ 'ตัวจริงเสียงจริง' ซึ่งทำให้การจัดรายการของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันมีพลังมากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะการวิจัย เพื่อประโยชน์ในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะของสื่อมวลชน ดังนี้

๑. เครือข่ายสื่อเพื่อสาธารณะ ทั้งสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน จส.๑๐๐ และสวพ. ๙๑ ควรร่วมมือกันสร้างเครือข่ายระดับชาติ เพื่อให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒. ควรขยายรายการเช่นนี้ไปยังวิทยุกระจายเสียงเครือข่ายอื่น ๆ รวมถึงสถานีวิทยุโทรทัศน์ด้วย เพื่อกระจายแนวคิดการสร้างจิตสำนึกสาธารณะให้ประชาชนอย่างกว้างขวางและมีพลัง

๓. ควรมีการฝึกอบรมอาสาสมัครร่วมด้วยช่วยกันในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างมีระบบ แบบแผน และต่อเนื่อง

Title: Role of Media for Public Consciousness: Case Study Ruam Duey Chuey Kan Radio Station F.M. 96.0 MHZ
Researcher: Nichapa Kaewpradub
Year of Publication: 2010
Sources: Research and Development Center
Dhurakij Pundit University
Keywords: Media's Public Consciousness, Media's Roles, Ruam Duey Chuey Kan Radio Station

Dhurakij Pundit University
Publisher: Dhurakij Pundit University
Number of Page 129 pages

ABSTRACT

The role of Media in aspect of Public Consciousness: the Case Study of Ruam Duey Chuey Kan Radio Station F.M. 96.0 MHZ was the qualitative research which for studying the way of thinking, policy, managing administration and the role in aspect of public of Ruam Duey Chuey Kan Radio Station. As the content analysis from listening and people who call to inform or complain to Ruam Duey Chuey Kan Radio Station for 6 months amount 59,667 items. Furthermore, in - depth interview with 3 groups as executive group, performance group and volunteer group of Ruam Duey Chuey Kan Radio Station were also obtained.

The results was shown that

1.The way of thinking and policy

Ruam Duey Chuey Kan Radio Station was the organization contributed by The Crown Property Bureau which had the first policy as the media of community and public of consciousness. This policy was also supported to society as the good sympathy in both private and organized level for solving or relieving the problem of people with instantly and justly.

Moreover, this station was the media for inform news and knowledge so that people would correctly understand with "Don't be shame to do the goodness".

2.Managing administration

Ruam Duey Chuey Kan Radio Station was not only the goodness - doing supporting organization with a reward but also intend to every problems and the alliances from many organizations also completely helped together as 'Everything has answer'.

Non-format of this station and give the chance for people to phone in the station were made fluently process and greatly pushed Ruam Duey Chuey Kan Radio station to achieve for public consciousness.

3.The role of the public consciousness of Ruam Duey Chuey Kan Radio station

Ruam Duey Chuey Kan Radio station focused on the public consciousness mainly through the role of news information, relation, society campaign, politic, economics, society continuation and also relaxation of members of society, respectively. More than the media, all contributions, not only money but also necessary things or every assistance could pass through the victims suddenly.

This research found that people bring private matter out to public at most that obviously reflected to the trust of people to Ruam Duey Chuey Kan Radio station.

More one of interesting items is doing the goodness that was continuously admired from Ruam Duey Chuey Kan Radio station and also promoted people to do goodness more and more. In addition, the part of communication process also found that Ruam Duey Chuey Kan Radio station did the new phenomena in the part of communication process that giving the chance of people to send media as 'real man real voice'. This method would be made this station to have more power in communication.

To be useful for public consciousness of mass media, the author has suggestions as following:

1. Media network for public, both Ruam Duey Chuey Kan Radio station Jor Sor 100 and Sor Wor Por 91 should co-operate for more efficiency.
2. To distribute this public consciousness to people widely, the likely Ruam Duey Chuey Kan Radio station should be promoted to other networks including broadcast television.
3. Ruam Duey Chuey Kan's volunteers should be trained for systematic and consecutive advantages.

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความสำคัญและที่มาของปัญหา

นับตั้งแต่ประเทศไทยนำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมาใช้เป็นฉบับแรกเมื่อปี ๒๕๐๔ กระทั่งถึงปัจจุบัน เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาประเทศอย่างมีเป้าหมาย ส่งผลให้ประเทศไทยที่เคยเป็นประเทศด้อยพัฒนา ผู้คนอยู่กันอย่างเรียบง่าย ในสังคมเกษตรกรรม เป็นเศรษฐกิจแบบพหุมีพอกิน เลี้ยงตนเอง ในสังคมเล็ก ๆ ผลิตเพื่อการบริโภคในครัวเรือนเป็นหลัก ประชาชนมีความสนิทสนมเป็นกันเอง เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เกื้อกูลซึ่งกันและกัน เปลี่ยนจากหน้ามือเป็นหลังมือเศรษฐกิจแบบพหุมีพอกิน ผลิตเพื่อบริโภค เปลี่ยนเป็นผลิตเพื่อขายเพื่อส่งออก เกษตรกรรมเปลี่ยนเป็นเกษตรแบบอุตสาหกรรม

วิถีชีวิตของคนไทยที่เคยอยู่ในสังคมเกษตรกรรม ไม่เร่งรีบ ไม่มีการแข่งขัน อยู่กัน กระจัดกระจาย ก็อพยพโยกย้ายมาใช้แรงงานอยู่ตามโรงงานอุตสาหกรรม ในเมืองหลวง หรือเมืองใหญ่ ๆ ทำให้สถาบันครอบครัวในชนบทล่มสลาย เพราะมีการรวมเอาทุกสิ่งทุกอย่างที่ชนบทมีมาไว้ที่ส่วนกลาง ทั้งทรัพยากรบุคคลและวัตถุดิบ ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของผู้คนจำนวนมาก เกิดปัญหาสังคม ปัญหาอาชญากรรมตามมามากมาย

ในขณะที่นโยบายการพัฒนาประเทศยังคงมุ่งเน้นการสร้างตัวเลขการเติบโตทางเศรษฐกิจ ชักชวนนักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุน โดยรัฐให้การส่งเสริมและสนับสนุน โครงสร้างพื้นฐานอย่างเต็มที่ ยิ่งทำให้ระบบการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปมากยิ่งขึ้น ประชาชนเกิดความตื่นตัว เศรษฐกิจขยายตัวเพิ่มขึ้น กลไกสังคม ค่านิยม ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมเปลี่ยนไป

สภาพสังคมเมืองที่สมาชิกในสังคมจะต้องแก่งแย่งแข่งขันกัน เพื่อความอยู่รอดนั้น ทำให้เกิดปัญหาที่สะสมและหลากหลาย อาทิ ความเครียด การแข่งขันกันอย่างรุนแรง ความแออัดยัดเยียดของคนและที่อยู่อาศัย การจราจรติดขัด ชุมชนแออัด มลพิษ ระบบราชการไม่มีประสิทธิภาพ การฉ้อฉลคอร์รัปชัน และอาชญากรรมความรุนแรงต่าง ๆ ฯลฯ ทำให้สังคมไทยที่เคยเป็นสังคมแห่งความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจซึ่งกันและกัน เกิดปัญหาขึ้น ส่งผลให้ผู้คนในสังคมตกอยู่ในสภาพ "ไม่รู้จักกัน"

ซึ่งสังคมเช่นนี้สามารถเชื่อมประสานกันได้โดยมีสื่อมวลชนเป็นตัวกลาง ทำให้คนในสังคมได้รับทราบเหตุการณ์ ความคิดเห็น และปัญหาต่าง ๆ ในสังคมอย่างต่อเนื่อง

การทำหน้าที่ให้ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และการสร้างความเข้าใจของสื่อมวลชนถือเป็นการขยายวิสัยทัศน์ของประชาชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น การที่สื่อมวลชนนำเสนอสิ่งที่ประชาชนไม่เคยเห็น ไม่เคยได้ยิน เพื่อเป็นประสบการณ์ทางอ้อมให้กับประชาชน นับเป็นการช่วยพัฒนาจิตสำนึกคุณลักษณะของการเข้าใจผู้อื่น หรือลักษณะการ 'เอาใจเขามาใส่ใจเรา' ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าว เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนให้เกิดมีความรู้สึกลอยlakมีส่วนร่วมในสังคม เกิดความคิดเห็น ตอบปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะกรุงเทพมหานครในสังคมที่มีความหลากหลายปะปนกัน

'วิทยุกระจายเสียง' เป็นสื่อมวลชนที่มีบทบาทและมีอิทธิพลในชีวิตประจำวันของคนทั่วไปประเภทหนึ่ง โดยเป็นที่ยอมรับโดยทั่วกันว่าวิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อมวลชนที่เข้าถึงประชาชนได้มากที่สุดถ้าเปรียบเทียบกับสื่อมวลชนประเภทอื่น ๆ วิทยุกระจายเสียงสามารถแพร่กระจายข่าวสารไปสู่ประชาชน ทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับได้อย่างรวดเร็ว และกว้างไกลทุกหนทุกแห่ง

ในปัจจุบันความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีได้ทำให้กระบวนการสื่อสารของวิทยุเป็นการสื่อสารแบบสองทาง (two ways communication) ส่งผลให้รูปแบบการดำเนินรายการวิทยุในปัจจุบันที่เปลี่ยนไปเป็นการสื่อสารที่ผู้ดำเนินรายการและผู้ฟัง สามารถโต้ตอบกันได้ทันทีทันใดทางโทรศัพท์ จึงทำให้ผู้ฟังรายการวิทยุมีส่วนร่วมในการสื่อสารมากกว่าสื่อมวลชนอื่น โดยผู้ฟังจะต้องทำหน้าที่เป็นทั้งผู้รับสารและผู้ส่งสารในเวลาเดียวกัน

วิทยุกระจายเสียงจึงกลายเป็นสื่อมวลชนที่มีบทบาทอย่างสำคัญต่อการธำรงรักษาสังคม และการเปลี่ยนแปลงสังคม โดยการนำเสนอข่าวสารและความคิดเห็นที่ส่งเสริมสนับสนุนสถาบันและกลไกต่าง ๆ ของสังคม ให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยดีต่อไปได้ ขณะเดียวกันก็สามารถช่วยขจัดสิ่งที่เป็นพิษภัยและเป็นอันตรายต่อสังคมได้ รวมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่เป็นประโยชน์สู่ประชาชนและผู้มีอำนาจหน้าที่เพื่อให้เกิดการแก้ไขอย่างจริงจัง

ภายใต้สภาพปัญหามากมายที่กำลังเกิดขึ้นในสังคมเมืองหลวง 'วิทยุชุมชน' หรือ 'ซีดีเรดิโอ' ได้ถือกำเนิดขึ้นมาจากรากฐานความคิดของกลุ่มคนทำงานวิทยุกลุ่มหนึ่งที่เชื่อว่าสังคมจะดีขึ้น ถ้าคนในสังคมมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และสังคมไทยจะมีความแข็งแกร่งได้หากรากฐานทางสังคมมีความรัก ความเอื้ออาทรให้แก่กัน

ร่วมด้วยช่วยกันนำเสนอรายการในรูปแบบของสถานีวิทยุเพื่อชุมชนคนกรุงเทพฯ (Community Radio) เพื่อการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของคนและชุมชนในสังคมเมือง กรุงเทพมหานคร ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยพยายามสร้างเครือข่ายของประชาชนในเมืองหลวง ภายใต้แนวคิด 'ร่วมด้วยช่วยกัน' ในรูปแบบของรายการวิทยุที่ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน เรียกร้องน้ำใจคนเมืองหลวง ให้กลับมารวมกันอีกครั้ง

บริษัท ไอเอ็นเอ็น จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทในเครือสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (บริษัททสสินีมา จำกัด) ร่วมกับกลุ่ม ยุคคอมมิวนิสต์ ได้ก่อตั้ง สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันขึ้นมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ ถึงปัจจุบันเพื่อทำหน้าที่เป็นสื่อกลางเชื่อมโยงประชาชนในชุมชนเมืองเข้าด้วยกัน ประสานสามัคคีกัน ทำให้เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วยความเชื่อที่ว่า คนไทยมีน้ำใจโอบ อ้อมอารี เมื่อคนหมู่มากเข้ามาอยู่รวมกันในเมืองหลวงทำให้เกิดความห่างเหินและขาดความไว้วางใจกัน สถานีวิทยุแห่งนี้จะทำหน้าที่เป็นสื่อกลางเชื่อมโยงความรัก ความสามัคคีและความปรารถนาดีต่อกันให้กับทุก ๆ คนอีกครั้งหนึ่งเสมือนเพื่อนบ้านและญาติใกล้ชิดของประชาชน

จากแนวคิดของนายสนธิญาณ ชื่นฤทัยในธรรม นายนิสิต ปาลีโพธิ นายสมชายแสวงการ นายสำราญ รอดเพชร นายอภิวัฒน์ รัตนนาคินทร์ นายพรชัย วีระณรงค์ นายพิพัทธ์ ชนะสงคราม นายชุมชัย แก้วแดง และนายถนอม อ่อนเกตุพล จึงเกิดสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันขึ้น

สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันเริ่มออกอากาศเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ทางสถานีวิทยุ กรุงเทพมหานคร เอฟเอ็ม ๘๗.๓ กิโลเฮิร์ตซ์ และสถานีวิทยุองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย เอฟเอ็ม ๙๗.๕ เมกกะเฮิร์ตซ์ ซึ่งภายหลังได้มีการย้ายที่ทำการมายังสถานีวิทยุกรมการรักษาดินแดน เอฟเอ็ม ๙๖.๐ เมกกะเฮิร์ตซ์แบบถาวร ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๐ เป็นต้นมา ภายใต้จุดยืน "ร่วมด้วยช่วยกัน สร้างสรรค์สังคม ทำเมืองใหญ่ให้น่าอยู่ และคนดี สังคมดี มีน้ำใจ" ด้วยหวังว่าจะเห็นคนในสังคมเมืองใหญ่อย่างกรุงเทพมหานครอยู่ด้วยร่วมกันอย่างมีความรัก ความหวังดี เอื้ออาทรกัน ร่วมคิดร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ เชิดชูคนดีให้มีกำลังใจต่อสู้ สร้างสรรค์ความดี เพื่อสังคมที่ดีต่อไป โดยมีวัตถุประสงค์ในการทำงานเพื่อสังคม ดังนี้

๑. ลดช่องว่างทางสังคม ไม่ว่าจะเป็น ระหว่งหน่วยงานของรัฐกับประชาชน หรือรัฐกับภาคเอกชน เอกชนกับภาคเอกชน หรือระหว่งประชาชนด้วยกัน โดยเฉพาะเรื่องราวที่เกี่ยวกับการบริการประชาชน และการดำเนินชีวิตประจำวัน

๒. รณรงค์ส่งเสริมให้คนทำความดี ยกย่องและเชิดชูคนดี ในสังคมทุกระดับชั้น

๓. เปิดรับแจ้งเหตุ เรื่องราวร้องทุกข์ตลอด ๒๔ ชั่วโมง โดยผ่านมาทางสถานีได้เป็นผู้ประสานในการรับและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ หลากหลายเรื่องราว ทั้งปัญหาอุบัติเหตุ อุบัติภัยและอาชญากรรม ปัญหาคุณภาพชีวิต ปัญหาความเดือดร้อนในชีวิตประจำวันที่เกิดขึ้น ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ทางสถานีได้รับแจ้งเหตุในเรื่องราวต่าง ๆ กว่า ๑,๕๐๐ เรื่องราว/วัน และตลอดระยะเวลา ๑๐ ปีมีเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือ การขอความช่วยเหลือ การแสดงความเป็นน้ำใจ การแสดงความเอื้ออาทร **กว่าสิบล้านเรื่อง** ซึ่งสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันได้ก่อให้เกิดบทบาทการเสริมสร้างความสามัคคี ความเป็นน้ำใจไมตรี การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ จริยธรรม การร่วมมือกันของประชาชนคนในชาติ

๔. ให้ความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งข้อแนะนำต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับทางด้านคุณภาพชีวิต การส่งเสริมอาชีพ สุขภาพอนามัย ทางด้านกฎหมาย ตลอดจนด้านวิชาชีพต่าง ๆ ในรูปแบบรายการ เช่น หมอกฎหมายทนายชาวบ้าน พบหมอ กรุงเทพมหานคร สร้างงานสร้างอาชีพ อย.พบประชาชน ฯลฯ (<http://www.rd1677.com/intro rdck.php>)

สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันได้รับการกล่าวชมเชย ยกย่อง ทั้งจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนในรูปของรางวัลเกียรติคุณอย่างมากมาย แม้ว่าการดำเนินงานในระยะแรก สถานีแห่งนี้จะต้องแบกรับภาระขาดทุนจากการสร้างนิยามให้เป็นที่ยอมรับจากประชาชนเป็นจำนวนมากก็ตาม แต่การสำรวจและวิจัยของอาจารย์ธีรยุทธ บุญมี โดยกองทุนส่งเสริมการวิจัยในหัวข้อ สถาบันที่ทำประโยชน์ให้กับสังคมไทย ในรอบ ๕๐ ปี ปรากฏว่าสถานีวิทยุชุมชนร่วมด้วยช่วยกัน ได้รับการยกย่องให้เป็นอันดับ ๒ รองจากสภากาชาดไทย ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และอยู่ในลำดับ ๑ ใน ๑๐ จากทุกภูมิภาคทั่วไทย แม้ว่าในขณะนั้นสถานีวิทยุแห่งนี้จะดำเนินงานได้เพียง ๓ ปีเศษเท่านั้น

นายแพทย์ประเวศ วะสี ราษฎรอาวุโสยังได้กล่าวถึง สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ในโอกาสครบรอบ ๑ ปีของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ว่า

“ความดีความงามอย่างหนึ่งคือความเอื้ออาทรต่อกัน ซึ่งคนไทยมีมากถ้าเราใช้ความเอื้ออาทรเข้ามาแล้วรวมกลุ่มกัน พยายามช่วยเหลือกันเรื่อง ร่วมด้วยช่วยกัน ในเรื่องต่าง ๆ ถ้าเรามีเสียง ร่วมด้วยช่วยกัน ให้เต็มประเทศไปหมด คือมีการอาสาสมัครที่จะช่วยกันในรูปแบบต่าง ๆ สังคมไทยจะเปลี่ยนไป

การมีวิทยุชุมชนจะช่วยขบวนการ ร่วมด้วยช่วยกัน ช่วยเพิ่มพลังงานทางสังคม เพราะฉะนั้น ประเทศควรจะมีวิทยุชุมชน ให้ทั่วประเทศทุก ๆ ชุมชนสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ ก็

หวังทั้งประชาชน ทั้งรัฐบาล ทั้งทางธุรกิจ จะให้ความสนใจในเรื่องใช้วิทยุชุมชนเข้ามาส่งเสริมการสร้างความเข้มแข็งของสังคม ที่สังคมจะเข้ามารวมตัวกันที่จะร่วมช่วยเหลือกันในรูปแบบต่าง ๆ”

นอกจากสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน จะประสานความร่วมมือความช่วยเหลือของคนในเมืองหลวงอย่างกรุงเทพมหานครแล้ว ยังทำหน้าที่เป็นผู้เชื่อมโยงความช่วยเหลือไปยังส่วนภูมิภาคของประเทศ ในหลายกรณี เช่น อุทกภัย วาตภัย ปัญหากล้วยแล้ง ภัยหนาว หรืออุบัติเหตุที่สำคัญ ๆ ที่เกิดขึ้นในภูมิภาคนั้น ๆ เช่น กรณีไฟไหม้ โรงแรมรอยัล จอมเทียน พัทยา กรณีโศกนาฏกรรมจมน้ำท่วมที่ จ.เพชรบูรณ์ จันทบุรี ชุมพร หาดใหญ่ สงขลา กรณีคลื่นยักษ์สึนามิ ฯลฯ

สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน มีกลุ่มผู้ฟังทุกระดับทั้งในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ไม่น้อยกว่า ๑,๒๐๐,๐๐๐ คน และมีสมาชิกกว่า ๗๐,๐๐๐ ราย มีอาสาสมัครที่ร่วมงานกับสถานีวิทยุชุมชนจากองค์กรต่าง ๆ นับแสนราย เช่น กลุ่มแท็กซี่เพื่อนบนท้องถนน เครือข่ายวิทยุสมัครเล่นศูนย์พัฒนาอินทรีย์ กลุ่มอาสาสมัครจราจร อาสาสมัครสายตรวจประชาชน กลุ่มแท็กซี่เพื่อการท่องเที่ยว สมาพันธ์แท็กซี่แห่งประเทศไทย รวมทั้งหน่วยงานอื่น ๆ ที่เข้าร่วมกันในการประสานแก้ไขปัญหาต่าง ๆ มูลนิธิร่วมกตัญญู มูลนิธิปอเต็กตึ๊ง มูลนิธิร่วมไทร ศูนย์นเรนทร กลุ่มเครือข่ายองค์กรเพื่อประชาชน ฯลฯ

สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันได้นำเสนอรายการ ‘ร่วมด้วยช่วยกัน’ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง โดยให้ผู้ที่มีอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล แจ้งเหตุด่วน เหตุร้าย เหตุฉุกเฉิน ที่เกิดขึ้นกับบุคคลอื่นหรือตนเอง เข้ามายังรายการร่วมด้วยช่วยกัน โดยสถานีฯ จะเป็นสื่อกลางในการประสานงาน แจ้งบุคคลที่อยู่ใกล้เคียงหรือหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบ ให้เข้ามาช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ยังเปิดสาย (phone in) ให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างประชาชนกับประชาชนและประชาชนกับภาครัฐ เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจและร่วมกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของสังคม อาทิ ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาจราจร ปัญหาด้านสาธารณสุข ปัญหาการจราจร ปัญหาด้านอุบัติเหตุต่าง ๆ ฯลฯ

นอกจากนี้สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันยังได้ขยายเครือข่ายไปทั่วประเทศ จำนวน ๑๙ สถานี เพื่อให้ครอบคลุมทุกภูมิภาคของประเทศ ได้แก่

- ๑.จังหวัดเชียงราย FM.103MHz.สถานีวิทยุกระจายเสียงกรมประมง
- ๒.จังหวัดเชียงใหม่ FM.100 MHz.สถานีวิทยุเสียงสื่อสารมวลชน ม.เชียงใหม่
- ๓.จังหวัดพิษณุโลก - สุโขทัย FM.102.25 MHz.สถานีวิทยุกองทัพภาคที่ ๓
- ๔.จังหวัดร้อยเอ็ด FM.101.65 MHz.สถานีวิทยุกระจายเสียงกรมประมง

๕. จังหวัดนครราชสีมา FM.98.0 MHz. สถานีวิทยุชุมชน
๖. จังหวัดขอนแก่น FM.103.MHz. สถานีวิทยุกระจายเสียงม.ขอนแก่น
๗. จังหวัดอุบลราชธานี FM.93.75 MHz. สถานีวิทยุชุมชน
๘. จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ FM.100.25 MHz. สถานีวิทยุกระจายเสียง ตชด.
๙. จังหวัดชุมพร FM.101.0 MHz. สถานีวิทยุชุมชน
๑๐. จังหวัดจันทบุรี FM.93.25 MHz. สถานีวิทยุกระจายเสียง ทอ.๐๑๖
๑๑. จังหวัดพังงา FM.103.0 MHz. สถานีวิทยุชุมชน
๑๒. จังหวัดหนองคาย FM.97.75 MHz. สถานีวิทยุโพธิ์ชัยได้ร่วมพุทธธรรม
๑๓. จังหวัดภูเก็ต FM.103.5 MHz. สถานีวิทยุชุมชน
๑๔. สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ออกอากาศที่จ.ยะลา สถานีวิทยุกระจายเสียงที่ ๗
๑๕. จังหวัดอุดรธานี FM.95.00 MHz.
๑๖. จังหวัดสงขลา FM.88.MHz. สถานีวิทยุกระจายเสียง ม.สงขลานครินทร์
๑๗. จังหวัดเพชรบุรี FM.95.75, FM.98.75 MHz. สถานีวิทยุกระจายเสียง สวท.
๑๘. จังหวัดกระบี่ FM.96 MHz.
๑๙. จังหวัดนครศรีธรรมราช FM.107.5 MHz.

และยังได้รับความร่วมมือจากประชาชนหลากหลายอาชีพ ทุกมุมเมืองในเขต

กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ก่อตั้ง ฐานปฏิบัติงาน ศูนย์วิทยุ ร่วมด้วยช่วยกัน และร่วมเป็นอาสาสมัครฯ ช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนอย่างทันที่วงที่โดยไม่หวังสิ่งตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้น จำนวนมากถึง ๓๕ ฐาน

๑. ฐานซีพีห้วยขวาง
๒. ฐานเฉพาะกิจมักกะสัน
๓. ฐานเฉพาะกิจสองห้อง
๔. ฐานคันทนายาว
๕. ฐานนวนินทร์
๖. ฐานเฉพาะกิจหัวหมาก
๗. ฐานมหาดไทย
๘. ฐานวังทองกลาง
๙. ฐานคุ้มภัย
๑๐. ฐานประเวศ

๑๑. ฐานสวนหลวง
๑๒. ฐานเฉพาะกิจคลองตัน
๑๓. ฐานไพริน
๑๔. ฐานไผ่สิงโต
๑๕. ฐานเสวก
๑๖. ฐานเฉพาะกิจนครบาล ๖
๑๗. ฐานเฉพาะกิจปทุมวัน
๑๘. ฐานเฉพาะกิจนครบาล ๘
๑๙. ฐานกองปราบอาสาบางแค
๒๐. ฐานทุ่งครุ
๒๑. ฐานบ้านแขก
๒๒. ฐานเฉพาะกิจพุทธมณฑล
๒๓. ฐานอปพร. เขตบางบอน
๒๔. ฐานเอเซีย
๒๕. ฐานจุฬิม
๒๖. ฐานเงินหลง
๒๗. ฐานบางบัวทอง
๒๘. ร่วมด้วย ขสมก
๒๙. ร่วมด้วยฯ แท็กซี่เพื่อนบนท้องถนน
๓๐. ร่วมด้วยฯ ปทุมธานี
๓๑. ร่วมด้วยฯ อยุธยา
๓๒. ร่วมด้วยฯ สมุทรสาคร
๓๓. ร่วมด้วยฯ แม่กลอง จ.สมุทรสงคราม
๓๔. ร่วมด้วยฯ เพชรบุรี
๓๕. ร่วมด้วยฯ ชลบุรี

ตลอดระยะเวลากว่า ๑๐ ปีในการออกอากาศรายการร่วมด้วยช่วยกัน การดำรงอยู่ของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันแห่งนี้ ได้แสดงให้เห็นถึงการช่วยเหลือพึ่งพากันของคนในสังคม การเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างชุมชนเพื่อให้เกิดการช่วยเหลือกันอย่างเห็นได้ชัดเจนเป็นรูปธรรม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวที่มีประชาชนโทรศัพท์เข้ามาแจ้งเรื่องกว่าหลายล้านเรื่อง และยังสามารถพัฒนาต่อยอด

ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันโดยการเชื่อมโยงเครือข่ายทั้งหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน และประชาชนเข้ามามีส่วน 'ร่วมด้วยช่วยกัน' เข้ามาทำงานเพื่อสังคมร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม เช่น กองทัพ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) กรุงเทพมหานคร ศูนย์พัฒนาอินทรี มูลนิธิหน่วยแพทย์กู้ชีวิต ตำรวจ ฯลฯ ตลอดจนหน่วยงานต่าง ๆ ที่กระจายตัวตามชุมชนต่าง ๆ ร่วมมือกันแก้ไขปัญหาของประชาชน โดยประชาชนที่มีข้อสงสัย ข้อกังวลใจหรือต้องการความช่วยเหลือสามารถจะแจ้งปัญหาและขอความช่วยเหลือด้วยการโทรศัพท์ผ่านทางรายการที่หมายเลข ๑๖๗๗ ได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง โดยได้รับความร่วมมือจากองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งมีจำนวนกว่า ๑๐๐ องค์กรที่จะเป็นผู้ประสานงานและให้ความช่วยเหลือ เพื่อหาคำตอบสำหรับทุกปัญหาที่แจ้งเข้ามาและผลักดันให้มีการแก้ปัญหาอย่างรวดเร็ว ลุล่วงไปด้วยดีและสามารถช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อนได้เป็นจำนวนมาก

การที่สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่มีผู้พึ่งแจ้งผ่านทางสถานีวิทยุชุมชนร่วมด้วยช่วยกัน ทั้งทางตรงและทางอ้อม หลากหลายเหตุการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เหตุการณ์ที่มีการกล่าวถึงและวิพากษ์วิจารณ์กันเป็นอย่างมาก ก็คือ นายสมพงษ์ เลือดทหาร แท็กซี่ดวงโลก กรณีนักศึกษาพม่าบุกยึดสถานทูตพม่าประจำประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๒ กรณีผู้ก่อการร้ายชาวกะเหรี่ยงยึดโรงพยาบาลจังหวัดราชบุรี กรณีนักโทษชาวพม่าจับตัวผู้บัญชาการเรือนจำและเจ้าหน้าที่เป็นตัวประกัน เพื่อหลบหนีออกจากเรือนจำกลางจังหวัดสมุทรสาคร กรณีนายโสฬส ธิทะเสถียร เก็บเงินสดได้ ๕ ล้านบาท ซาลั่งเก็บเพชรได้นับ ๑๐ ล้านบาท และรวมถึงเหตุการณ์อื่น ๆ อีกมากมายที่มีผู้แจ้งผ่านทางรายการร่วมด้วยช่วยกัน

การทำหน้าที่ของวิทยุชุมชนร่วมด้วยช่วยกันตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาประกอบกับความแปลกใหม่ของเนื้อหารายการวิทยุ ทำให้รายการร่วมด้วยช่วยกันเป็นที่สนใจและได้รับการยอมรับจากประชาชนทั่วประเทศอย่างรวดเร็ว

ความโดดเด่นของการช่วยแก้ปัญหาในสังคมอย่างต่อเนื่อง ของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีในกลุ่มประชาชน และเป็นแกนกลางในการเรียกร้องความดี และน้ำใจจากคนไทยให้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สะท้อนให้เห็นถึงการเป็นแหล่งรวมน้ำใจของประชาชนและก่อให้เกิดการพัฒนาจิตสำนึก (civic consciousness) เพื่อผลักดันให้เกิดการแก้ไขปัญหาของชุมชน อันจะนำไปสู่การพัฒนาชุมชนและสังคมให้ดีขึ้นภายใต้ระบบการจัดการโดยมีการเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย (civic network) ซึ่งเป็นทางออกในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนเมือง รวมทั้งก่อให้เกิดการช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกัน ของผู้คนในสังคม อันเป็นสิ่งที่ดี มีคุณค่าแก่สังคมไทย

ผู้วิจัยจึงสนใจว่า สถานีวิทยุ่วมด้วยช่วยกันสามารถสร้างจิตสำนึกสาธารณะได้อย่างไร โดยมีแนวคิด นโยบาย การบริหารจัดการ รวมถึงบทบาทของสื่อวิทยุกระจายเสียงอย่างไรบ้าง จึงเป็นสถานีวิทยุที่อยู่กับสังคมไทยมายาวนานถึง ๑๐ ปี จนกลายเป็นที่พึ่งทางใจที่ประชาชนสามารถจับต้องได้ ดังคำกล่าวที่ว่า “คิดอะไรไม่ออก บอกพร้อมด้วยช่วยกัน”

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาแนวคิด นโยบาย ในการทำงาน ของ สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน
๒. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ
๓. เพื่อศึกษาบทบาทในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน

๑.๓ นิยามศัพท์

สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน หมายถึง สถานีวิทยุคลื่น เอฟ เอ็ม ๙๖.๐ เมกกะเฮิร์ตซ์ จิตสำนึกสาธารณะ หมายถึง การตระหนักรู้ และคำนึงถึงส่วนรวมร่วมกัน แนวคิด นโยบาย หมายถึง ระเบียบหรือแนวทางที่สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันกำหนดไว้ อย่างชัดเจน ในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะแก่สังคม

การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานภายในของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะแก่สังคม

บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน หมายถึง บทบาทหน้าที่ของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ในการทำหน้าที่ต่าง ๆ เพื่อสร้างจิตสำนึกสาธารณะแก่สังคม ในงานวิจัยนี้หมายถึง หน้าที่ของสื่อมวลชน ๕ ด้าน ได้แก่ ๑. ให้ข่าวสาร ๒. ประสานสัมพันธ์ ๓. สร้างความต่อเนื่องทางสังคม ๔. ให้ความเพลิดเพลินแก่สมาชิกสังคม ๕. รณรงค์ทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ

บทบาทการให้ข่าวสาร หมายถึง การที่สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันให้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับเหตุการณ์และสภาพการณ์ต่าง ๆ ในสังคม ในลักษณะที่ว่า เกิดอะไรขึ้น ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม

บทบาทการประสานสัมพันธ์ หมายถึงการที่สถานีวิทยูร่วมด้วยช่วยกันได้สร้างสรรค์กิจกรรมที่เป็นสาธารณประโยชน์ และเชื่อมโยงกลุ่มบุคคลหลากหลายองค์กรเพื่อแก้ปัญหาส่วนรวมร่วมกัน

บทบาทการสร้างความต่อเนื่องทางสังคม หมายถึงการที่สถานีวิทยูร่วมด้วยช่วยกันได้ถ่ายทอดวัฒนธรรมและค่านิยมของสังคมไทยอย่างต่อเนื่อง

บทบาทการให้ความผลิตผลิตินแก่สมาชิกสังคม หมายถึงการที่สถานีวิทยูร่วมด้วยช่วยกันให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ลดระดับความเครียดและข้อขัดแย้งทางสังคม

บทบาทการรณรงค์ทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ หมายถึงการที่สถานีวิทยูร่วมด้วยช่วยกันได้มุ่งเน้นการทำงานเพื่อช่วยเหลือสังคมส่วนรวม

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้มุ่งศึกษาแนวคิด นโยบาย การบริหารจัดการ และบทบาทของสถานีวิทยูร่วมด้วยช่วยกันที่นำไปสู่การสร้างจิตสำนึกสาธารณะ ของสถานีวิทยูร่วมด้วยช่วยกัน คลื่น ๙๖.๐ เมกกะเฮิรตซ์

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้วิจัยคาดหวังว่าผลการวิจัยในครั้งนี้ จะทำให้ได้ทราบถึงแนวคิด นโยบาย การบริหารจัดการองค์กร และบทบาทของสถานีวิทยูร่วมด้วยช่วยกัน ในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการวิชาชีพด้านวิทยุกระจายเสียง หรือสื่อมวลชนสาขาอื่น ๆ เป็นแนวทางเพื่อการพัฒนาบุคคลากร และองค์กร เพื่อสร้างจิตสำนึกสาธารณะอย่างเข้มแข็ง และการสื่อสารในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

.....

บทที่ ๒ ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง 'บทบาทสื่อมวลชนในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ: กรณีศึกษา สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน เอฟเอ็ม ๙๖.๐ เมกกะเฮิรตซ์' ผู้วิจัยได้รวบรวมทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาอธิบายและวิเคราะห์ผลการศึกษา ดังนี้

- ๒.๑ แนวคิดเรื่องจิตสำนึกและจิตสำนึกทางสังคม
- ๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน
- ๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กรสื่อมวลชน
  - แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการผลิตงานขององค์กรสื่อมวลชน
- ๒.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ แนวคิดเรื่องจิตสำนึกและจิตสำนึกทางสังคม

จิตสำนึก หมายถึงภาวะที่จิตตื่นและรู้ตัวสามารถตอบสนองต่อสิ่งเร้าจากประสาทสัมผัสทั้ง ๕ คือ รูป เสียง กลิ่น รส และสิ่งที่สัมผัสได้ด้วยกาย (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๒, ๒๕๔๖)

จิตสำนึกทางสังคม หมายถึงการตระหนักรู้และคำนึงถึงส่วนรวมร่วมกันหรือคำนึงถึงผู้อื่นที่ร่วมความสัมพันธ์เป็นกลุ่มเดียวกับตน (พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาของราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๒, ๒๕๔๖)

จิตสำนึกทางสังคมเมื่อเกิดขึ้นมาแล้ว จะต้องผลิตซ้ำอยู่เสมอ เพื่อป้องกันการเลือนหายหรือเปลี่ยนแปลง หรือเพื่อให้จิตสำนึกมีความคงทน โดยต้องได้รับการเสริมแรงจากสถาบัน โครงสร้างหรือพิธีกรรมทางสังคม ด้วยเงื่อนไขที่จำเป็น ทั้งนี้เงื่อนไขดังกล่าวอาจได้รับผลกระทบจากภายนอก เช่น การไหลบ่าทางวัฒนธรรม ระบบการค้า เศรษฐกิจเสรีทุนนิยมตะวันตก การกำเนิดของสถาบันการเงินและการตลาด ความผันผวนทางเศรษฐกิจ ระบบการติดต่อสื่อสารที่ไร้พรมแดน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสังคมวัฒนธรรม ครอบครัว วิถีชีวิต ค่านิยม ความคิด กฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผนฯ เหล่านี้ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงจิตสำนึกหรือสร้างคุณค่าใหม่ต่อจิตสำนึกขึ้นมาได้ ในขณะที่จิตสำนึกบางอย่างอาจยังคงอยู่ เนื่องจากได้รับการปลูกฝัง ซัดเกล้ามาตั้งแต่ระดับเยาว์วัย จากการอบรมปลูกฝังตั้งแต่ระดับสถาบันครอบครัว ชุมชน โรงเรียน จนถึงปัจจุบัน เช่น คนไทยทุกคนต้องเทิดทูน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ หรือการเป็นพลเมืองดี

บำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นและต่อสังคม ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงไปบ้างตามเงื่อนไข สภาพแวดล้อม หรือจิตสำนึกอาจย้อนกลับไปเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและสถาบันทางสังคมได้อีก ด้วยคือ มีลักษณะเป็นไปได้ทั้ง **passive** และ **active** (มัลลิกา มติโก, ๒๕๔๑, น. ๒๘ - ๒๙)

จิตสำนึกทางสังคมที่กระทำต่อโครงสร้างและสถาบันสังคมอาจแบ่งได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ จิตสำนึกที่มุ่งรับใช้ระบบที่เป็นอยู่ เป็นจิตสำนึกแบบล้าหลัง แสดงออกโดยยอมรับเคราะห์กรรม ถือเป็นเรื่องของโชควาสนา ยอมรับสภาพที่เป็นอยู่ที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขอะไรได้ ตัวใครตัวมัน และจิตสำนึกที่มุ่งเปลี่ยนแปลงระบบที่เป็นอยู่ เป็นจิตสำนึกแบบก้าวหน้า โดยมุ่งถึงการมีชีวิตที่ดีกว่า สังคมที่ยุติธรรมกว่า สงบสุขกว่า ได้แก่ การเข้าร่วมกลุ่มทำประโยชน์แก่สังคม ต่อรองกับอำนาจ หรือคัดค้านสิ่งที่เห็นว่าไม่ถูกต้อง เอาัดเอาเปรียบสังคมหรือทำให้สังคมเสื่อม เป็นต้น (มัลลิกา มติโก, ๒๕๔๑, น. ๒๙)

โดยสรุป จิตสำนึกทางสังคมคือ สภาวะความรู้ตัวถึงความคิด และความรู้สึกต่อบุคคลและสภาพแวดล้อมที่เกิดจากการคิดคำนึงถึงส่วนรวมร่วมกัน (อัจฉรา โฉมแฉล้ม, ๒๕๔๔.)

จิตสำนึกทางสังคมเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมสร้างให้เกิดมีอยู่เสมอ และการสร้างจิตสำนึกทางสังคมให้เกิดขึ้นได้นั้นจำเป็นจะต้องมีกลยุทธ์หรือกลวิธีในการดำเนินการ ซึ่งศาสตราจารย์ นายแพทย์ ประเวศ วะสี (๒๕๔๑.) ได้เสนอขั้นตอนกลยุทธ์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ๓ ประการ คือ

๑. กลยุทธ์การปลูกจิตสำนึก

เป็นกลยุทธ์หลักของการสร้างประชาสังคม เพราะประชาสังคมต้องขับเคลื่อนด้วยความร่วมแรงร่วมใจ ก่อเกิดความสัมพันธโยงใยเป็นเครือข่าย ดังนั้นกลยุทธ์การปลูกจิตสำนึก สาธารณะของบุคคล กลุ่ม ชุมชน และสังคม จึงเป็นสิ่งที่ต้องกระทำเป็นสิ่งแรก โดยอาศัยการ สนับสนุนหรือเทคนิค คือ

๑.๑ ความรัก กลยุทธ์หรือแนวคิดทั้งหลายจะไม่มีทางไปสู่ความสำเร็จได้หากบุคคลที่กระทำการนั้นขาดความรัก กลยุทธ์ความรักนี้เป็นความรักชั้นสูงของสังคม เป็นมากกว่าความรักในความเป็นพรรคพวก เป็นความรักสากล เป็นความรักอันไพศาล เป็นความรักที่เอาชนะความเห็นแก่ตัวของมนุษย์ เป็นมิตรภาพเพื่อการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ทำให้เกิดความเข้มแข็งเพื่อเป็นพลังทางสังคม (**social energy**) อันได้แก่ ความรักในเพื่อนมนุษย์ ความรู้สึกยินดีที่ได้เป็นสมาชิกของสังคม ความรู้สึกยินดีที่ได้พบเจอเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ความรู้สึกยินดีที่ได้เกิดและเจริญเติบโตขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสังคม การได้รับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาแล้วแต่เป็นสีล้นและชีวิตชีวา ทั้งความสุข ความเศร้า โกรธ เกลียด อิจฉาริษยา ทั้งของตนเอง และของเพื่อนรอบข้าง รับเอาความรู้สึกทั้งหมดเข้ามาเสริมสร้างด้วยประสบการณ์จริงจากผู้คนที่หลากหลาย ดำรงตนด้วยความเผื่อแผ่ ด้วยความเมตตาเอาชนะอุปสรรคและความรู้สึกที่เลวร้าย ด้วยความรักและเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน โดยมีสติรับรู้ว่าความรู้สึกในอารมณ์ของตนก็เป็นความรู้สึกของ

ความเป็นมนุษย์เช่นกัน หากเรามีความรู้สึกเกลียดเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ความรู้สึกปรองดอง และการอยู่ร่วมกันก็จะไม่เกิดขึ้น

มนุษย์เกิดขึ้นมาเพื่อเป็นของขวัญซึ่งกันและกัน หากมนุษย์อยู่อย่างเดียวดายคงไม่มีคำตอบว่าตัวตนของเขาเป็นใคร เพราะมีพ่อแม่ มนุษย์จึงรู้ว่าตัวเองเป็นลูก มนุษย์จึงรู้ว่าตนเองเป็นพ่อเป็นแม่ เพราะมีศัตรู มนุษย์จึงรู้ว่าตนเองควรทำอย่างไร

ความรักในธรรมชาติในแผ่นดิน ในที่นี้หมายถึงความรวมถึงความรักในสังคม ต่อประเทศ มนุษย์กำเนิดโดยธรรมชาติ และมีความเป็นอยู่ร่วมกับธรรมชาติ คนในสังคมไทยในประเทศไทยจึงต้องหวงแหนและรักธรรมชาติและความเป็นไทย รักในวัฒนธรรมชุมชน รักในค่านิยมความเป็นไทย กระแสความรักดังกล่าวได้จางหายไปจากอารยธรรมตะวันตก จากค่านิยมบริโภคนิยม นำมาซึ่งการแก่งแย่งแข่งขันอย่างเอาเป็นเอาตาย ความรักต่อเพื่อนมนุษย์และความรักต่อแผ่นดินจะสร้างความผูกพันในสังคมไทย และเป็นตัวปลูกจิตสำนึกสาธารณะ (public consciousness)

๑.๒ ความรู้ การเสริมสร้างความรู้เป็นส่วนสนับสนุนสำคัญในการสร้างความรัก ความรู้อย่างแท้จริง เกิดจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้จากการกระทำ เรียนรู้จากความต้องการที่แท้จริง (learning by doing) ความรู้ในที่นี้แบ่งออกได้เป็น ๒ นัย คือความรู้อย่างชาบซึ่งในศาสตร์หรือความรู้นั้น ๆ และความรู้ที่ทำให้เกิดการคิดเป็น เลือกลง อันเป็นความรู้ในการเชื่อมโยง หรือโลกทัศน์ สังคมที่คิดเป็นคิดถูกจึงเป็นสังคมแห่งปัญญาที่แท้จริง ดังคำว่า Think Global Act Local ดังนั้นกลยุทธ์การปลูกจิตสำนึกในการรวมกลุ่มกิจกรรมเพื่อสังคม จึงต้องสร้างความรู้ความเข้าใจให้เกิดเป็นความซาบซึ้งและความตระหนักรู้เพื่อก่อให้เกิดความค้ำประกันถึงส่วนรวมร่วมกัน ในการที่จะรวมพลังดำเนินกิจกรรมช่วยเหลือสังคมให้เกิดการพัฒนาไปตามจุดมุ่งหมาย

๑.๓ ความเป็นธรรมชาติ การดำเนินการต่าง ๆ ในการพัฒนาของภาครัฐที่ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะการเร่งรัดเพื่อจะให้ถึงเป้าหมายรวดเร็ว ด้วยมีเวลาและงบประมาณเป็นข้อจำกัด อีกทั้งในบางครั้งความสำเร็จจะนำมาซึ่งตำแหน่ง และความก้าวหน้าของข้าราชการหรือองค์กรที่เข้าไปกระทำ มีการแต่งตั้งหัวหน้า ผู้นำ วางแผนขั้นตอน จัดหาอุปกรณ์และทรัพยากรซึ่งภายหลังเมื่อหน่วยงานถอนตัว ชุมชนก็ไม่สามารถพัฒนาต่อไปได้ เพราะมีผู้จัดการให้โดยตลอด การรวมกลุ่มกิจกรรมดังกล่าวก็ควรอยู่บนพื้นฐานของการเติบโตแบบธรรมชาติ เพื่อความเป็นอิสระและความต่อเนื่องอย่างยั่งยืนด้วยความซาบซึ้งในจิตใจ

๒. กลยุทธ์ฝึกกำลัง (empowerment)

การใช้กลยุทธ์การปลูกจิตสำนึกโดยอาศัยเทคนิคความรัก ความรู้ และความ

เป็นธรรมชาติแล้ว สิ่งต่อไปนี้ คือ การรวบรวมพลังของปัจเจกชนแต่ละคนเข้าไปในกลุ่ม เป็นองค์กร เพื่อความเป็นหนึ่งเดียว โดยอาศัยกลยุทธ์การผนึกพลังซึ่งมีเทคนิค คือ

๒.๑ การมีส่วนร่วม (participation) เทคนิคดังกล่าวนี้มุ่งพัฒนาขีดความสามารถ ศักยภาพของประชาชนให้พึ่งพาและพัฒนาตนเองได้ตามปรัชญาพื้นฐานของการพัฒนา ที่มีฐานคิดว่า การพัฒนาคนนั้น ความสำคัญอยู่ที่ตัวมนุษย์ เพราะมนุษย์ทุกคนมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน และ มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพที่ดีที่จะพัฒนาได้หากได้รับการกระตุ้นให้ความรู้เพิ่มเติมอย่างพอเพียง

การมีส่วนร่วมมีหลักการที่สำคัญ ๓ ประการ คือ

๑) การมีส่วนร่วมนั้นต้องเกิดจากความเต็มใจและความตั้งใจที่จะเข้าร่วมเพราะ จะทำให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนในการแก้ไขปัญหา ตัดสินใจเรื่องนั้น ๆ อันจะทำให้ เกิดความสามัคคี และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

๒) กระบวนการมีส่วนร่วมนั้น ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาคและขีด ความสามารถของแต่ละบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วม

๓) การมีส่วนร่วมต้องอยู่บนพื้นฐานของเสรีภาพ อิสรະที่จะตัดสินใจว่าจะเลือก ในการมีส่วนร่วมหรือไม่ ข้อสำคัญคือ การมีส่วนร่วมนั้นต้องไม่เกิดจากการบังคับหรือขู่เข็ญจากผู้ ที่เหนือกว่า

๒.๒ ความเป็นหนึ่งเดียว (unity) เทคนิคความเป็นหนึ่งเดียวถือเป็นจุดที่ สามารถแสดงถึงพลังของประชาสังคมจากความรัก ความรู้ ความเป็นธรรมชาติ มาสู่การมีส่วนร่วม อันเป็นกิจกรรมซึ่งแสดงออกถึงความเป็นประชาสังคม อันอาจได้แก่ กิจกรรม (activity) ของกลุ่ม ผลประโยชน์หรือองค์กรชุมชนต่าง ๆ หรือความสำนึกร่วมในการเป็นสมาชิกของชุมชน เช่นความรัก ความภูมิใจในท้องถิ่น ห่วงเห่นในวัฒนธรรมของชุมชน เมื่อมาถึงจุดนี้เทคนิคความเป็นหนึ่งเดียว คือ ความเป็นหนึ่งเดียวของสังคม เป็นความรู้สึกว่าเป็นพวกเดียวกัน ทั้งที่ไม่เคยเห็นกัน ไม่เคยรู้จัก กัน แต่เป็นพวกเดียวกัน โดยวัฒนธรรมของสังคม เป็นการยอมรับในสิทธิของความเป็นพลเมืองซึ่ง กันและกัน เป็นความกลมเกลียว สัมผัสสามัคคี รวบรวมเป็นพลังทางสังคมซึ่งต้องอาศัย ความเชื่อใจกัน (trust) โดยเฉพาะเชื่อใน 'คนอื่นคนไกล' (interpersonal trust) เชื่อว่าถ้าทำแบบนี้ กับเขา เขาก็จะทำแบบนี้กลับคืนมากับเรา จนกระทั่งสามารถทำอะไรร่วมกับใครก็ได้ซึ่งไม่รู้จักเป็น ส่วนตัวมาก่อน (อเนก เหล่าธรรมทัศน์, ๒๕๔๐, น.๗๕)

๓. กลยุทธ์กระแสผลักดัน (drive)

กลยุทธ์กระแสผลักดันเป็นการปลุกจิตสำนึกของสังคม โดยอาศัยเทคนิค ความ รัก ความรู้ และความเป็นธรรมชาติ เมื่อเกิดจิตสำนึกจึงเป็นขั้นตอนของกลยุทธ์การรวมพลัง โดย รวบรวมพลังจากจิตสำนึกของประชาชนโดยอาศัยเทคนิค การมีส่วนร่วม ความเป็นหนึ่งเดียวและ

ความสุภาพ สิ่งที่ได้มาก็คือ ประชาสังคมในตัวบุคคล ในกลุ่ม ในองค์กร ในชุมชน และสังคม เพื่อใช้เป็นพลังในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาศักยภาพ

กลยุทธ์กระแสผลักดัน เป็นสิ่งที่จะผลักดันประชาชนให้เกิดความยั่งยืนและเจริญขึ้นในจิตใจของผู้คนในสังคม เป็นการสร้างสนามให้กับประชาสังคมในการขับเคลื่อน ก่อเป็นกระแสสังคม มิใช่จำกัดไว้เพียงแต่ในหนังสือหรือแวดวงวิชาการ สนามในที่นี้คือกิจกรรมในการส่งเสริมและแสดงออกถึงความเป็นประชาสังคม ซึ่งหากมองในแง่ของนักศึกษาก็คือกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักศึกษาต่างมีจิตสำนึกร่วมกัน และมารวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคม เพื่อแก้ปัญหา และขยายการพัฒนาให้เกิดความเหมาะสมยิ่งขึ้น

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำแนวคิดเรื่องจิตสำนึกและจิตสำนึกทางสังคม ของศาสตราจารย์ นายแพทย์ ประเวศ วะสี มาใช้เป็นกรอบเพื่ออธิบายถึงการสร้างจิตสำนึกของสถานีวิจัยร่วมด้วยช่วยกัน

๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน นอกจากจะเป็นแนวคิดเกี่ยวกับสื่อมวลชน ประเภทของสื่อ และคุณสมบัติของสื่อแล้ว แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อในการเป็นตัวแทนถ่ายทอดทางสังคม บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนตามทฤษฎีโครงสร้างบทบาทหน้าที่ (Structural Functional theory) โดย เดนนิส แมคควอล (Dennis McQuail: 1994) ได้ประมวลหน้าที่ที่พึงประสงค์ของสื่อมวลชนไว้ ๕ ประการคือ

๑. การให้ข่าวสาร (Information)

- การให้ข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์และสภาพการณ์ในสังคมและในโลก
- บอกให้ทราบถึงสัมพันธภาพแห่งอำนาจ
- ช่วยส่งเสริมให้เกิดความคิดใหม่ ๆ การปรับตัวและความก้าวหน้า

๒. การประสานสัมพันธ์ (Correlation)

- อธิบาย แปลความและวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับความหมายของเหตุการณ์ต่าง ๆ และข่าวสาร
- ให้การสนับสนุนแก่สถาบันหลักของสังคมและบรรทัดฐานต่าง ๆ
- เสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม
- ประสานเชื่อมโยงกลุ่มคนและกิจกรรมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน
- สร้างฉันทามติในสังคม
- กำหนดว่าเรื่องใดสำคัญมากน้อยกว่าหรือการกำหนดวาระทางสังคม

๓. การสร้างความต่อเนื่องทางสังคม (Continuity)

- ถ่ายทอดวัฒนธรรมหลักและยอมรับวัฒนธรรมย่อยหรือวัฒนธรรมทางเลือก และวัฒนธรรมใหม่
- เสริมสร้างและดำรงไว้ซึ่งค่านิยมพื้นฐานของสังคม

๔. การให้ความเพลิดเพลินแก่สมาชิกสังคม (Entertainment)

- ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินและวิธีการพักผ่อนหย่อนใจ
- ลดระดับความเครียดและข้อขัดแย้งทางสังคม

๕. การรณรงค์ทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ (Mobilization)

- รณรงค์ด้านการเมือง สงคราม การพัฒนาทางเศรษฐกิจ และการทำงานเพื่อวัตถุประสงค์ของส่วนรวม

อย่างไรก็ตามในการศึกษาบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน ศาสตราจารย์ชาวเบลเยียม โรเจอร์ คลอสส์ (Roger Clause) ได้เสนอบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างไปจากที่กล่าวมา โดยแบ่งบทบาทหน้าที่ออกเป็น ๒ ด้าน คือบทบาทหน้าที่ของสื่อที่เป็นสื่อสารทางปัญญา (Intellectual communication) และบทบาทหน้าที่ทางด้านจิตวิทยาสังคม (Psycho Social Functions) ซึ่งบารุค สุขพรรณ (๒๕๒๒) ได้แยกลักษณะบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนเป็น ๒ ประการในลักษณะเดียวกัน ดังนี้

๑. บทบาทหน้าที่ทางด้านส่งเสริมสร้างความรู้และให้การศึกษา เป็นบทบาทสำคัญของสื่อมวลชนที่จะต้องเสริมสร้างความรู้และให้การศึกษาแก่คนในสังคมเพื่อให้ได้รับประโยชน์มากที่สุด การแถลงข่าวสารจึงเป็นหน้าที่หลักในประเด็นนี้ ทั้งนี้เพราะในสังคมปัจจุบันมีเหตุการณ์เกิดขึ้นมากมายจนไม่สามารถติดตามรับรู้ได้ด้วยคนเพียงคนเดียว สื่อมวลชนจึงต้องช่วยทำหน้าที่รวบรวมเสนอข่าวสารให้ได้รับทราบอย่างเพียงพอ โดยสามารถแบ่งหน้าที่ของสื่อมวลชนในด้านนี้ออกได้ เป็น ๔ ประเด็น คือ

๑.๑ เพื่อให้ข่าวสาร ซึ่งรวมถึงข่าวประจำวันและข่าวสารทั่วไปในด้านต่าง ๆ สื่อมวลชนนั้นจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้รวบรวมข่าวสารและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่ลำเอียง ต้องเสนอข่าวหรือเรื่องราวที่บิดเบือนความจริงทำให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังและผู้ชมเข้าใจผิด สื่อมวลชนจะต้องให้ข้อมูลเพื่อให้ผู้รับสารนั้นตัดสินใจเอง ฉะนั้นการเสนอเรื่องราวต้องเสนอในลักษณะอาศัยข้อเท็จจริง (Based on Fact) เป็นหลัก

๑.๒ เพื่อให้การศึกษา เป็นหน้าที่ของสื่อมวลชนที่จะยกระดับการศึกษาของคนในสังคมให้สูงขึ้นให้สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ตามควรแก่อัตภาพ หน้าที่การให้การศึกษาเป็นการให้ทั้งข่าวสารและถ่ายทอดความนึกคิดสิ่งต่าง ๆ ไปยังคนรุ่นหลัง ๆ อีกด้วย

๑.๓ เพื่อแสดงออกทางสังคม การแสดงออกในด้านอุดมการณ์ ความคิดเห็นใน

การปรับปรุงสังคมสามารถแสดงผ่านสื่อมวลชนได้ และจะเป็นการเผยแพร่ความคิดเห็นนั้นให้แพร่หลายยิ่งขึ้นและอาจกลายเป็นอุดมการณ์ของชาติขึ้นก็ได้ นอกจากนี้สื่อมวลชนยังเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดวัฒนธรรมได้อีกทางหนึ่ง เพราะภาษาและตัวหนังสือเป็นสัญลักษณ์ที่บอกถึงความเป็นอยู่ในด้านวัฒนธรรมได้แง่หนึ่ง

๑.๔ เพื่อขจัดความกดดันและขัดแย้งในสังคม สื่อมวลชนเป็นเวทีกลางที่ทุกคนในสังคมแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี เมื่อสังคมได้ทราบความต้องการหรือความกดดันแล้วก็จะสามารถแก้ไขได้ และในปัจจุบันการดำเนินงานต้องมีการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานและทุกคนในสังคม จึงมีการใช้สื่อมวลชนในด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีขึ้นด้วย

๒. บทบาทหน้าที่ทางด้านจิตวิทยาสังคม บทบาททางด้านนี้เพื่อเป็นการบำรุงขวัญและสร้างพลังจิตใจของสมาชิกในสังคมให้ดีขึ้น โดยแยกเป็น ๓ ประเด็นคือ

๒.๑ เพื่อสร้างความผูกพันในสังคม ในขณะที่เดียวกันขจัดความโดดเดี่ยวทางสังคมให้ลดน้อยลงไป

๒.๒ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจคลายความตึงเครียดจากการทำงาน

๒.๓ เพื่อบำบัดทางจิต (Psychotherapy) คือ การรักษาเยียวภาวะไม่สบายต่าง ๆ ทางจิตใจ เช่น ให้ข่าวสารที่อาจช่วยชดเชยสิ่งที่สังคมขาด และเสนอเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อให้สังคมดำเนินไปในทางที่ดีขึ้น

จากการศึกษาบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนข้างต้น เห็นได้ว่าสื่อมวลชนมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญต่อสังคมมาก อย่างไรก็ตามบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนอาจเกิดขึ้นในเชิงลบหรือมีผู้นำไปใช้ในทางที่ผิดได้ทั้งโดยเจตนาหรือไม่เจตนา และหากสื่อมวลชนถูกครอบงำหรือชักจูงไปในทางใดทางหนึ่ง ย่อมเกิดผลเสียแก่สังคมได้ เนื่องจากหน้าที่ของสื่อมวลชนต้องมีการเสนอข้อมูลที่หลากหลายในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจแก่ประชาชนในสังคม

การวิจัยครั้งนี้ ได้นำแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนของเดนนิส แมคควอล (Dennis McQuail) ทั้ง ๕ ประการ ได้แก่ ๑. การให้ข่าวสาร ๒. การประสานสัมพันธ์ ๓. การสร้างความต่อเนื่องทางสังคม ๔. การให้ความเพลิดเพลินแก่สมาชิกในสังคม ๕. การรณรงค์ทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ มาใช้เป็นกรอบเพื่ออธิบายถึงบทบาทของวิทยุร่วมด้วยช่วยกันในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะให้แก่ประชาชน ผู้ฟังรายการในเรื่องใดบ้างและได้สะท้อนถึงบทบาทของสื่อมวลชนในด้านใดบ้าง

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กรสื่อมวลชน

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการผลิตงานขององค์กรสื่อมวลชน

สังคมยุคสารสนเทศในปัจจุบัน สื่อสารมวลชนได้เข้ามามีส่วนสำคัญในฐานะที่เป็นสะพาน เชื่อมข่าวสาร ความรู้ ความบันเทิง การแสดงออกของสังคม ระหว่างผู้ปฏิบัติงานในองค์กร สื่อมวลชนกับประชาชนทั่วไปในฐานะผู้รับสาร ดังจะเห็นได้จากแนวคิดของเดนิส แมคควอล (Denis Mcquail, 1987 อ้างใน ศิริชัย ศิริกายะ, ๒๕๓๑) ในทฤษฎีการสื่อสารมวลชน (Mass Communication Theory) ที่กล่าวถึงองค์กรผู้ผลิตสื่อมวลชนในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสถาบัน ทางสังคม ได้มีการดำเนินกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต (Production) การผลิตซ้ำ (Reproduction) และการเผยแพร่ (Distribution) ข่าวสาร และความรู้ต่าง ๆ ไปสู่ประชาชน ทั่วไปในฐานะผู้รับสาร

ในการผลิตงานสื่อมวลชนนั้น ประชาชนทั่วไปมักจะมองว่าเนื้อหาที่ส่งไปถึงประชาชน นั้น องค์กรสื่อมวลชนได้ผลิตขึ้นมาโดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนหรือไม่ ก็เกิดจาก นโยบายและความต้องการขององค์กรผู้ผลิตเท่านั้น ซึ่งแท้ที่จริงแล้วในการผลิตงานสื่อมวลชน ต้องคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมในสังคมต่าง ๆ มากมาย โดยต้องพิจารณาว่าสังคมซึ่งเป็นระบบใหญ่ ประกอบไปด้วยระบบย่อย ๆ ต่าง ๆ มากมาย ซึ่งระบบย่อยเหล่านี้มีความเกี่ยวพันกันและช่วยกัน ผดุงรักษาระบบใหญ่เอาไว้ และสื่อมวลชนก็เป็นระบบย่อยหนึ่งในสังคม เป็นตัวเชื่อมทำให้เกิดการ รวมตัวกันของทุกส่วนในสังคมและพยายามตอบสนองความต้องการของสมาชิกในสังคม

ด้วยเหตุนี้ การปฏิบัติงานขององค์กรสื่อมวลชนจึงต้องคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ทาง สังคม ซึ่งอาจเป็นแรงกดดันต่อภาระหน้าที่ และเป็นการสร้างบรรทัดฐานให้ผู้ทำการสื่อสารมวลชน ต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมที่ตนดำรงอาศัยอยู่ด้วย เราจึงพบเห็นอยู่เสมอว่าสื่อมวลชนแต่ละ ประเภท ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ ฯลฯ จึงมักมีมิติของตัวเอง ทั้งในแง่ ของระบบการจัดการ เวลา และสถานที่ พร้อม ๆ กับยังถูกจำกัดโดยการยอมรับของกรอบต่าง ๆ ของสังคมอีกด้วย

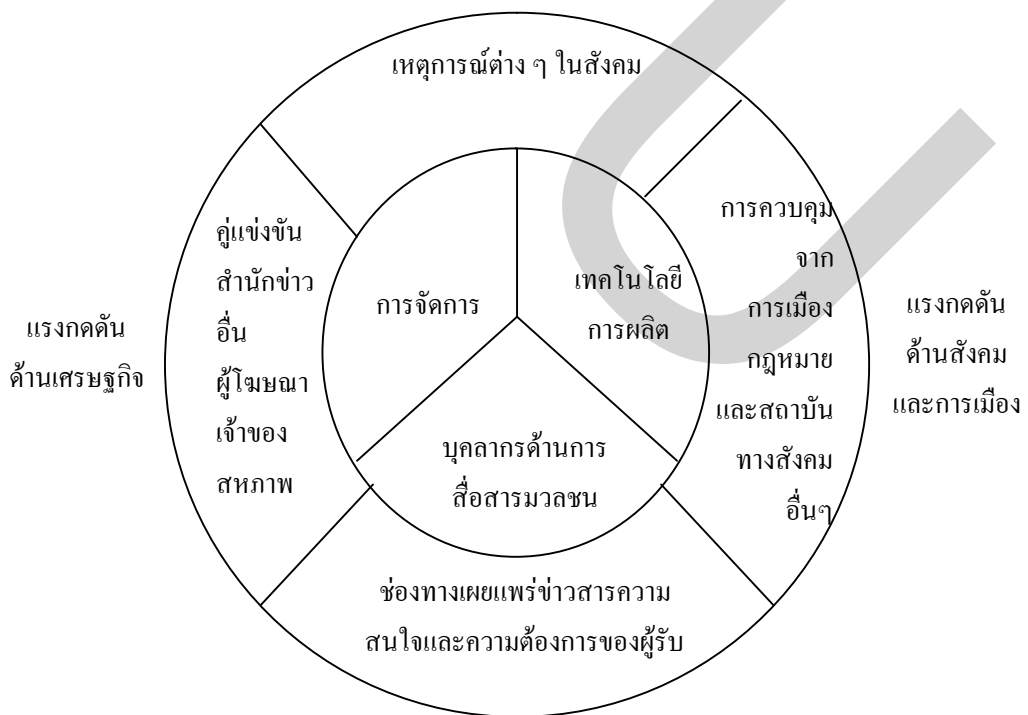
ดังนั้น ความสัมพันธ์ในวัฒนธรรมการผลิตสื่อมวลชน อาจกล่าวได้ว่า บุคคลผู้ที่อยู่ใน ในฐานะผู้สื่อสารกับมวลชน ย่อมจะต้องปฏิบัติงานอยู่ภายใต้กรอบนโยบายขององค์กรสื่อมวลชนที่ ตนสังกัดอยู่ ในขณะเดียวกัน องค์กรสื่อมวลชนก็ถูกกำหนดให้ปฏิบัติงานหรือผลิตผลงานของตน ออกมาภายใต้กรอบของสถาบันอื่น ๆ ในสังคม จึงเปรียบเสมือนว่า ทุก ๆ ส่วนในสังคมได้ทำหน้าที่ เป็นผู้ควบคุมอีกต่อหนึ่ง

เกิร์บเนอร์ (Gerbner: 1994, อ้างใน ศิริชัย ศิริกายะ, ๒๕๓๑) กล่าวว่า ผู้สื่อสารจะทำงาน ภายใต้ภาวะกดดันจากบรรยากาศสิ่งแวดล้อมหลากหลายภายนอก ซึ่งมีอำนาจสูง อาทิ ลูกค้ำ

(ผู้สนับสนุนรายการ) คู่แข่งขัน (สื่ออื่น ๆ) ผู้มีอำนาจ (นักการเมือง นักกฎหมาย) ผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ (นักวิชาการ) สถาบันทางสังคม รวมถึงผู้ชมด้วย อย่างไรก็ตาม อำนาจต่าง ๆ เหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มคณะรัฐบาลและกลุ่มธุรกิจต่างก็พยายามเข้ายึดครองสื่อมวลชนให้เป็นของตน แต่ในบางครั้งอำนาจเหล่านี้ก็เป็นแหล่งข่าวสารให้กับสื่อมวลชนในแง่ผู้สร้างสาร หรือไม่สร้างสารเพื่อจุดมุ่งหมายบางอย่างก็ได้ สื่อมวลชนต้องพยายามจัดการกับแหล่งข่าวสารในลักษณะที่เป็นการแข่งขันกับแหล่งอำนาจอื่น ๆ ที่เข้ามาสวมบทบาทของสื่อมวลชน เช่น องค์กรทางการศึกษาที่ดำเนินงานด้านวิทยุโทรทัศน์ด้วย แต่มีให้เห็นบ่อยครั้งที่กลายเป็นความร่วมมือกันระหว่างสื่อมวลชนกับแหล่งอำนาจต่าง ๆ ที่เป็นบทบาทที่ยอมรับได้ของสื่อมวลชน

เดนนิส แมคควอล (Denis McQuail, 1994) ได้กล่าวถึงภารกิจที่องค์กรสื่อมวลชนถูกควบคุมในระดับต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนั้น องค์กรสื่อมวลชน จึงไม่สามารถปฏิบัติงานโดยอิสระด้วยตัวของมันเอง แต่จะต้องดำเนินงานอยู่ท่ามกลางแรงกดดันจากตัวแปรต่าง ๆ ทางสังคม ไม่ว่าจะภายในหรือภายนอกองค์กรที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายและหลักการในการปฏิบัติงานขององค์กรโดยสามารถแสดงเป็นภาพได้ดังนี้

แบบจำลองของ Denis McQuail
(The media organization in a field of social forces)

ที่มา: Denis McQuail, *Mass Communication Theory: Introduction*. (London: Sage Publications, 1994)

เมื่อพิจารณาจากแผนภาพองค์การสื่อสารมวลชนท่ามกลางสภาวะแวดล้อมทางสังคมของ เดนิส แมคควอล แล้วพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตเนื้อหาสื่อมวลชนนั้น สามารถแบ่งได้เป็น ๒ ปัจจัย ดังนี้

๑. ปัจจัยภายใน หมายถึง ปัจจัยที่เกิดขึ้นภายในตัวองค์กรสื่อสารมวลชน ได้แก่

๑.๑ การจัดการ (Management) หมายถึง การบริหารงาน และนโยบาย การผลิตงานขององค์กรสื่อสารมวลชน ซึ่งเนื้อหาหรือรายการขององค์กรสื่อสารมวลชนต้องนำเสนอให้ สอดคล้องกับนโยบายนั้น

๑.๒ ความสามารถทางวิชาชีพ (Media Professional) หมายถึง แนวความคิดพื้นฐานความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของคณะทำงานฝ่ายผลิตรายการ

๑.๓ เทคโนโลยี (Technology) เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิตและการเผยแพร่รายการ โดยในการผลิตรายการนั้นต้องคำนึงว่าอุปกรณ์การผลิตมีสมรรถภาพเพียงใด เพียงพอหรือไม่ นับตั้งแต่การรับข่าวเข้ามายังสถานี ตลอดจนกระบวนการผลิตข่าวและการเผยแพร่ ออกอากาศ

๒. ปัจจัยภายนอก หมายถึง ปัจจัยที่เกิดจากภายนอกตัวองค์กรสื่อสารมวลชน และมีอิทธิพลโดยตรงหรือโดยอ้อมต่อกระบวนการผลิตรายการขององค์กร เป็นสิ่งที่อาจ เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ตามสถานการณ์ในช่วงเวลานั้น ๆ ได้แก่

๒.๑ แหล่งข้อมูลเหตุการณ์และวัฒนธรรม (Event Constant Information and Culture Supply) ในการผลิตงานสื่อสารมวลชน ทีมงานฝ่ายผลิตได้นำเสนอเหตุการณ์ที่สด ใหม่ และกำลังอยู่ในความสนใจของประชาชนทั่วไป ซึ่งได้นำข้อมูลมาจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ รวมทั้งแหล่งข่าวโดยตรงมาสร้างเป็นประเด็นในการนำเสนอโดยต้องอยู่ในกรอบของวัฒนธรรมของสังคมนั้น ๆ

๒.๒ ความสนใจและความต้องการของผู้รับสาร (Audience Interest/Demand) องค์กรสื่อสารมวลชนต้องนำเสนอเนื้อหาเพื่อตอบสนองของความสนใจและความ ต้องการของผู้รับสารเป็นหลัก

๒.๓ แรงกดดันทางเศรษฐกิจ (Economy Pressure) ได้แก่

- หน่วยงานด้านข้อมูลข่าวสาร (Information Agencies) หมายถึง หน่วยงานที่ให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารหรือสำนักข่าว ซึ่งจะมีทั้งภายในและภายนอกประเทศ เป็น แหล่งของข้อมูลข่าวสารที่องค์กรสื่อสารมวลชนจะติดต่อขอมา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการผลิตงาน เสนอต่อประชาชน

- ผู้โฆษณา (Advertisers) เป็นผู้สนับสนุนกิจการขององค์กรสื่อสารมวลชนด้านรายได้ ดังนั้น การนำเสนอเนื้อหารายการต่าง ๆ ขององค์กรสื่อสารมวลชนจะต้องไม่กระทบหน่วยงาน และเหตุการณ์ในแง่ลบต่อผู้โฆษณา จึงกล่าวได้ว่า การโฆษณามีความสำคัญ และมีอิทธิพลต่อการเสนองานขององค์กรสื่อสารมวลชน
- เจ้าของผู้ถือหุ้น (Owners) การผลิตงานสื่อสารมวลชนจะต้องไม่กระทบกระเทือนต่อเจ้าของและผู้ถือหุ้น ในทางกลับกันจะเป็นการนำเสนอในแง่ประชาสัมพันธ์และสนับสนุนองค์กรของตนเองหรือองค์กรอื่น ๆ ที่ผู้ถือหุ้นไปมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย

หากพิจารณาจากแนวคิดของเดนิส แมคเคเวล ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น องค์กรสื่อมวลชนจึงเป็นสถาบันหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและสามารถดำรงอยู่ได้ด้วยการรักษาดุลยภาพระหว่างความต้องการของส่วนที่เกี่ยวข้อง กับผลตอบแทนที่องค์กรสื่อมวลชนจะได้รับ ดังนั้น การกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารงานขององค์กรสื่อมวลชนจะต้องกระทำภายใต้กรอบของระบบความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ได้แก่ คุณดมการณ์ทางวิชาชีพของสื่อมวลชน ผลตอบแทนที่องค์กรผู้ผลิตสื่อมวลชนนั้นคาดหวัง ความต้องการของผู้รับสาร และบริบททางการเมือง เศรษฐกิจ ในสังคม ซึ่งทำให้การผลิตรายการต่าง ๆ จะต้องสอดคล้องกับความต้องการของส่วนต่าง ๆ เหล่านี้ อันจะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

สำหรับงานวิจัยนี้ได้ยึดแนวคิดเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการผลิตงานขององค์กรสื่อสารมวลชนของ เดนิส แมคเคเวล เป็นกรอบในการศึกษาว่า สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันได้บริหารจัดการองค์กรอย่างไรภายใต้ปัจจัยแวดล้อมภายในองค์กร และภายนอกองค์กร และปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อ การสร้างจิตสำนึกสาธารณะของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันหรือไม่ อย่างไร

๒.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สวภัทร ปุยพันธ์ (๒๕๔๔) ศึกษาเรื่อง 'การมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาของประชาชนใน กรุงเทพมหานคร ศึกษาเฉพาะกรณี สถานีวิทยุชุมชน ร่วมด้วยช่วยกัน' เพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล และพฤติกรรมการใช้สื่อวิทยุชุมชนของผู้ฟังที่มีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาในรายการร่วมด้วยช่วยกัน รวมทั้งศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระดับการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาในรายการ ร่วมด้วยช่วยกัน โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือประชาชนผู้ฟังที่มีส่วนร่วมในรายการร่วมด้วยช่วยกันที่พักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๔๐ คน พบว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระดับการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาในรายการร่วมด้วยช่วยกัน มีดังต่อไปนี้

๑. ผลการศึกษาพบว่า ผู้ฟังกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชาย เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม ผู้ที่จบการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และผู้ที่มีระดับความเชื่อถือนิยายการร่วมด้วยช่วยกันในระดับสูงจะมีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาในระดับสูง โดยการให้ความช่วยเหลือ ณ ที่เกิดเหตุและเข้าร่วมในโครงการของรายการร่วมด้วยช่วยกัน

ส่วนระดับแรงจูงใจทางจิตวิทยาทางสังคม พบว่าแรงจูงใจที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาในรายการร่วมด้วยช่วยกัน ได้แก่ ความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม ความต้องการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และความต้องการใช้เวลาว่าง ความรู้และความชำนาญให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตอบสนองต่อระดับแรงจูงใจทางจิตวิทยา อันได้แก่ ความต้องการความภาคภูมิใจแก่ตนเองและวงศ์ตระกูล

ส่วนอายุ อาชีพ รายได้ และภูมิลำเนา ไม่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาในรายการร่วมด้วยช่วยกัน

๒. พฤติกรรมการใช้สื่อวิทยุชุมชน พบว่า หากผู้ฟังกลุ่มตัวอย่างติดตามฟังรายการเป็นระยะเวลานานและเปิดฟังบ่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง และมีวัตถุประสงค์ในการเปิดฟังรายการร่วมด้วยช่วยกัน เพื่อต้องการมีส่วนร่วมกับเหตุการณ์ต่าง ๆ รอบตัว ก็จะมีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาในระดับสูงโดยการให้ความช่วยเหลือ ณ ที่เกิดเหตุ และเข้าร่วมในโครงการของรายการร่วมด้วยช่วยกัน ซึ่งจากประโยชน์ผู้ฟังกลุ่มตัวอย่างได้รับจากรายการช่วงร่วมด้วยช่วยกันและการรายงานข่าวจรรยาที่มีการเปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมได้ตามความต้องการ จะส่งผลให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมในระดับสูง มากกว่าประโยชน์ที่ผู้ฟังได้รับจากรายการช่วงอื่น ๆ

๓. ปัจจัยเกี่ยวกับช่องทางการสื่อสาร พบว่า ผู้ฟังกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ช่องทางการสื่อสารแบบทางเดียวหรือมีการตอบกลับล่าช้า กลับมีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือ ณ ที่เกิดเหตุ และเข้าร่วมในโครงการขอรายการร่วมด้วยช่วยกัน มากกว่าผู้ฟังกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ช่องทางการสื่อสารแบบสองทางที่มีการโต้ตอบทันทีระหว่างผู้สนทนาซึ่งต้องรอนานและติดต่อยาก ส่วนการชักจูงโดยบุคคลไม่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาในรายการร่วมด้วยช่วยกัน

เกียรติศักดิ์ ปรีชาพิทยารัตน์ (๒๕๔๖) ศึกษาเรื่อง 'บทบาทของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเครือข่าย ๕ ในการขับเคลื่อนขบวนการประชาสังคมท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะกรณี สวท. นครราชสีมา' มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยอยู่ ๓ ประการคือ ๑. เพื่อศึกษาแนวคิด นโยบาย ปัจจัยที่อยู่เบื้องหลังการดำเนินงานของ สวท. นครราชสีมา เครือข่าย ๕ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ๒. ศึกษาการบริหารจัดการสถานีและการผลิตรายการของ สวท. นครราชสีมา เครือข่าย ๕ เพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนขบวนการประชาสังคมท้องถิ่น และ ๓. เพื่อศึกษาถึงบทบาทของ สวท. นครราชสีมา เครือข่าย ๕ ในการขับเคลื่อนขบวนการประชาสังคมท้องถิ่น

พบว่า แนวคิดหลักในการดำเนินงานของ สวท.นครราชสีมา เครือข่าย ๕ คือ การทำหน้าที่เป็นสถานีวิทยุกระจายเสียงประจำจังหวัด โดยกำหนดสัดส่วนรายการให้สถานีท้องถิ่นผลิตเองร้อยละ ๖๑ และถ่ายทอดรายการจากส่วนกลางร้อยละ ๓๙ สำหรับแนวทางการดำเนินงาน กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารการกระจายเสียงประจำจังหวัดซึ่งคัดเลือกมาจากผู้แทนของหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัดเพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายการกระจายเสียง และกำหนดรูปแบบตลอดจนเนื้อหา รายการ ทั้งนี้ผู้วิจัยพบว่าปัจจัยภายในซึ่งได้แก่ การเป็นสถานีในสังกัดของรัฐเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้ผู้แทนจากภาคประชาชนไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานกับทางสถานีในระดับการกำหนดนโยบาย

ในส่วนของการบริหารจัดการสถานีและการผลิตรายการของ สวท.นครราชสีมา นั้น ควรมีการสรรหาผู้แทนจากภาคประชาชน ส่วนราชการ นักวิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชน และภาคธุรกิจของจังหวัดนครราชสีมา เข้ามาทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการบริหารสถานีวิทยุกระจายเสียงประจำจังหวัดเพื่อกำหนดนโยบายในการดำเนินงานและวางแผนการผลิตรายการ สำหรับแหล่งรายได้ในการดำเนินงานนั้นควรเปิดให้มีการโฆษณาโดยมีขอบเขตตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารสถานีวิทยุกระจายเสียงประจำจังหวัดเห็นสมควร นอกจากนี้รัฐและองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นควรจะมีการจัดงบประมาณสนับสนุนอีกทางหนึ่งด้วย ในส่วนรูปแบบและเนื้อหารายการที่จะสนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อนขบวนการประชาสังคมท้องถิ่นนั้นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีรูปแบบและเนื้อหารายการที่หลากหลายเนื่องจากจังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดใหญ่

สำหรับบทบาทในการขับเคลื่อนขบวนการประชาสังคมท้องถิ่นของ สวท.นครราชสีมา เครือข่าย ๕ นั้นพบว่าบทบาทในการขับเคลื่อนขบวนการประชาสังคมท้องถิ่นมิติทางเศรษฐกิจมีความชัดเจนและต่อเนื่องมากกว่ามิติอื่น ๆ

ขณะที่บทบาทการขับเคลื่อนขบวนการประชาสังคมท้องถิ่นมีมิติทางสังคมและการเมือง ยังไม่มีความชัดเจน และยังขาดความต่อเนื่อง เนื่องจากปัจจัยด้านการเป็นสถานีในสังกัดของรัฐส่งผลให้เจ้าหน้าที่ของสถานีต้องทำงานอยู่ภายใต้กฎและระเบียบต่าง ๆ ของทางราชการอย่างเคร่งครัด ทำให้เกิดข้อจำกัดในการเสนอข่าวสารหรือวิพากษ์วิจารณ์ประเด็นต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสาธารณะได้อย่างตรงไปตรงมา

อัจฉรา โฉมแฉล้ม (๒๕๔๔) ได้ศึกษาเรื่อง 'จิตสำนึกของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ต่อการรวมกลุ่มกิจกรรมเพื่อสังคม' นักศึกษาส่วนใหญ่ปฏิบัติกิจกรรมด้านการพัฒนาพฤติกรรมมากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมด้านกีฬาและศิลปวัฒนธรรม เช่น ดนตรี ถ่ายภาพ เซียร์ พุทธศาสตร์ และศิลปะการแสดง กิจกรรมที่ปฏิบัติน้อยที่สุดคือกิจกรรมด้านการฝึกอบรม ได้แก่ กิจกรรมด้านการศาสนา เช่น การเข้าร่วมในชมรมคาทอลิก มุสลิม คริสเตียน หรือ

การเข้าร่วมในสโมสร นักศึกษาที่เข้าร่วมกลุ่มกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ ๓ คณะแพทยศาสตร์ มีผลการเรียนอยู่ในระดับดี มีคะแนนเฉลี่ยสะสมครั้งสุดท้ายระหว่าง ๒.๕๑ - ๓.๐๐ นักศึกษาที่เข้าร่วมกลุ่มกิจกรรมน้อยที่สุดคือนักศึกษาที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ ๑ คณะทันตแพทยศาสตร์ เหตุผลที่เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคม พบว่า ต้องการสั่งสมประสบการณ์และมีตำแหน่งกรรมการในกลุ่มกิจกรรมมากที่สุด โดยส่วนใหญ่ร่วมปฏิบัติหน้าที่ด้านการแสดงความคิดเห็น ปัจจุบันผลักดันให้เกิดจิตสำนึกในการรวมกลุ่มกิจกรรมเพื่อสังคมของนักศึกษา

บทที่ ๓ ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง บทบาทสื่อมวลชนในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ: กรณีศึกษา สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน เอฟ เอ็ม ๙๖.๐ เมกกะเฮิรตซ์ ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในการศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - dept Interview) ดังนี้

๓.๑ ระเบียบวิธีวิจัย

ผู้เขียนใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพในการศึกษา โดยมีลักษณะเป็นการพรรณนาวิเคราะห์ และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อเสนอผลการศึกษาและแสดงความคิดเห็น ดังนี้

๑. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์คือเนื้อหาของเหตุการณ์ที่มีผู้ฟัง อาสาสมัคร และผู้สื่อข่าวของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน แจ้งเข้ามาในศูนย์รับเรื่อง เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์บทบาทของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันรวม ๖ เดือน ตั้งแต่วันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๐

๒. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - dept Interview) บุคคล ๓ กลุ่ม ดังนี้

ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีการกำหนดประเด็นล่วงหน้าเพื่อเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ โดยมีประเด็นในแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

- ๑) แนวคิด นโยบายในการสร้าง 'จิตสำนึกสาธารณะ' ของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน
- ๒) การบริหารจัดการสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ
- ๓) บทบาทในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะของวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน

๓.๒ ระยะเวลาในการวิจัย

ใช้ระยะเวลาในการวิจัย ๑ ปี ตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐ ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

๓.๓ กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ๓ กลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน รวมจำนวน ๑๕ คน คัดเลือกโดยกำหนดเกณฑ์คือ ๑.เป็นผู้บริหารสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ๒.ผู้ปฏิบัติงานสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน และ ๓.อาสาสมัครสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ซึ่งทั้ง ๓ กลุ่มเป็นกลุ่มบุคคลที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการทำงานของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันในทุกระดับ ดังนี้

๑) กลุ่มผู้บริหารสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน จำนวน ๕ คน ดังนี้

๑. นายสนธิญาณ ชื่นฤทัยในธรรม	ผู้ก่อตั้งสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน
๒. นายสมชาย แสงวงการ	ที่ปรึกษาฝ่ายสำนักบริหาร
๓. นายวันชัย ปิณฑะบุตร	กรรมการผู้จัดการ แผนกสำนักบริหาร
๔. นายชุมชัย แก้วแดง	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการฝ่ายข่าว
	สำนักข่าวไอเอ็นเอ็น
๕. นางสาวอภิรดี พงเลิศ	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการฝ่ายรายการ
	ร่วมด้วยช่วยกัน ๙๖.๐

๒) กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน

๑. นางสาวหฤชนันท์ โพธิภักดี	โปรดิวเซอร์ และผู้ดำเนินรายการ
๒. นางสาวสุกัญญา มากลั่น	โปรดิวเซอร์ และผู้ดำเนินรายการ
๓. นายพจน์ โพธิ์ศรี	หัวหน้าศูนย์วิทยุ
๔. นายถนอม อ่อนเกตุพล	ผู้ดำเนินรายการ
๕. นางสาวภิรมย์ญา คุณประสิทธิ์	เจ้าหน้าที่รับเรื่องฯ

๓) กลุ่มอาสาสมัคร

๑. นางจรรยา เกิดศรีพันธ์	หัวหน้าศูนย์กองปราบร่วมด้วยช่วยกัน บางแค
๒. นายบุญทัน กิรัมย์	หัวหน้าศูนย์กองปราบร่วมด้วยช่วยกัน พุ่งคะ
๓. นางสาวน้ำค้าง ไตม่วง	หัวหน้าฐานร่วมด้วยช่วยกัน ไร่สิงโต
๔. นายพิชิต วิเศษสัตย์	หัวหน้าฐานร่วมด้วยช่วยกัน เงินหลง
๕. นายวินัย ปิติจรรยาวงศ์	หัวหน้าฐานร่วมด้วยช่วยกัน นครบาล ๘

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ จึงใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์เนื้อหาของเหตุการณ์ที่มีผู้ฟัง อาสาสมัคร และผู้สื่อข่าวของ สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน แจ้งเข้ามาในศูนย์รับเรื่อง เพื่อนำมาประกอบกับข้อมูลในการสัมภาษณ์ เชิงลึกเกี่ยวกับ แนวคิด นโยบาย การบริหารจัดการ และบทบาทของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะโดยแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

๑. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาจากเหตุการณ์ที่มีผู้ฟัง อาสาสมัคร และ ผู้สื่อข่าวของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน แจ้งเข้ามาในศูนย์รับเรื่องตลอดระยะเวลา ๖ เดือน ตรวจสอบและจัดหมวดหมู่ของเหตุการณ์ เพื่อศึกษาถึงบทบาทในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะของ วิทยุร่วมด้วยช่วยกัน

๒. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มประชากร ๓ กลุ่ม รวมทั้งหมด ๑๕ คน ทุกคนเป็น กลไกสำคัญในการทำงานของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันในทุกระดับ ได้แก่ ระดับผู้บริหาร ระดับผู้ ปฏิบัติงาน และอาสาสมัครของวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ซึ่งผู้วิจัยสัมภาษณ์ด้วยตนเอง เพื่อเจาะลึก ในประเด็นที่ต้องการศึกษา ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่แน่นอน (Structured Interview) การบันทึกเสียงคำให้สัมภาษณ์ควบคู่ไปกับการจดบันทึก เพื่อให้ผู้วิจัยสามารถรวบรวมความคิด เพื่อประโยชน์ในการตั้งประเด็นคำถามที่จะใช้ในการซักถามเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องกัน และตรง ประเด็นมากที่สุด โดยได้กำหนดกรอบของแบบสัมภาษณ์ มุ่งเน้นในการศึกษาถึง แนวคิด นโยบาย การบริหารจัดการ และบทบาทในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน

๓.๕ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้ ส่วนแรก เป็นการวิเคราะห์จากเนื้อหาของเหตุการณ์ที่มีผู้ฟัง อาสาสมัคร และผู้สื่อข่าว ของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน แจ้งเข้ามาในศูนย์รับเรื่องตลอดระยะเวลา ๖ เดือน โดยใช้แบบ บันทึกรายการวิเคราะห์เนื้อหาลงในตารางลงรหัส (Coding Sheet) เป็นเครื่องมือในการบันทึก เก็บข้อมูล โดยแยกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. ตารางบันทึกจำนวนชิ้นของข้อมูลเรื่องแจ้งเข้ามายังสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ตลอด ระยะเวลา ๖ เดือน
๒. ตารางบันทึกบทบาทของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ทั้ง ๕ ด้าน ได้แก่ ๑) ให้ข่าวสาร ๒) ประสานสัมพันธ์ ๓) สร้างความต่อเนื่องทางสังคม ๔) ให้ความเพลิดเพลินแก่สมาชิก สังคม และ ๕) รณรงค์ทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ

ส่วนที่สอง เป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๕ คน ซึ่งผู้วิจัยสัมภาษณ์ด้วยตัวเอง เพื่อเจาะลึกในประเด็นที่ศึกษาคือ แนวคิด นโยบาย การบริหารจัดการ และบทบาทของสถานีวิจัยร่วมด้วยช่วยกันในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ โดยกำหนดโครงสร้างของคำถามเพื่อเป็นกรอบในการศึกษา

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง 'บทบาทสื่อมวลชนในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ: กรณีศึกษา สถานีวิจัยร่วมด้วยช่วยกัน เอฟ เอ็ม ๙๖.๐ เมกกะเฮิรตซ์' ครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำผลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดจากการสัมภาษณ์เชิงลึก และการวิเคราะห์เนื้อหาจากเรื่องที่มีผู้แจ้งเข้ามายังสถานีวิจัยร่วมด้วยช่วยกันมาประมวลเข้าด้วยกันและวิเคราะห์จากผลดังกล่าว จะช่วยให้การวิเคราะห์เป็นไปอย่างมีระบบ โดยได้จัดแบ่งข้อมูลตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย ๓ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เป็นการวิเคราะห์แนวคิด นโยบายการทำงานของสถานีวิจัยร่วมด้วยช่วยกันในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ โดยนำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน มาวิเคราะห์

ประเด็นที่สอง เป็นการวิเคราะห์การบริหารจัดการของสถานีวิจัยร่วมด้วยช่วยกันในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ โดยนำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน มาวิเคราะห์

ประเด็นที่สาม เป็นการวิเคราะห์บทบาทในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะของสถานีวิจัยร่วมด้วยช่วยกัน โดยนำผลที่ได้จากการบันทึกในแบบบันทึกมาวิเคราะห์จำนวนเรื่องร้องเรียนทั้ง ๒๘ หมวดมาจำแนกบทบาทของสื่อ ๕ บทบาท แล้วนำผลเหล่านั้นมาหาค่าร้อยละ (Percentage) และนำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน และกลุ่มอาสาสมัครของสถานีวิจัยร่วมด้วยช่วยกันมาวิเคราะห์ร่วมด้วย เพื่อแสดงให้เห็นถึงบทบาทของสถานีวิจัยร่วมด้วยช่วยกันในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

๓.๗ การนำเสนอผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลที่ได้ในลักษณะของการพรรณนา (Description) โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น ๓ ตอน

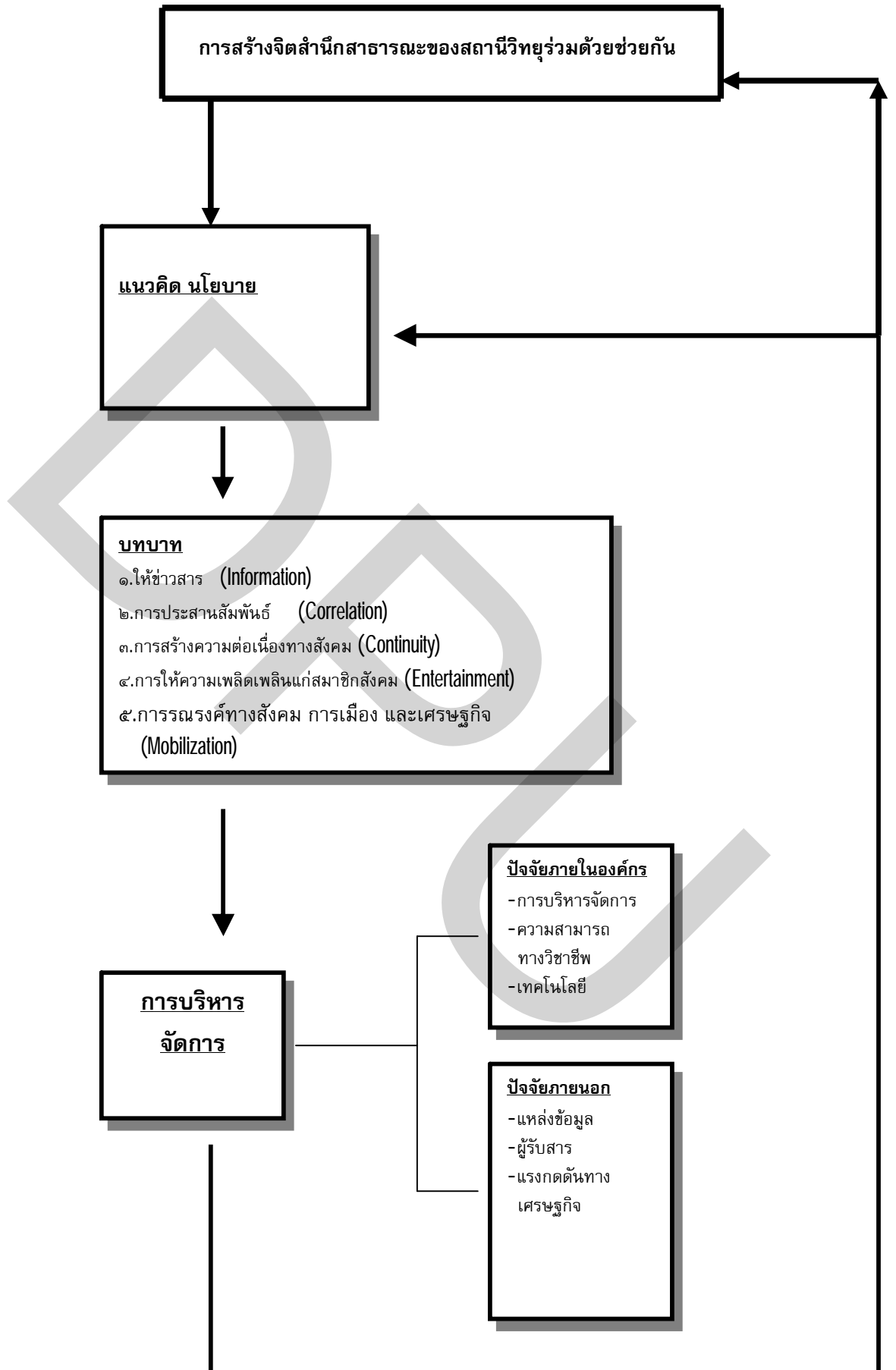
ตอนที่ ๑ วิเคราะห์แนวคิด นโยบายการทำงานของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ โดยนำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มผู้ปฏิบัติงานของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน

ตอนที่ ๒ วิเคราะห์การบริหารจัดการของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ โดยนำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มผู้ปฏิบัติงานของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน

ตอนที่ ๓ วิเคราะห์บทบาทในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน โดยนำผลที่ได้จากการบันทึกในแบบบันทึกมาวิเคราะห์จำนวนเรื่องร้องเรียนทั้ง ๒๔ หมวดมาจำแนกบทบาทของสื่อ ๕ บทบาท แล้วนำผลเหล่านั้นมาหาค่าร้อยละ (Percentage) และนำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน และกลุ่มอาสาสมัครของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันมาวิเคราะห์ร่วมด้วย เพื่อแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญของแต่ละบทบาทของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

๓.๘ กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยมีกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องบทบาทสื่อมวลชนในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ: กรณีศึกษา สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน เอฟ เอ็ม ๙๖.๐ เมกกะเฮิรตซ์ ดังนี้

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง 'บทบาทสื่อมวลชนในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ: กรณีศึกษา สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน เอฟ เอ็ม ๙๖.๐ เมกกะเฮิร์ตซ์' ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ๒ วิธีประกอบกันคือ การวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อมูลเรื่องที่มีผู้แจ้งเข้ามายังสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน และการสัมภาษณ์เชิงลึกบุคคล ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน และกลุ่มอาสาสมัครของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน โดยการเจาะจงเลือกจำนวน ๑๕ คน

การนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง 'บทบาทสื่อมวลชนในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ: กรณีศึกษา สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน เอฟ เอ็ม ๙๖.๐ เมกกะเฮิร์ตซ์' จะแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้
ตอนที่ ๑ รายงานผลการวิเคราะห์แนวคิด นโยบายการทำงานของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ

ตอนที่ ๒ รายงานผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ

ตอนที่ ๓ รายงานการวิเคราะห์บทบาทในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน

ตอนที่ ๑ รายงานผลการวิเคราะห์แนวคิด นโยบายการทำงานของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ

ผลการศึกษาที่ได้ในส่วนนี้มาจากการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับแนวคิด นโยบายการทำงานของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ๒ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารองค์กรของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันทั้งในอดีตและปัจจุบัน จำนวน ๕ คน และกลุ่มผู้ปฏิบัติงานของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน จำนวน ๕ คน รวม ๑๐ คน ดังนี้

๑) กลุ่มผู้บริหารสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน จำนวน ๕ คน ดังนี้

๑. นายสนธิญาณ ชื่นฤทัยในธรรม	ผู้ก่อตั้งสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน
๒. นายสมชาย แสวงการ	ที่ปรึกษาฝ่ายสำนักบริหาร สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน
๓. นายวันชัย ปิณฑะบุตร	กรรมการผู้จัดการ แผนกสำนักบริหาร สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน

๔. นายชุมชัย แก้วแดง	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการฝ่ายข่าว สำนักข่าวไอเอ็นเอ็น
๕. นางสาวอภิรดี พรเลิศ	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการฝ่ายรายการ ร่วมด้วยช่วยกัน ๙๖.๐

๒) กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน

๑. นางสาวหฤชนันท์ โพธิ์ภักดี	โปรดิวเซอร์ และผู้ดำเนินรายการ
๒. นางสาวสุกัญญา มากลั่น	โปรดิวเซอร์ และผู้ดำเนินรายการ
๓. นายพจน์ โพธิ์ศรี	หัวหน้าศูนย์วิทยุ
๔. นายถนอม อ่อนเกตุพล	ผู้ดำเนินรายการ
๕. นางสาวภิรมย์ญา คุณประสิทธิ์	เจ้าหน้าที่รับเรื่องฯ

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารองค์กรและผู้ปฏิบัติงานของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันทั้ง ๑๐ คน เกี่ยวกับแนวคิด นโยบายการทำงานของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน พบว่า ทั้งผู้บริหารองค์กรและผู้ปฏิบัติงานของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ต่างเข้าใจร่วมกันเป็นอย่างดีว่า สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันเป็นองค์กรที่จัดตั้งโดยกลุ่มบริษัทในเครือของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่มีนโยบายเริ่มต้นเพื่อมุ่งมั่นที่จะเป็นสื่อกลางในการสร้างสำนักชุมชน และสำนักสาธารณะ ส่งเสริมให้คนในสังคมมีความรัก มีน้ำใจต่อทั้งในระดับปัจเจก และระดับองค์กร เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหา หรือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างรวดเร็วและเป็นรูปธรรมให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

รวมถึงการเน้นนโยบายสำคัญในการเป็นสื่อกลาง เพื่อรณรงค์ให้ความช่วยเหลือข่าวสาร ความรู้อื่น ๆ ที่จำเป็นในการดำรงชีวิตของผู้ฟัง เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องในการทำ ความดี ว่าไม่ใช่ ‘เรื่องน่าอาย’ และมีทักษะในการใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข

นายสนธิญาณ ชื่นฤทัยในธรรม ผู้ก่อตั้งสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน แสดงความคิดเห็นว่า “เราคิดว่า การทำความดีเป็นสิ่งที่ผู้คนไม่ค่อยกล้าจะทำ มันกลายเป็นเรื่องน่าอาย กลายเป็นเรื่องผิดปกติ จะทำอย่างไรให้การทำความดีกลายเป็นเรื่องปกติ ไม่ใช่เรื่องผิดปกติ

เมื่อคิดจะทำคลื่นความดี ต้องพิจารณาจากเรื่องปัญหาที่คนว่าสังคมมีปัญหาเรื่องใดเป็นเรื่องหลัก เช่น ปัญหาสาธารณสุขโรค ปัญหาจราจร ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาไม่ได้รับความเป็นธรรม

วิทยุมันสะท้อนความเป็นไปของสังคม นโยบายที่ให้ไปจะต้องทำเรื่องจริงเหล่านี้ให้ เหมือนกับละครวิทยุ คือเวลาฟังละครวิทยุมันจะสนุกและมีเรื่องราวหลากหลายของชีวิต

วิทยุร่วมด้วยช่วยกันจะเห็นสีสัน หลากหลายสีลา ผู้ดำเนินรายการต้องเดินเรื่องให้คนเข้ามาแล้วมันรู้สึกตามต่อเนื่องไม่ว่าเรื่องนั้นมันจะเป็นความทุกข์เล็ก ความทุกข์ใหญ่

เราคิดจะปรับรายการอย่างเดียวไม่ได้ จะต้องลงมาจัดตั้งมวลชนด้วย เราเรียกร้อยพันองค์กรประสานใจจริง ๆ เช่น แท็กซี่ ปอเต็กตึ๊ง ร่วมกตัญญู และเครือข่ายในปริมณฑล องค์กรชุมชน องค์กรชาวบ้านต่าง ๆ เข้ามาหมด ทหาร ราชการ พระ ฯลฯ เพื่อเราจะได้เป็นคนกลาง

ความสำเร็จของร่วมด้วยช่วยกันนั้นมี ๒ ด้าน คือ ๑.ทำรายการให้น่าสนใจ เพื่อนำไปสู่การตอบสนองของสังคมที่กำลังเปลี่ยนไป ทั้งด้านปัญหาและด้านสร้างสรรค์ ๒. ดำเนินรายการให้เกิดการเคลื่อนไหวจากองค์กรทั้งหมด ซึ่งจะต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานราชการ

ในแง่นโยบาย เราต้องรายงานข่าวสารด้วยความเป็นจริง ไม่ต้องเป็นกลางก็ได้ แต่ต้องเลือกที่จะยื่นอยู่ด้านถูก โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยสามัญสำนึกของมนุษย์

นโยบายของวิทยุร่วมด้วยช่วยกันจะแยกเป็น ๒ ส่วนคือ ๑.ส่วนข่าว ๒.ฝ่ายรับเรื่องและตามเรื่อง ข่าวคือทำหน้าที่จะทะเลาะหลวง ในเฉพาะส่วนของร่วมด้วยช่วยกัน ตามไปเจาะข่าวที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของชาวบ้าน"

นายสมชาย แสงการ ที่ปรึกษาฝ่ายสำนักบริหาร สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน แสดงความคิดเห็นว่า "นโยบายของวิทยุร่วมด้วยช่วยกันตั้งแต่เริ่มต้น พวกเราเป็นคนทำข่าวทั้งหมด มาจากโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์บ้าง

ในช่วงประมาณ ปี ๒๕๔๐ เรายอมรับว่าช่วงนั้นถึงแม้จะเห็นช่วงพัฒนาการของข่าว มันน่าจะใช้เครื่องมือ ที่มีอยู่ให้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนสังคมด้วย ซึ่งเครื่องมือที่ดี และใกล้ชิดประชาชนมากที่สุดคือวิทยุ และที่สำคัญที่สุดต้องเป็นการสื่อสารสองทาง เพราะมันจะเข้าไปอยู่ในจิตใจของคน เพราะเป็นสื่อที่ใกล้ชิด ราคาถูก และมีลักษณะการมีส่วนร่วม

เรื่องมันถึงมีคนทำมากแล้ว เรื่องของข่าว เรื่องของจรรยา มันเป็นเรื่องหนึ่งในร้อยแปดปัญหา ของสิ่งที่เป็นปัญหาของคนเมือง ถ้าอย่างนั้นเราทำวิทยุที่ช่วยเหลือกันในร้อยแปดเรื่องร้อยแปดประการเลย ที่มันมีการสื่อสารสองทางและมีการช่วยซึ่งกันและกัน ได้แสดงความคิดเห็นซึ่งเป็นช่องทางหนึ่ง บวกกับหลาย ๆ อย่าง จึงคิดว่าลองมาทำสถานีวิทยุคลื่น ๑๐๒.๕ เมกกะเฮิรตซ์ ซึ่งตอนนั้นเราทำเป็นรายการไนท์เรดิโอ ทดลองก่อนว่ามันสามารถช่วยสื่อสารได้ไหมซึ่งปรากฏว่าคนสื่อสารกันเยอะมาก มีทั้งปรึกษาปัญหาความเหงา ปัญหาทางจิต ฆ่าตัวตาย ยาเสพติด เยอะแยะไปหมด

หัวใจคือ ๑. สถานีนี้ต้องวางแนวคิด ช่วยเหลือทุกเรื่อง และ ๒.ไม่มีรูปแบบรายการ คือช่วยเหลือ ๒๔ ชั่วโมง

สำนักข่าวไอเอ็นเอ็น ก่อตั้งเมื่อปี ๒๕๓๒ โดยคุณ สนธิญาณ ชื่นฤทัยในธรรม ซึ่งสำนัก

ข่าว ไอเอ็นเอ็น โดยบริษัท สหคินีมา บริษัทในเครือของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ถือหุ้น ๑๐๐ %

เมื่อเราเชื่อว่าร่วมด้วยช่วยกันเป็นเครือข่ายความดี เชื่อว่าร่วมด้วยช่วยกันจะเป็นที่พึ่งของคนดี มันต้องมาจากจิตใจที่ดีด้วย”

นายวันชัย ปิณฑะบุตร กรรมการผู้จัดการ แผนกสำนักบริหาร สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน แสดงความคิดเห็นว่า “ที่มาของร่วมด้วยช่วยกัน สมัยนั้นเราคิดเรื่องแนวทางการดำเนินงานไว้ ๒ เรื่อง คือ

๑.การลดช่องว่างทางสังคม

รูปธรรมของเราในเรื่องของการลดช่องว่างทางสังคมคือ เปิดรับเรื่องราวร้องทุกข์ตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพราะเราเชื่อว่าทุกวันนี้ปัญหาในบ้านเมืองมีมาก

๒.รณรงค์ส่งเสริมให้คนทำความดี ยกย่องเชิดชูคนทำความดี

ตอนที่ผู้บริหารมารวมตัวกันใหม่ ๆ เราทำงานเรื่องของสำนักข่าว คืบหน้าไปสู่สังคมโดยการให้ความรู้ทางด้านข่าวสารกับประชาชน เพราะเราเชื่อว่าการจะก้าวทันคนอื่นเขาจะต้องมีข่าวสารที่ทัดเทียมกัน

ร่วมด้วยฯ เกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๐ จุดประสงค์คือเราต้องการสร้างสำนักสาธารณะให้คนมีส่วนร่วม และคิดถึงปัญหาบ้านเมืองมากขึ้น ดังนั้นอันดับแรกคือ ต้องให้ข่าวสารความรู้เท่าทันกับคน

งานของร่วมด้วยช่วยกันเกิดขึ้นเพราะความต้องการบริการสังคม หรือคืบหน้าสู่สังคม ความหมายมันชัดเจนคือว่า คุณมีปัญหาเดือดร้อน เราก็สนับสนุนร่วมมือ เป็นตัวกลางให้ผู้ฟังในการสื่อสาร เหมือนกับองค์กรภาครัฐ เช่น สังคมสงเคราะห์ แต่มันแตกต่างตรงที่ภาคเอกชนเป็นคนทำ

ต่อมาทางกลุ่มบริษัท ยูคอมฯ มาถือหุ้น เพิ่มทุนให้ประมาณ ๕๐ กว่าล้าน ถือหุ้นอยู่ประมาณ ๖๒% บริษัทในเครือทรัพย์สินฯ ถือหุ้นประมาณ ๓๘% แต่การบริหารจัดการทั้งหมด ทางยูคอมฯ มอบให้คนของสำนักงานทรัพย์สินฯ ดูแล คือคุณสนธยา ชื่นฤทัยในธรรม และคุณสมชาย แสงวงการ

เราคิดว่างานเราไม่ต่างจากงานกึ่งสังคมสงเคราะห์ แต่รูปแบบมันเปลี่ยนไป เขาทำงานสู่ภาคเอกชนอย่างเราไม่ได้ เราเอาวิธีการบริหารจัดการแบบภาคเอกชน ที่พวกเขาเรียนรู้กันมาจากประสบการณ์ที่เกิดจากการทำงานมาใส่ เราไม่ได้เริ่มต้นจากการเอามืออาชีพมาทำ เพราะถ้าเอามืออาชีพมาทำ มันหมายถึงองค์กรตรงนั้นมันต้องมีลักษณะกึ่งธุรกิจ การทำงานบริการทางสังคมมันเป็นงานลักษณะมูลนิธิ

ช่วงแรกที่เราประสบความสำเร็จมาก เพราะเราสร้างกิจกรรมขึ้นมามากมาย เวลามีปัญหา มันมีปัญหามา ๒ เรื่อง เรื่องแรกเราแก้ปัญหาให้เฉพาะบุคคล เช่น น้ำไม่ไหล ไฟดับ จับงู ตีรังต่อ เรื่องที่ ๒ ในส่วนระดับที่สูงขึ้นมา เราช่วยในเรื่องของระดับสังคม ตรงนี้เราได้รับการยอมรับ

สุดท้ายเรามาดูพัฒนาถึงขีดสุดคือ การพัฒนาทางสังคม เมื่อมีภัยพิบัติ เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ ตึกถล่ม เราจะทำหน้าที่ในฐานะผู้ประสานงาน ซึ่งมีคุณภาพอย่างสูง ที่ทำให้การแก้ไขปัญหา เป็นไปอย่างรวดเร็ว คนยอมรับเรามาก อันเนื่องมาจากความเป็นสื่อ

เรากลายเป็นภาคเอกชนที่ทำงานได้เร็วมาก ตอนเกิดเหตุการณ์น้ำท่วม โคลนถล่มที่จ. เพชรบูรณ์ แต่ก่อนเราแค่ส่งของไปช่วยเหลือ ตอนหลังหน่วยงานอื่นเขาไปรับของบริจาค เขาไม่ได้รับความเชื่อถือเท่าเรา เช่น กรุงเทพฯ หรือ หน่วยงานต่าง ๆ ที่รับบริจาคมา สุดท้ายเขาจะดมของ จากทุกจุดมาไว้ที่ร่วมด้วยช่วยกัน”

นายชุมชัย แก้วแดง ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการฝ่ายข่าว สำนักข่าวไอเอ็นเอ็น แสดงความคิดเห็นว่า “ร่วมด้วยช่วยกันเกิดขึ้นมาจากความคิดที่ว่าทำไมคนเราเวลาจะทำความดีทำไม จึงเงินอายุ จะหาวิธีไหน ที่จะสนับสนุนคนดีได้บ้าง ก็น่าจะมีสื่อสักตัวหนึ่ง วิชยส์คลิกชั่น ที่คนทำดี แล้วได้รับการชมเชย ทำดีแล้วได้ดี

ตอนนั้นคิดแนวคิดของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันได้แล้วว่าจะเชื่อมโยงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยแก้ปัญหา สนับสนุน ให้เป็นคนดี ทำความดี ขจัดสิ่งชั่วร้าย

พอทำไปก็ได้รับการตอบรับมาก เพราะเมื่อก่อนการที่จะเห็นใครไปช่วยเหลือใครนิดหน่อย มันก็ถือว่าเป็นเรื่องน่าตื่นเต้น น่าภูมิใจเวลาฟังทุกครั้ง น้ำตาไหล เช่น แท็กซี่ไปช่วยรถเบนซ์ แท็กซี่ไปช่วยรถบีเอ็ม หรือ ฟังแล้วก็ลุ้นอยู่เรื่อยๆว่าจะสำเร็จหรือไม่สำเร็จ”

นางสาวอภิรดี พรเลิศ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการฝ่ายรายการร่วมด้วยช่วยกัน ๙๖.๐ แสดงความคิดเห็นว่า “นโยบายของร่วมด้วยช่วยกันตอนนี้ยังคงเป็นสื่อกลางที่จะให้การประสานงาน ให้ความช่วยเหลือคนในสังคม ทุก ๆ เรื่องราว และเพื่อยกระดับความรู้ของผู้ฟัง รายการและสมาชิกของเรา

ปี ๒๕๔๐ เราเห็นว่ามีความเสี่ยงสูงมาก เรื่องของคนไม่ช่วยเหลือกัน ไม่สนใจกัน ในสังคมเยอะมาก จึงคิดว่าเราน่าจะทำคลื่นวิทยุที่จะดึงให้คนในสังคมมีน้ำใจร่วมกัน

จะทำอย่างไรให้คลื่นนี้ เป็นคลื่นที่ให้ความช่วยเหลือสังคม แต่ไม่เปิดเพลง คนจะรับได้ไหม เพราะคลื่นข่าวมันมีอยู่แล้ว มันมีเนื้อหาของมันอยู่ในรายการ แต่คลื่นนี้มันเกิดขึ้นตามที่คนจะแจ้งเรื่องเข้ามา ตามสถานการณ์ ตามสิ่งที่เราจะหยิบยกขึ้นมาพูดรอบตัวเรา มีกระแสตอบรับที่ดีมาก

นโยบายของเรา เราพยายามจะช่วยทุกเรื่องอย่างเต็มที่ แต่ปัญหาที่ผ่านมามีบางที่ที่เราไม่สามารถที่จะไปตามได้หมด เช่น บ้านนี้แจ้งมาว่าฝนตกหนัก ต้นไม้ล้ม เราประสานงาน แก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้าให้คือแจ้งไปที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ไปแก้ไข ถ้ายังไม่มีหน่วยงานไปแก้ไข

คุณต้องแจ้งกลับมาที่เรา เพราะว่าเราไม่เห็นเหตุการณ์ เราไม่รู้ คือมันไม่ไหวถึงขนาดที่เราจะต้องโทรศัพท์กลับไปถามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าคุณมาแก้ไขหรือยัง ตรงนี้คือสิ่งที่จะต้องบอกเขากลับไปด้วยว่าคุณต้องแจ้งกลับมาที่เราด้วย ซึ่งผู้ฟังก็จะรับทราบตรงนี้คือ นอกจากนโยบายแล้ว เราก็พยายามช่วยเหลือทุกอย่างอยู่แล้วให้ได้ถึงที่สุด คือต้องบิดเป่าปัญหาของคนเป็นอันดับแรกก่อน”

นางสาวหุชนันท์ โพธิภักดี โปรติวเซอร์ และผู้ดำเนินรายการ สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน แสดงความคิดเห็นว่า “ร่วมด้วยช่วยกันไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมืองเลย คลื่นสังคมทั้งคลื่น เป็นคลื่นที่คนสามารถให้เราประสานช่วยเหลือได้

เรามีความรู้สึกว่าสถานีจะดังได้ต้องเป็นรายการเพลง แล้วเราเป็นคลื่นลักษณะอย่างนี้ จะมีคนโทรมากแต่ไหนกัน เราคิดแบบคนต่างจังหวัดที่มาอยู่กรุงเทพฯ เพราะคนต่างจังหวัดก็คิดว่าแค่ท่อประปาแตกก็โทรไปที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็จบใช่ไหม โทรศัพท์เสียก็โทรไปที่องค์การโทรศัพท์ก็จบใช่ไหม ตอนนั้นเราก็คิดว่าเขาคงโทรเอง เขาก็คงไม่คิดว่าให้เราไปช่วยประสาน สุดท้ายจริง ๆ แล้ว เขากลับโทรมาเยาะ เพราะมีความรู้สึกว่าการประสานไปแล้วบางทีโทรไม่ติดบ้าง หรือหน่วยงานนั้นอาจจะพูดไม่ดีบ้าง ขึ้นตอนนานบ้าง เอกสารหายบ้าง ทำให้เขารู้สึกว่าถ้าผ่านสื่อ สื่อก็จะประสานงานให้ ติดตามความคืบหน้าให้”

นางสาวสุกัญญา มากล้น โปรติวเซอร์และผู้ดำเนินรายการ สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน แสดงความคิดเห็นว่า “นโยบายของร่วมด้วยช่วยกันเป็นสื่อกลางที่ช่วยเหลือสังคม ช่วยกระตุ้น ช่วยปลูกจิตสำนึกให้คนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้มีน้ำใจไมตรีซึ่งกันและกัน ใครมีอะไรเดือดร้อนก็ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ถ้าไม่ไหวจริงๆ มาที่รายการ รายการประสานเจ้าหน้าที่ให้

ที่สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันอยู่ได้ถึงปัจจุบันนี้ก็เพราะว่าความจริงใจมันออกมาทางหน้าไมค์ ในเรื่องของการช่วย เป็นแนวคิดหลักของเรา คือ การช่วยสังคม เราอยู่กับเขา เราคิดว่าเขาเป็นญาติ เราคิดว่าเราเป็นญาติ ฉะนั้นมันตัดขาดกันไม่ได้หรอก”

นายพจน์ โพธิ์ศรี หัวหน้าศูนย์วิทยุ สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน แสดงความคิดเห็นว่า “นโยบายของร่วมด้วยช่วยกันเป็นเรื่องที่จะปรับงานสื่อของสังคมคนดีให้เปิดเผยมากยิ่งขึ้น เราทำสถานีเพื่อให้ทุกคนมีความรู้สึกช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยใช้เวทีทางอากาศเป็นสื่อกลางเพื่อให้เกิดการช่วยเหลือโดยใช้สังคมกลางอากาศมาบอกเรื่องราวความดีของคน

ร่วมด้วยช่วยกันมีเสน่ห์อยู่ที่ เป็นเวทีร่วมด้วยช่วยกันจะไม่คุยเรื่องของความคิดเห็นทางการเมืองเด็ดขาด”

นายถนอม อ่อนเกตุพล ผู้ดำเนินรายการ สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน แสดงความคิดเห็นว่า “จริง ๆ แล้ววิทยุร่วมด้วยช่วยกันมาจากความปรารถนา หรืออุดมคติที่จะให้ความ

ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน คุณบุญชัย เเบญจรงค์กุลพยายามที่จะต่อยอด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยไม่คิดเรื่องธุรกิจ กำไร ขาดทุนไม่เกี่ยง”

นางสาวหุชนันท์ โพธิภักดี โปรติวเซอร์ และผู้ดำเนินรายการ แสดงความคิดเห็นว่า “เรื่องการเมืองเราจะไม่ทำ เพราะเป็นนโยบายที่ไม่อยากให้ร่วมด้วยช่วยกันไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง”

นางสาวภิรมย์ญา คุณประสิทธิ์ เจ้าหน้าที่รับเรื่องฯ สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน แสดงความคิดเห็นว่า “นโยบายองค์กรของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันคือเรื่องทุกอย่างที่รับมาให้ดำเนินการเร็วที่สุด แก้ไขให้ดีที่สุด แต่ว่ามันก็มีติดขัดบ้าง เช่น ประสานหน่วยงานราชการ หลายหน่วยงานก็ให้ความร่วมมือ บางหน่วยงานก็ไม่ มันไม่ได้ราบรื่นเสมอไป”

ตอนที่ ๒ รายงานผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ

ผลการศึกษาที่ได้ในส่วนนี้มาจากการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการบริหารจัดการของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ๒ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารองค์กรของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันทั้งในอดีตและปัจจุบัน จำนวน ๕ คน และกลุ่มผู้ปฏิบัติงานของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน จำนวน ๕ คน รวม ๑๐ คน ดังนี้

๑) กลุ่มผู้บริหารสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน จำนวน ๕ คน ดังนี้

๑. นายสนธิญาณ ชื่นฤทัยในธรรม	ผู้ก่อตั้งสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน
๒. นายสมชาย แสวงการ	ที่ปรึกษาฝ่ายสำนักบริหาร สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน
๓. นายวันชัย ปิณฑะบุตร	กรรมการผู้จัดการ แผนกสำนักบริหาร สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน
๔. นายชุมชัย แก้วแดง	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการฝ่ายข่าว สำนักข่าวไอเอ็นเอ็น
๕. นางสาวอภิรดี พรเลิศ	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการฝ่ายรายการ ร่วมด้วยช่วยกัน ๙๖.๐

๒) กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน

๑. นางสาวหุชนันท์ โพธิภักดี	โปรติวเซอร์ และผู้ดำเนินรายการ
๒. นางสาวสุกัญญา มากลั่น	โปรติวเซอร์ และผู้ดำเนินรายการ
๓. นายพจน์ โพธิ์ศรี	หัวหน้าศูนย์วิทยุ

๔. นายถนอม อ่อนเกตุพล ผู้ดำเนินรายการ
 ๕. นางสาวกิริมย์ญา คุณประสิทธิ์ เจ้าหน้าที่รับเรื่องฯ

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารองค์กรและผู้ปฏิบัติงานของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันทั้ง ๑๐ คน เกี่ยวกับการบริหารจัดการของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ โดยมี ปัจจัย ๖ ประการ แบ่งเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ปัจจัยภายในองค์กร ๓ ประการ ได้แก่ ๑.การบริหารจัดการ ๒.ความสามารถทางวิชาชีพ ๓.เทคโนโลยี และปัจจัยภายนอกองค์กร ๓ ประการ ๑.แหล่งข้อมูล ๒.ผู้รับสาร ๓.แรงกดดันทางเศรษฐกิจ

๒.๑ การจัดการ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ต่างเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ผู้ถือหุ้นใหญ่ของร่วมด้วยช่วยกัน มี ๒ ส่วน ได้แก่ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล จากดีแทค ถือหุ้น ๖๒ % ส่วนสำนักงานทรัพย์สินฯ ถือหุ้น ๓๘ % แต่ในทางปฏิบัติถือว่าเป็นการบริหารงานร่วมกันอย่างเท่าเทียม

สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันเป็นองค์กรที่เน้นการส่งเสริมการทำความดี โดยไม่หวังผลตอบแทนแล้ว มีความตั้งใจ ทุ่มเทใส่ใจกับปัญหาทุกเรื่อง และยังมีพันธมิตรหลากหลายองค์กรจำนวนมาก ที่พร้อมจะให้ความร่วมมือช่วยเหลืออย่างเต็มที่ สอดคล้องกับหลักการทำงานที่ว่า **'ทุกเรื่องต้องมีคำตอบ'**

การจัดรูปแบบรายการแบบ non format และเปิดโอกาสให้ประชาชนโทรศัพท์เข้ามาขอความช่วยเหลือ ทำให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินรายการอย่างมาก และส่งผลให้สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันประสบความสำเร็จในการจัดรายการวิทยุเพื่อสร้างจิตสำนึกสาธารณะอย่างมาก

มีข้อน่าสังเกตว่า แม้ว่าวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน จะเน้นเรื่องในเชิงสังคม คือการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อนในเรื่องต่าง ๆ อย่างรอบด้าน แต่วิทยุร่วมด้วยช่วยกันกลับไม่สนใจการนำเสนอความคิดเห็นในเชิงการเมืองอย่างสิ้นเชิง

นายสนธิญาณ ชื่นฤทัยในธรรม ผู้ก่อตั้งสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน แสดงความคิดเห็นว่า "ทุกเรื่องต้องมีคำตอบ นี่เป็นหลักสำคัญในการบริหาร เรื่องที่จะออกอากาศสดได้ก็ต้องมีองค์ประกอบ ๑.เป็นบทเรียนกับผู้คนส่วนใหญ่บทเรียนด้านไหนด้านบวกด้านลบ ด้านจิตใต้สำนึก ๒.น่าสนใจ ที่ฟังแล้วต้องเข้ากับหลักเกณฑ์ที่ผมว่าน่าจะเข้ากับเกณฑ์ที่เป็นละครวิทยุหน่อย ฟังแล้วมีรสชาติชีวิต มิฉะนั้นมันก็จะเหมือนกับรายการสารคดี ซ้ำ ๆ เฉื่อย ๆ"

กลยุทธ์ที่ทำให้ร่วมด้วยช่วยกันก้าวหน้ามาเป็น ๑๐ ปี คือมวลงชนและการทำรายการ ตอนนี้ออกไปแล้ว แต่ผมจะเตือนสติคนที่ทำอยู่เสมอว่าอย่าละทิ้งทางรายการ

สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ท่านมีความตั้งใจในเรื่องนี้ เราคิดวิเคราะห์ให้ว่า จะต้องออกแรงทั้งแรงคนทำและก็เงิน เพราะเป็นความเสี่ยง มันไม่เคยมีรูปแบบรายการแบบนี้มาก่อน เราก็ไม่รู้ว่า จะได้รับการตอบสนองในเชิงรูปธรรมหรือไม่ ก็ใช้เงินไปหลายสิบล้าน

เราจะคิดเรื่องประโยชน์ที่ได้กับสังคม ท่านจึงให้นโยบายว่า ถ้าขาดทุนไม่ต้องกลัวให้ตั้งใจทำงานให้เต็มที่ ให้เกิดประโยชน์ส่วนรวม แต่เราในฐานะคนทำก็พยายามไปหารายได้มาให้พออยู่ได้ พอมีปัญหาได้รับการสนับสนุน”

นายสมชาย แสวงการ ที่ปรึกษาฝ่ายสำนักบริหาร แสดงความคิดเห็นว่า “ถ้าร่วมด้วยช่วยกัน ไม่ได้เป็นของสำนักงานทรัพย์สินฯ มันจะออกมาแนวนี้ยาก ถ้าเป็นนักธุรกิจ เขาก็จะคิดแต่กำไรเพราะนั่นเป็นการลงทุน บริษัทร่วมด้วยช่วยกันลงทุนจัด ๙๐ ล้าน ในช่วงวิกฤตหลังปี ๒๕๔๐ เป็นช่วงที่เกิดปัญหาทางคุณบุญชัย เบญจรงค์กุล จากดีแทค มาร่วมหุ้น เมื่อปี ๒๕๔๕ ตอนนั้นท่านมีสัดส่วนหุ้นใหญ่ อยู่ที่ ๖๒ % ส่วนสำนักงานทรัพย์สินฯ ถือหุ้น ๓๘ % แต่ในทางปฏิบัติแล้วก็เสมือน ๕๐: ๕๐

เราจะมีดวงเรื่องการเมือง เพราะเป็นปัญหานำไปสู่ความขัดแย้งคือ การเมือง ในข้อเท็จจริง เรายินดีนำเสนอ เราสนับสนุนหมดเลย แต่การเมืองที่เป็นความคิดเห็น หรือโทรมาชวนไปเลือกตั้งได้ โทรมาชวนลงประชามติก็ได้ แต่ถ้าโทรมาแล้วบอกว่า นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ไม่ดีอย่างนี้ นายเสนาะ เทียนทอง ไม่ดี เราไม่เอา

สัดส่วนรายการ เป็น **non format** ให้ความรู้ คนฟังเขาฟังรายการทันทีที่เกิดเหตุการณ์ มันสอดแทรกได้ตลอดเวลาเลย กรณีเกิดระเบิดหน้ากองทัพบกเมื่อไม่กี่วัน จะเปลี่ยนรายการทันทีเลย จนกว่าเหตุการณ์จะสงบ

เราจัดรายการสดทั้งหมด ไม่มีเทปเลย ๆ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง เรื่องที่เรา นำออกอากาศ ๑.ต้องเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์ ๒.ต้องเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่ และสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันในสังคม เช่น เกิดเหตุไฟไหม้ใหญ่ที่คลองเตย หรือไปโรงพยาบาลแล้วประกันสังคมไม่จ่าย ไม่ดูแล เราก็ตอบคำถามให้”

นายวันชัย ปิณฑะบุตร กรรมการผู้จัดการ แผนกสำนักบริหาร แสดงความคิดเห็นว่า “จุดประสงค์คือ เราต้องการสร้างสำนักสาธารณะ ให้คนมีส่วนร่วมในการคิดถึงปัญหาบ้านเมืองมากขึ้น งานร่วมด้วยครั้งแรกเกิดขึ้น เพราะความต้องการบริการทางสังคมคือ คีนกำไรสู่สังคม สายงานบริการสังคม คุณมีปัญหาเดือดร้อน เราก็สนับสนุนร่วมมือ เป็นตัวกลางให้

ผมรู้ว่าเราช่วยเหลือคน วันหนึ่งไม่ต่ำกว่าประมาณ ๒,๐๐๐ เรื่อง แต่แก้ไปไม่รู้มากแค่ไหน ในช่วง ๑๐ ปี ไม่รู้เท่าไร สมมติว่าเราช่วยคนที่โทรศัพท์เข้ามาได้วันละ ๓๐๐ ราย แล้วเอา ๑๐ ปี

คุณเข้าไป ช่วง ๕ ปีแรก เราประสบความสำเร็จอย่างสูง เราเป็นเหมือนองค์กร เป็นสถาบัน สมาคม องค์กรที่ทำงานด้านสังคมสงเคราะห์ เขาทำงานสู่ภาคเอกชนอย่างเราไม่ได้”

นายถนอม อ่อนเกตุพล ผู้ดำเนินรายการ แสดงความคิดเห็นว่า “ส่วนการทำวัตรเช้า ทำวัตรเย็นเป็นเจตนารมณ์ของผู้บริหาร คือคุณบุญชัย เบญจรงค์กุล

รายการทำวัตรเช้า ทำวัตรเย็น เริ่มเมื่อปี ๒๕๕๐ เพราะคุณบุญชัย คิดว่าต้องการให้คน เข้าถึงพระพุทธศาสนามากกว่า เพียงแต่ว่าบางที่ไม่มีโอกาส ไปวัดที่ก็ลำบาก จึงมีทำวัตรกลาง อากาศ เสียงตอบรับมาก็ค่อนข้างดี”

นายพจน์ โพธิ์ศรี หัวหน้าศูนย์วิทยุ แสดงความคิดเห็นว่า “ปี ๒๕๔๐ ตอนนั้นภาวะ เศรษฐกิจไม่ค่อยดี กลุ่มยูคอมเข้ามาช่วย โดยยูคอมเป็นผู้บริหารงาน ส่วนสำนักงานทรัพย์สินฯ จะ กำกับดูแล เพราะฉะนั้นมันจะเป็นหลักที่ว่า สำนักงานทรัพย์สินฯ จะประกอบธุรกิจโดยไม่หวังกำไร แต่ให้อยู่ได้ นั่นคือหลักการ

ที่ตีแตก เบญจจินดา ทุกวันพุธ ประมาณ ๖ โมงครึ่งจนถึง ๒ ทุ่มครึ่ง จะมีกิจกรรมนั่งสมาธิ นิ่ง ๒ ชั่วโมง มันทำให้จิตใจอ่อนโยนขึ้น รู้จักลดรู้จักหย่อนรู้จักความพอดี รู้จักมองคนในแง่ดี มากขึ้น เวลาพูดจាកัน ก็นุ่มนวลขึ้นเยอะ”

นายชুমชัย แก้วแดง ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการฝ่ายข่าว สำนักข่าวไอเอ็นเอ็น แสดง ความคิดเห็นว่า “ร่วมด้วยช่วยกัน ทั้งสำนักงานทรัพย์สินฯ และ คุณบุญชัย ไม่ได้คิดหวังว่าสถานีนี้ จะมีกำไรเลย เบื้องต้นก็ขอแค่อยู่ได้ คุณบุญชัยเป็นคนดี จริง ๆ แล้วยังเป็นนายทุน จริง ๆ เขาตั้งใจ ที่จะทำงานทุกอย่างเพื่อในหลวงมาตั้งแต่สมัยคุณพ่อเขาจนเป็นที่ทราบกันดี

คุณบุญชัยเคยพูดว่าชีวิตที่เหลือจะทำงานเพื่อในหลวง และศาสนา ผมคิดว่าท่านน่าจะเป็นคนไทยที่ทำบุญมากที่สุดในประเทศด้วยซ้ำ”

นางสาวอภิรดี พรเลิศ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ ฝ่ายรายการร่วมด้วยช่วยกัน ๙๖.๐ แสดงความคิดเห็นว่า “กลยุทธ์ของเราคือ ทุกปัญหาที่มีทางออก ทุกปัญหามีคำตอบถึงแม้ว่า คำตอบนั้นมันจะไม่ใช่ว่าผลบรรลุสุดยอดของปัญหานั้น ๆ ก็ตาม

เช่น มีเรื่องของหายเคียดนะ เคียดที่ของหาย อย่างน้อย ๆ โทรศัพท์เข้ามาที่รายการ เรา อาจไม่ได้ของคืน แต่เรารู้สึกได้ ณ วันนี้เรามีช่องทางหนึ่งแล้วที่ได้ช่วยคน ได้ส่งข่าวของที่หายไป เผื่อมันไปตกอยู่ในมือคนใจบุญ แล้วมันมีช่องทางที่จะเป็นจุดที่เราเองได้กระตุ้นเตือนสังคมให้ สังคมมีสำนึกกับผิดชอบร่วมกับคนในสังคม หรือมีสำนึกที่ดีด้วย

เราเป็นวิทยุชุมชนของคนเมืองใหญ่หากมีเรื่องอะไรก็โทรเข้ามาแจ้งทุกเรื่อง ไม่แต่ปัญหา ใหญ่ ๆ บางเรื่องเกิดมาจากเรื่องส่วนตัวแล้วอาจขยายเป็นเรื่องส่วนรวมได้ ดังนั้น เราจะรับปัญหา เฉพาะเรื่องส่วนรวมไม่ได้ เราต้องรับปัญหาทุกเรื่องให้ครอบคลุม

เราต้องสร้างความไว้วางใจ เชื่อใจ ให้คนรู้ว่าเราเป็นที่พึ่งของเขาให้กับผู้มีปัญหา ถึงแม้จะช่วยเหลือไม่ได้ทั้งหมด แต่ก็ทำให้ปัญหาเหล่านั้นเบาบางลงได้ ซึ่งเราก็ทำให้ภาวะปัญหานั้นลดลง ทางรายการจะสอดแทรกเนื้อหาสาระลงไปอยู่แล้ว และจะสร้างให้สังคมเข้มแข็งรู้จักช่วยตัวเองก่อน เนื้อหาของเราส่งเสริมคนดี เชิดชูคนดีอยู่แล้ว

กลยุทธ์ของเราก็คือ การเน้นการให้สร้างเครือข่ายกันในส่วนร่วมในเครือข่ายภาคประชาชนคือ ร่วมด้วยช่วยกันต้องบอกว่า มันทำอยู่ ๒ หน้าหลัก ๆ คือ ๑.เป็นองค์กรสาธารณะประโยชน์ที่ทำหน้าที่เป็นสื่อด้วย ๒.เป็นองค์กรให้ความช่วยเหลือ คือการสร้างเครือข่าย การประสานงานกับพันธมิตร กับกลุ่มคนที่ จะเข้ามาให้เกิดการร่วมด้วยช่วยกันในสังคม"

นางสาวสุกัญญา มากสัน โปรติวเซอร์และผู้ดำเนินรายการ แสดงความคิดเห็นว่า "จริง ๆ เราใช้ เราใช้ความจริงใจมากกว่า เพราะว่าร่วมด้วยฯ ไม่ได้ใช้อิทธิพล หรือใช้ความเป็นสื่อ ไปบังคับใคร ซึ่งเราล้าเน็กเสมอว่าร่วมด้วยช่วยกันเป็นองค์กรสื่อที่ช่วยประสานให้กับประชาชนที่เดือดร้อน เป็นองค์กรที่สะท้อนปัญหาความยุติธรรมมากกว่า ก็ถือว่าทำงานค่อนข้างหนัก เพราะต้องใช้จิตวิทยาในการพูด และการใช้ความจริงใจสำคัญที่สุด แล้วก็ต้องมีสัจจะ ถ้าพูดแล้ว ต้องทำตามคำพูด และนี่คือสิ่งที่ประชาชนค่อนข้างจะวางใจเรา

เราเน้นความจริงใจมากกว่า ใครเดือดร้อนก็ไปช่วย ไม่ต้องรอเจ้าหน้าที่ หรือว่าใครที่ช่วยแล้ว ช่วยเบื้องต้นแล้วไม่สำเร็จก็โทรเข้ามา เรายินดีช่วย เป็นเรื่องของหลักมนุษยธรรมมากกว่า เราจะเน้นเรื่องการทำดีได้ดีด้วย บางคนที่น้อยอกน้อยใจทำดีไม่เห็นมีใครชมบ้างเลย ก็โทรมาในรายการเหมือนกัน แล้วทีมงานจะปลอบใจ การที่ช่วยเขาแล้วเราสบายใจก็เหมือนกับสวรรค์อยู่ในอกนรกอยู่ในใจ ทำอะไรก็ได้ อย่างนั้น

การเลือกรื่องที่จะมาออกอากาศ อันดับแรกเกี่ยวกับคน ส่วนมาก เกิด แก่ เจ็บ ตาย ต้องมาก่อนเลย เรื่องด่วน ๆ เช่น คนคลอดลูกในรถ บางทีทำคลอดกันหน้าไม้ค์ช่วงเช้า ๆ

เราถูกจัดให้เป็นองค์กรของเอกชนเพื่อสาธารณะชนที่มีความน่าเชื่อถืออันดับ ๓ รองจากสภาอากาศไทย เพราะบทบาทของร่วมด้วยช่วยกัน คือ ๑.เป็นรายการวิทยุ ๒.เป็นรายการข่าว ซึ่งสามารถทำให้คนฟังมีส่วนร่วมด้วย แต่เป็นกิจกรรมเพื่อช่วยคนอื่น ถ้ารอเจ้าหน้าที่คงไม่ทันการ ถ้าไม่ช่วยกันก่อน โจรก็อาจจะไปไหนต่อไหนแล้ว ตำรวจเองจะบอกเสมอว่าตำรวจไม่ได้เก่งนะ แต่ตำรวจจะได้ข้อมูลมาจากประชาชน เพราะประชาชนสามารถช่วยได้ถึง ๗๐%"

นางสาวหุชนันท์ โพธิภักดี โปรติวเซอร์ และผู้ดำเนินรายการ แสดงความคิดเห็นว่า "ที่นี้เขาจะไม่ค่อยเข้ามายุ่งเกี่ยวกับพนักงาน เขาบอกว่าให้คุณช่วยเหลือคนให้เต็มที่ ขออย่างเดียว อย่าเอาการเมืองเข้ามายุ่ง แล้วก็ให้หนักว่าทำเพื่อในหลวงแค่นั้นเอง เราก็เลยรู้สึกไม่กดดัน เป็นอิสระ ทำตามที่เราารู้สึกว่าทำอย่างนั้นมันดีไหม อย่างนั้นมันดีก็ว่า โปรติวเซอร์ก็จะคุยกัน เรื่องนั้นเรื่องนี้มาต่อกัน มีการต่อเนื่องข้อมูลกันจะไม่มีการเก็บไว้เอง

จุดเด่นของเราคือ เรื่องของความช่วยเหลือ ความเร็วของการติดตาม การเกาะติดการช่วยเหลือ คนจะนึกถึงร่วมด้วยช่วยกัน”

๒.๒ ความสามารถทางวิชาชีพ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ทั้งกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ต่างเห็นว่าวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ได้จัดเตรียมบุคลากรในการทำงานเพื่อรับเรื่องร้องเรียน เอาไว้ถึง ๓๔ คน แบ่งออกเป็น ๓ ช่วงเวลาดำเนินการ

เจ้าหน้าที่ของวิทยุร่วมด้วยช่วยกันจะรับเรื่องร้องเรียนถึงวันละ ๓,๐๐๐ เรื่อง ดังนั้น ผู้ปฏิบัติงานในสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันในทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นผู้รับเรื่องร้องทุกข์ หรือผู้ดำเนินรายการ ดังนั้นสถานีฯ จึงมีแนวทางในการคัดเลือกผู้ร่วมงานที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับสถานีฯ หลายประการ ได้แก่ ต้องเป็นผู้ที่รู้ดี รู้ชั่ว จิตใจดี มีใจสาธารณะ บุคลิกดี ใจกว้าง

นอกจากนี้ยังพบว่า สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันยังได้จัดกิจกรรมพิเศษทุกวันพุธ โดยให้พนักงานนั่งสมาธิทุกวันพุธ เพื่อกล่อมเกล่าจิตใจเบิกบานแจ่มใส คิดดี ทำดี มีสมาธิในการทำงาน

นายสมชาย แสงวงการ ที่ปรึกษาฝ่ายสำนักบริหาร แสดงความคิดเห็นว่า “เราพยายามคัดเลือกบุคลากรที่ดี ถ้ามีชื่อเสียงก็เป็นตัวอย่างที่ดีต่อสังคม

ส่วนบุคลลภายนอกที่เราต้องการให้มาจัดรายการ เพราะเราอยากให้เขาเป็นตัวอย่างของสังคมด้วย เพราะเขามีจิตใจดีอยู่แล้ว อย่างเช่น คุณอรอรุมา เกษตรพีชผล คุณศุภรัตน์ นาคบุญญา เริ่มต้นตั้งแต่ก่อนจะเป็นผู้ประกาศข่าว ช่อง ๗ เรายังประวัติเขาอยู่แล้ว คุณพรทิพย์ ชมพูมิ่ง เคยอยู่เนชั่น เราก็ไปชวนเขามา เพราะเขามีบุคลิกดี จิตใจดี หรือท่านเกรียงศักดิ์ โสพะชาละ ที่เราไปชวนท่านมาเพราะเป็นอดีตปลัดกรุงเทพมหานคร และชอบช่วยเหลือคน

เราใช้คนประมาณ ๔๙ คน แบ่งเป็น ๓ ช่วงเวลา ทำรายการร่วมด้วยช่วยกันโดยตรง ไม่เกี่ยวกับดีเจ แบ่งเป็นเจ้าหน้าที่รับเรื่องช่วงเวลาละ ๑๕ คน รวม ๔๕ คน ที่เหลือเป็นพวกสนับสนุนข้อมูล

ร่วมด้วยช่วยกันกลายเป็นเหมือน ๑๙๑ เรายังรับเรื่องวันละ ๓,๐๐๐ เรื่อง ช่วยเหลือเขาได้ด้วย เพราะว่าทุกเรื่องที่เขาเข้ามา เราก็ต้องติดตามและคิดที่จะช่วยจริง ๆ เรายึดหลักว่า **“ทุกเรื่องจะต้องมีคำตอบ”** เจ้าหน้าที่ของเรา เขาก็จะตามครั้งที่ ๑ เพราะถ้าคนที่ ๑ ออกกะไปแล้ว คนที่ ๒ ก็มาติดตามผลอีกว่าเป็นอย่างไร ถ้าจบแล้ว ก็จะบอกว่าเรื่องนี้จบแล้ว”

นายชุมชัย แก้วแดง ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการฝ่ายข่าว สำนักข่าวไอเอ็นเอ็น แสดงความคิดเห็นว่า “คนที่จะมาทำงานตรงนี้ได้ต้องมีจิตใจรักที่จะมาให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ถูก

คนที่จะมาทำงานตรงนี้ เบื้องต้น ต้องรู้ดีรู้ชั่วก่อน ต้องรู้ว่าอะไรดีต้องรู้ว่าอะไรชั่วก่อน เพราะมาเล่นอยู่หลังไมค์ คือกำลังเล่นอยู่กับความดี กำลังความชั่ว ถ้าไม่รู้ว่าอันไหนชั่วอันไหนดี ผมงามันทำงานไม่ได้ เพราะบางทีคนเรากล้ามองการทำดีไม่ได้ และการทำชั่วเป็นเรื่องปกติ ก็คือทำงานไม่ได้

การคัดเลือกคนทำงานยากมาก คือต้องรักงานด้านนี้จริง ๆ ทุกสายโทรศัพท์เข้ามา มีปัญหาทั้งสิ้น ถ้าไม่รักจริง ๆ มันเครียด มันน่าเบื่อ”

นายพจน์ โพธิ์ศรี หัวหน้าศูนย์วิทยุ แสดงความคิดเห็นว่า “ตอนที่สร้างคน จะฝึกเขาทีละน้อย อย่างน้อยเขามีความคิดอยากจะช่วยเหลือคนอื่น ฉะนั้นเมื่อเขาผ่านกระบวนการทำงานกับเรา เราจะเห็นเลยว่า เขาทำกับเราได้ไหม ถ้าทำกับเราได้ เราให้ทำ แต่ถ้าทำไม่ได้ เราก็จะบอกเขาตรง ๆ เขาเหมาะสมกับงานอื่น เพราะงานที่นี่ คุณต้องใจกว้าง เช่น คนโทรศัพท์มาขอให้คุณช่วยตลอดเลย ทุกเรื่องที่เขาโทรศัพท์มา เป็นเรื่องที่เขาให้เราเป็นธุระ เราจะต้องเป็นคนเอาธุระ ไม่นิ่งนอนใจ แล้วก็ต้องติดตามทุกเรื่อง แก้ปัญหาไปเรื่อย ๆ มันก็เหมือนกับเขาได้ทำบุญทุกวัน มันเกิดความสุขของแต่ละเรื่อง”

นางสาวอภิรติ พรเลิศ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ ฝ่ายรายการร่วมด้วยช่วยกัน ๙๖.๐ แสดงความคิดเห็นว่า “โปรดิเวเซอร์คุณมีหน้าที่ในการเลือกเรื่องออนแอร์ให้เรื่องมันสนุก น่าสนใจ เขาต้องมีประสบการณ์ มีวิธีการเลือก เรื่องอะไรที่ไม่ควรทิ้ง คือบางเรื่องที่เป็นเรื่องเล็ก ๆ แต่เราต้องออนแอร์ เช่น คนหาย ของหาย เพราะว่าคนแจ้งมาเพื่อให้เราสื่อสารไปยังคนภายนอก อย่างนี้เราก็ต้องเลือก เขาต้องมีข้อมูลพื้นฐานตรงนี้ไว้ด้วยว่า หน่วยงานไหนรับผิดชอบเรื่องนี้”

นางสาวสุกัญญา มากลั่น โปรดิเวเซอร์ และผู้ดำเนินรายการ แสดงความคิดเห็นว่า “ส่วนใหญ่คนที่มาสมัครทำงานที่นี่คือคนฟังรายการ แต่ถ้าเป็นคนที่ไม่ได้ฟังรายการร่วมด้วยช่วยกัน ตอนสัมภาษณ์เราจะรู้เลย คนนี้จะไม่ใช่คนฟังรายการ ฉะนั้นการถามการตอบของเขา เขาน่าจะทำรายการไม่ค่อยได้แน่ เพราะว่า ๑.ใจเขาไม่ได้รัก ๒.เขาไม่ได้อยากมาทำอย่างนี้ ที่สำคัญทุกสายที่เข้ามาเดือดร้อนจริง ไม่อย่างนั้นเขาไม่ยอมเสียเงินกดโทรศัพท์เข้ามาหรอก เขาไปทำเองก็ได้ ทำให้ทีมงานมีความรู้สึกผูกพันและอยากจะทำตรงนี้ เพราะว่าทำงานที่อื่นมันไม่สามารถช่วยคนได้ขนาดนี้ แต่การที่เราใช้ปากของเราในการสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ให้ไปช่วยเขา มันก็ถือว่าได้บุญอย่างหนึ่ง

การเลือกผู้ดำเนินรายการ เราจะเลือกหลากหลายอาชีพ ส่วนใหญ่เน้นที่ประสบการณ์ เน้นการตั้งคำถาม การให้สาระแก่ผู้ฟัง การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และชื่อเสียงของเขามากกว่า

การเลือกเรื่องที่จะมาออกอากาศนั้น ต้องนำมาจัดอันดับก่อน โดยอันดับ ๑.เลือกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคนส่วนมาก ๒.เรื่องเกิด แก่ เจ็บ ตาย ต้องมาก่อนเลย

เราจะระวังในเรื่องของคำพูด และอารมณ์ ต้องมีการฝึกในเรื่องของอารมณ์เหมือนกัน แต่ว่าส่วนใหญ่แล้ว เจ้าหน้าที่รายการจะค่อนข้างเป็นคนใจเย็นอยู่แล้ว

จริง ๆ ทางผู้ใหญ่ของเราเป็นคนมีธรรมะธรรมโม จะเข้าวัดทำบุญและชวนน้อง ๆ ร่วมนั่งสมาธิ ทำให้จิตใจเบิกบานแจ่มใส มีสมาธิในการทำงาน รักองค์กร ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีที่ทุกคนควรทำอยู่แล้ว แต่ว่าการที่เราจะทำกันเอง เราก็ทำได้ แต่จะให้คนฟังทางบ้านได้ร่วมทำบุญไปกับเราด้วยร่วมชำระล้างจิตใจให้มันผ่อนคลายไปด้วยกัน

เราให้พนักงานของไอเอ็นเอ็นนั่งสมาธิทุกวันพุธ การที่เรามีสมาธิมันทำให้เราทำงานได้ดีไม่ฟุ้งซ่าน ไม่ไปยุ่งเรื่องชาวบ้าน ทำให้เราสงบ แต่ต้องทำจริง ๆ นะ

เราพยายามเสนอในแง่มุมมองของคนที่ดี แทนที่จะไปเสนอเรื่องของคนทำชั่ว มันเป็นหลักจิตวิทยาอย่างหนึ่ง ถ้าเสนอด้านร้ายในสื่อบ่อย ๆ พฤติกรรมมันจะตามมา เราไม่อยากให้เป็นอย่างนั้น เลยทำตามหลักของเราตั้งแต่แรก ๆ ทำไมเราไม่เสนอในแง่มุมมองที่มันดี ๆ คนดีมีตั้งเยอะ คนไหนไม่ดีก็ช่างเขา เดี่ยวเขาก็แพ้ภัยตัวเองไปเอง”

นางสาวหุชนันท์ โปธิภักดี โปรดิวเซอร์ และผู้ดำเนินรายการ แสดงความคิดเห็นว่า “ร่วมด้วยช่วยกันจะมีทีมงานแต่ละทีมจะมีทีมละ ๘ - ๙ คน ๓ ทีม รวม ๒๕ คน โปรดิวเซอร์รายการ ๕ คน ช่างเทคนิค ๔ คน รวมทั้งหมด ๓๔ คน ผู้ดำเนินรายการอีกต่างหาก

คนที่มาทำงานที่ร่วมด้วยช่วยกันจะต้องเป็นคนที่มีความสามารถพอสมควร เพราะถ้าเป็นคนที่ไม่เห็นแก่ตัวก็จะไม่เข้าใจว่าคนที่เดือดร้อนเป็นอย่างไร เขาจะไม่รู้ว่าความลำบากของคนอื่นเป็นอย่างไร”

นางสาวภริมย์ญา คุณประสิทธิ์ เจ้าหน้าที่รับเรื่อง แสดงความคิดเห็นว่า “สมมติว่าโทรเข้ามา ๑๖๗๗ เรายับสาย สวัสดิ์ แนะนำตัว แล้วผู้แจ้งจะแจ้งเรื่องเข้ามา เช่น อุบัติเหตุ มีรถชนกัน เราก็ประสานงานเจ้าหน้าที่ตำรวจพื้นที่เข้าไปตรวจสอบ ถ้ามีผู้บาดเจ็บเราก็ประสานทางกู้ภัยแล้วก็ส่งโรงพยาบาล จากนั้นเราก็โทรไปที่โรงพยาบาลว่า คนเจ็บชื่ออะไร แล้วก็ช่วยติดตามหาญาติ

เมื่อก่อน วันละเกือบพันเรื่อง เดี่ยวนี้มันไม่เยอะเหมือนเมื่อก่อน เพราะว่าอาจจะจะมีหลายช่องทาง มีหลายคลื่นก็ได้

เราเลือกเรื่องที่ด่วนที่สุด เช่นเรื่องอุบัติเหตุ ต้องรีบแจ้งให้เร็วที่สุดจะได้เตือนคนที่อยู่บนท้องถนนให้ระมัดระวัง และเรื่องไฟไหม้ น้ำท่วม ของหาย มีทั้งแบบที่ลืมเงินไว้เยอะ ๆ สามสี่หมื่นหรือสี่หมื่น”

๒.๓ เทคโนโลยี

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ทั้งกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน มีความเห็นร่วมกันว่ามีปัญหาในเชิงของเทคโนโลยี โดยเฉพาะเรื่อง สัญญาณคลื่นของวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ที่ไม่ค่อยชัดเจน และส่งไปได้ไม่ไกลและไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ เนื่องจากสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันเช่า สัญญาณคลื่นวิทยุจากกองทัพบก ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการ ไม่ได้ปรับปรุงเทคโนโลยีเรื่อง สัญญาณคลื่นอย่างต่อเนื่อง อีกประการคือ เนื่องจากแม่ข่ายส่งสัญญาณของวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ตั้งอยู่ใกล้บริเวณพระบรมมหาราชวัง จึงไม่สามารถตั้งเสาส่งสัญญาณสูงมากได้

นอกจากนี้ สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันยังได้เขียนซอฟต์แวร์ขึ้นมาเอง เพื่อตรวจสอบหมายเลขโทรศัพท์ที่โทรเข้ามาแจ้งเหตุในรายการ เพื่อป้องกันการโทรศัพท์เข้ามาให้ข้อมูลเท็จ

นายสนธิญาณ ชื่นฤทัยในธรรม ผู้ก่อตั้งสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน แสดงความคิดเห็นว่า “สัญญาณคลื่นของวิทยุร่วมด้วยช่วยกันไม่ค่อยดีนัก เพราะต้นสังกัดไม่ยอมปรับปรุง ก็ต้องได้รับอนุญาตจากเขา ถ้าเราไปอยู่ในมาตรฐานเดียวกับ จส.๑๐๐ มันสนุกกว่านี้เยอะ”

นายสมชาย แสวงการ ที่ปรึกษาฝ่ายสำนักบริหาร แสดงความคิดเห็นว่า “เราต้องเขียนซอฟต์แวร์ขึ้นมาเอง เพื่อตรวจเช็คที่โทรศัพท์ที่โทรเข้ามานั้นเบอร์อะไร สมัยนั้นยังไม่มีการใช้เบอร์ เราต้องขอความร่วมมือจากองค์การ โทรศัพท์

คนโทรเข้ามาต้องแจ้งเบอร์ เพื่อจะเช็คกลับได้ และบันทึกข้อมูลในที่มีอยู่ให้ถูกต้อง เช่น มีคนโทรมาแกล้งแต่ละวันเยอะมากเลยครับ เหมือนที่ ๑๙๑ เจอ”

นายวันชัย ปิณฑะบุตร กรรมการผู้จัดการ แผนกสำนักบริหาร แสดงความคิดเห็นว่า “จุดด้อยมีเรื่องของความถี่ เรื่องระยะทางในการออกอากาศ ถ้าความถี่ที่ ๑๐๐ เมกกะเฮิรตซ์ ขึ้นไป สัญญาณจะชัด แต่จะมีปัญหาเรื่องเสาอากาศเดี่ยว เรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องปกติ ก็ต้องแก้ไขกัน”

นางสาวอภิรดี พรเลิศ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ ฝ่ายรายการร่วมด้วยช่วยกัน ๙๖.๐ แสดงความคิดเห็นว่า “ข้อดีจะเป็นเรื่องสัญญาณคลื่น เนื่องจากจุดของแม่ข่ายของเราเองอยู่แถวพระบรมมหาราชวัง เสาจะสูงมากไม่ได้”

นางสาวหุชนันท์ โพธิภักดี โปรดิวเซอร์และผู้ดำเนินรายการ แสดงความคิดเห็นว่า “บางจุดก็จะฟังไม่ได้ อย่างฝั่งบางนา เพราะมีมีคลื่นชุมชนเยอะ อย่างบางคลื่นก็คลื่นเดียวกันเลยนะ ๙๖.๐ นะ บางคลื่น ๙๖.๒๕ ก็จะมาเบียดกันอยู่ ถึงเราจะเป็นคลื่นหลักจริง แต่เสาเราไม่สูงสู้เขาไม่ได้”

นางสาวสุกัญญา มากลั่น โปรดิวเซอร์ และผู้ดำเนินรายการ แสดงความคิดเห็นว่า “วิทยุร่วมด้วยช่วยกันอาจจะมีข้อจำกัดของสัญญาณในการออกอากาศที่ไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่”

นางสาวภิรมย์ญา คุณประสิทธิ์ **เจ้าหน้าที่รับเรื่อง** แสดงความคิดเห็นว่า
 “เครื่องมือมันก็มีติดขัดบ้าง ระบบอินเทอร์เน็ตมันไม่ค่อยเวิร์ก ใช้เยอะมันก็เกิดปัญหา ล่มบ่อย”

๒.๔ แหล่งข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ทั้งกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ต่างเห็นไปในทิศทางเดียวกันในว่า เนื่องจากสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันจะได้รับข้อมูลจากประชาชนที่โทรศัพท์เข้ามาแจ้งเหตุต่างๆ เป็นหลัก ดังนั้น สถานีฯ จึงให้ทีมงานทั้งส่วนที่เป็นผู้รับเรื่อง และผู้ดำเนินรายการศึกษาข้อมูลที่ประชาชนโทรศัพท์เข้ามาแจ้งเหตุก่อนเสมอ ผนวกกับประสบการณ์ของทีมงานที่ต้องรับเรื่องปัญหา ความทุกข์ยากของประชาชนทุกวัน ทำให้มีทักษะและประสบการณ์ในการแยกแยะได้ว่า ข้อมูลที่ประชาชนแจ้งเข้ามานั้นจริงหรือไม่จริง

นายสมชาย แสงการ ที่ปรึกษาฝ่ายสำนักบริหาร แสดงความคิดเห็นว่า “ก่อนจะออกอากาศเราต้องตรวจสอบ โทรแจ้งไฟไหม้ที่เตาป้อน เราก็รับทราบชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ อะไรให้เรียบร้อย เราก็โทรศัพท์ไปสน. เตาป้อน เจ้าหน้าที่ของเราอีกคนก็ต้องโทรไปหา ๑๙๙ ดับเพลิงว่ามีจริงไหม และโทรหา ๑๙๑ ถ้ายืนยันตรงกันจะออกอากาศ”

นางสาวอภิรดี พรเลิศ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ ฝ่ายรายการร่วมด้วยช่วยกัน ๙๖.๐ แสดงความคิดเห็นว่า “ที่ต้องระวังเป็นพิเศษ คือเรื่องไม่จริงที่แจ้งมา ถ้าไม่ได้ตรวจสอบออนแอร์ไปก็เป็นปัญหา”

นางสาวสุกัญญา มากลั่น โปรติวเซอร์ และผู้ดำเนินรายการ แสดงความคิดเห็นว่า “จากประสบการณ์ทำให้เรารู้ว่า คนที่โทรศัพท์แจ้งมานั้นโกหกเราหรือเปล่า เช่น ถนนบางสายถนนบางเส้นมันเป็นวันเวย์ แต่เขาบอกให้เรามุ่งหน้าไปทางนั้น คือถ้าเรารู้จักเส้นทางนั้นก็อาจจะทราบ หรือบางทีคนฟังก็โทรมาบอกว่า เรื่องเมื่อกี้เส้นทางไม่ใช่ไปทางนี้

กรณีที่มีคนโทรมาเยอะ ๆ เราก็จะไม่รู้ว่าเป็นใคร ใครหลอกไม่หลอก ซึ่งเราก็จะมีวิธีพูดคุยกับทีมงานว่าต้องมีการตัดสินใจอย่างไรกับคนที่แจ้งเข้ามา ในกรณีแบบนี้ ทางรายการจะให้ทีมงานศึกษาข้อมูลก่อน ทุกอย่างคำตอบที่ออกไป ถ้าผิดพลาด คุณต้องรับผิดชอบ เราจะระวังในเรื่องคำพูด และอารมณ์ด้วย”

นางสาวภิรมย์ญา คุณประสิทธิ์ **เจ้าหน้าที่รับเรื่อง** แสดงความคิดเห็นว่า “เมื่อมีคนโทรมาแจ้งเรื่อง เช็ดยังไง มันจะมีพวกที่โทรมาแกล้ง เราจะจำเสียงได้ คุยไปเขาก็จะหัวเราะ อย่างนี้ไม่น่าเชื่อแล้ว และเราก็สามารถตรวจสอบได้ แต่ส่วนใหญ่เรื่องที่คนโทรเข้ามาแจ้งจะเป็นเรื่องจริง”

๒.๕ ผู้รับสาร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ทั้งกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ต่างเห็นร่วมกันว่า ผู้ฟังรายการวิทยุร่วมด้วยช่วยกันมีหลายกลุ่ม ส่วนใหญ่จะระดับคนทำงาน ผู้สูงอายุ และแท็กซี่ ที่มิใช่เพียงแค่ผู้ฟังเท่านั้น แต่เป็นเหมือนญาติพี่น้อง โดยผู้ฟังรายการยังได้ร่วมกับสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ในการช่วยแก้ปัญหาโดยโทรศัพท์เข้ามาให้ข้อมูล และแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาของผู้เดือดร้อนด้วย

นอกจากนี้กลุ่มผู้ฟังรายการยังได้ต่อยอดกระบวนการเชื่อมโยงชุมชนทางอากาศที่เข้มแข็ง โดยการจัดตั้งชมรมเพื่อนบนท้องถนน อาสาสมัครกองปราบ ตั้งชมรมหมู่บ้านร่วมด้วยช่วยกัน เพื่อช่วยเหลือกันเอง และช่วยเหลือสังคม อันเป็นการสะท้อนความต้องการของสังคมอย่างชัดเจนด้วย

นายสมชาย แสงการ ที่ปรึกษาฝ่ายสำนักบริหาร แสดงความคิดเห็นว่า "ตอนนี้คนที่ฟังเยอะที่สุด คือคนอายุ ๔๐ - ๕๐ ปี ตอนนี้อายุ ๑๘ - ๒๐ ปี ซึ่งเป็นกำลังสำคัญเข้ามาด้วย เราจึงใส่รายการที่เป็นประโยชน์เพิ่มขึ้น เช่น วิทยากรก้าวหน้า รายการท่องเที่ยวในโลกกว้าง เป็นแรงกระตุ้นให้คนอยากรู้ อยากไป

จากนั้นก็ใช้ภาครายการที่เป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิดสำนึกร่วม ผู้ดำเนินรายการเป็นคนนำเป็นตัวกลาง มีคนฟังโทรมาตอนตี ๒ บอกว่าสุนัขฉุนปวย จะไปหาหมอที่ไหน ก็จะมีคนโทรศัพท์เข้ามาแนะนำ เป็นห่วง มีคนฟังโทรมาถามเส้นทางลัด กฎหมาย ถามทุกเรื่อง

เราคิดว่านอกเหนือจากคนที่ช่วยกันทางโทรศัพท์แล้ว มันต้องมีกระบวนการเชื่อมโยงชุมชนทางอากาศที่แข็งแรงคือ ต้องมีชุมชนเล็ก ๆ เป็นอาสาสมัคร เราร่วมกับพี่น้องหลายกลุ่มเช่น แท็กซี่ จัดตั้งชมรมเพื่อนบนท้องถนน ช่วยเหลือกัน และออกไปช่วยชาวบ้าน ตั้งชมรมหมู่บ้านร่วมด้วยช่วยกัน จัดตั้งอาสาสมัครกองปราบ กองปราบภาคประชาชน ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง และใช้วิทยุร่วมด้วยฯ เป็นตัวประสาน"

นายชุมชัย แก้วแดง ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการฝ่ายข่าว สำนักข่าวไอเอ็นเอ็น แสดงความคิดเห็นว่า "มันเป็นเรื่องที่คิดเป็นมูลค่าไม่ได้หรอก มันเป็นเรื่องน้ำจิตน้ำใจหลังไหลเข้ามาด้วยกัน พูดจริง ๆ คนในสังคมเป็นคนดีและคิดที่จะทำดีมีเยอะแยะมากมาย เพียงแต่ที่ไม่มีศูนย์รวมพอเกิดศูนย์รวมนี้ขึ้นมาทั้งหลังไหลกันเข้ามาคิดดีทำดี เป็นอาสาสมัครทั้งหลายที่เป็นชาวบ้านธรรมดาเยอะแยะมากมาย เรามีสมาชิกหลายหมื่นคน และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือสังคมช่วยเหลือคนอื่น มันเป็นการสะท้อนความต้องการของสังคม"

นายพจน์ โพธิ์ศรี หัวหน้าศูนย์วิทยุ แสดงความคิดเห็นว่า "กลุ่มเป้าหมายเราคือทุกเพศ

ทุกข์ ไม่ว่าจะอยู่ตรงไหน ถ้าเปิดรายการวิทยุร่วมด้วยช่วยกันฟังได้ เขามีส่วนร่วมหมด แม้กระทั่ง การแจ้บาะแส แจ้บาะต่าง ๆ เรามีการอบรมอาสาแจ้บาะชาวทุกเดือน

นอกจากนี้ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ฟัง เราทำกิจกรรมมีส่วนร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นการไป ทำบุญ ทอดผ้าป่า เขาจะแจ้บาะมา เราไปร่วมได้ก็ไป การประชุมกลุ่มสมาชิกศูนย์ต่าง ๆ

เราอยากให้คนช่วยเหลือคน แล้วเราก็ติดตาม ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เท่ากับคุณได้ ทำบุญทุกวัน คุณมีความสุขกับการทำงาน มีความสนุกสนานตลอดเวลา ก็จะทำให้เขายินดีกับการทำงาน

กลุ่มเป้าหมายเรามีทุกกลุ่ม เพราะว่าแต่ละกลุ่มที่เขามาแจ้บาะกับเรามันมีเรื่องราวเกิดขึ้น ตลอดเวลาทุก ๆ วัน แล้วก็เมื่ออาทิตย์ก่อนก็มี แม่ที่ต้องมาพาลูกที่ไม่สมประกอบมาผ่าตัดที่ โรงพยาบาลรามาริบัติ จากสมุทรสาคร เขาต้องเดินทางไปกลับ ๆ เป็นระยะเวลาเดือนกว่า ปัญหา คือการกินอยู่มีปัญหาแล้วก็เนื่องจากว่ามีผู้สูงอายุอยู่ด้วย เขาก็ไม่รู้จะทำอย่างไร จะไม่พาลูกมารักษา ก็ไม่ได้ จะมีโอกาสเสียชีวิตสูง ก็แจ้บาะที่ร่วมด้วยช่วยกัน คนฟังรายการอยู่วันรุ่งขึ้นก็โอนเงิน ให้ ๑๐,๐๐๐ บาท มีคนที่บอกว่าให้มาพักที่บ้านบ้าง เขาก็เลยแจ้บาะว่าตอนนี้ได้เดินทางมารักษาตัว อยู่ที่โรงพยาบาลแล้ว ลักษณะอย่างนี้มันมีเกิดขึ้นมาก คนที่ขอความช่วยเหลือก็จะมีกลุ่มที่พร้อม จะให้ความช่วยเหลืออยู่ อย่างนี้เป็นกิจกรรมที่มีกลุ่มคนฟัง เรามีกลุ่มคนฟังทุกกลุ่ม สำคัญว่าแต่ละกลุ่มเขาจะฟังเราในช่วงเวลาไหนบ้าง

เราปลูกฝังให้คนฟังคิดว่าเขาเป็นเจ้าของสถานี เมื่อเขาเป็นเจ้าของเขาก็มีสิทธิ์ที่จะเสนอ เนื้อหาต่าง ๆ เรื่องราวต่าง ๆ ก็จะมีเรื่องราวต่าง ๆ ที่ส่งเข้ามา”

นางสาวอภิรติ พรเลิศ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการฝ่ายรายการร่วมด้วยช่วยกัน ๙๖.๐ แสดงความคิดเห็นว่า “คนฟังสถานีของเรา เขามาสมัครเป็นสมาชิก คนพวกนี้ไม่ได้ประโยชน์อะไร จากการเป็นสมาชิก แต่เขาความรู้สึกดี เพราะเขาทำดี เขามีความรู้สึกว่าเขาอยากเป็นสมาชิกร่วม ด้วยช่วยกัน ซึ่งเราก็จะมีบัตรสมาชิกให้เขามีเอกสารให้เขารอกชื่อ-ที่อยู่ เลขที่บัตรประจำตัว แล้ว ในบัตรก็จะระบุว่าคนที่ถือบัตรนี้ไม่มีอภิสิทธิ์อะไรนะ ขอแค่คุณเป็นคนดี ไม่มีสิทธิพิเศษอะไรเลย

ปัจจุบัน เรามีสมาชิกประมาณแสนกว่าคน คนพวกนี้ไม่ได้ประโยชน์อะไรจากการเป็น สมาชิก แต่เขารู้สึกดี เพราะเขาทำดี เขามีความรู้สึกว่าเขาอยากเป็นสมาชิกร่วมด้วย

มันเป็นอารมณ์ความรู้สึกร่วมของคนนะ คนทำดีแล้วภูมิใจ พอร่วมด้วยช่วยกันเขา ประกาศชื่อเขามีความภูมิใจ เป็นความสุขใจที่ได้ช่วยเหลือคนอื่น เขารู้สึกว่าอยากเป็นสมาชิก สถานีวิทยุนี้จ้จ มันเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ แม้จะไม่ได้อะไรตอบแทน แต่ในความหมายของการเป็น สมาชิกร่วมด้วยช่วยกันเวลาเขาไปช่วยเหลือใคร เขายินดีจะชูบัตรให้ดูว่าเป็นสมาชิกร่วมด้วย ช่วยกัน **เหมือนการันตีว่าคุณเป็นคนดี** เขาอาจจะไม่ได้ช่วยเหลือใครก็ได้ เพียงแต่เขาก็ไม่ได้ เบียดเบียนใคร ทำตัวให้เป็นคนดีของสังคมก็พอแล้ว”

นางสาวหุชนันท์ โปธิภักดี โปรติวเซอร์ และผู้ดำเนินรายการ แสดงความคิดเห็นว่า “การมาทำร่วมด้วยช่วยกัน เหมือนกับเรามาเริ่มต้นใหม่ คือเราศึกษาไปพร้อมกับคนฟัง เพราะว่าอย่างบางเรื่อง พอคนศึกษาไป เราให้เขาคุยออกอากาศกับผู้จัดก็จะมีคนฟัง เพราะมันมีคนฟังตั้งแต่ระดับล่าง จนถึงระดับตึกเตอร์ที่ฟัง

คนฟังนี้แหละที่เป็นตัวช่วยเรา บางคนจะให้เบอร์โทรศัพท์มาเรียบบ่อยเลย ซึ่งคนฟังจะเป็นคนที่คอยฟังไปเรื่อย ๆ และประคองเราไปเรื่อย ๆ

คนส่วนใหญ่เข้าใจว่าร่วมด้วยช่วยกันคือ คลื่นแท็กซี่ แต่ว่าถ้าดูในข้อมูลแล้วจะรู้ว่าคนที่แจ่ง มาจริง ๆ ไม่ใช่แท็กซี่ แท็กซี่จะเป็นกลุ่มหนึ่งที่เข้าได้แจ่งเหตุมาเยอะในช่วงกลางคืน แต่ตอนกลางวันจะไม่มีแท็กซี่โทรเข้ามาจะ เป็นกลุ่มคนทำงาน กลางคืนเป็นแท็กซี่ เพราะกลางวันแท็กซี่จะขับรถและเจอคนสารพัดรูปแบบ ในขณะที่คนที่นอนอยู่กับบ้านเขาจะไม่เจออะไรเลย เขาก็ไม่รู้จะโทรมาทำไม ยกเว้นในกรณีที่โทรมาขอความช่วยเหลือ หรือขอบริจาค

ส่วนใหญ่เราเปิดกว้างให้ทุกกลุ่มได้มาเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือกัน แล้วเขาจึงมารวมตัวกันเอง เป็นกลุ่มแท็กซี่บนท้องถนน กลุ่มมูลนิธิต่าง ๆ ซึ่งเขาจะรวมกลุ่มของเขาที่ใกล้เคียงกัน เราจะจัดอบรมให้เขาว่าการแจ่งข้อมูล จะแจ่งลักษณะไหน

กลุ่มเป้าหมายจะเป็นกลุ่มคนทั่วไป เราไม่เจาะจง แต่ส่วนใหญ่คือคนวัยทำงาน เพราะเด็กไม่ฟังคลื่นอย่างนี้ เขารู้สึกปวดหัว แต่ก็จะมีเด็กโทรมาบ้าง แต่ไม่เยอะ”

นางสาวสุกัญญา มากลั่น โปรติวเซอร์ และผู้ดำเนินรายการ แสดงความคิดเห็นว่า “คนที่ฟังเราแล้วแสดงตัว ก็จะมีแม่ค้า ยาม หน่วยกู้ภัย คนขับแท็กซี่ คนที่ใช้รถใช้ถนนเขาต้องฟัง จราจร และกลุ่มคนที่ทำงานอยู่กับบ้าน กลุ่มผู้เกษียณ กลุ่มที่มีการศึกษา จะฟังแต่ไม่ค่อยมีส่วนร่วม จะเหมือนกับเขาอยากช่วยแต่ไม่อยากจะแสดงตัวมากนัก เพราะ ๑. การแสดงตัวมากนักมันทำให้คนหมั่นไส้ ๒. อาจจะมีคนมาหาเขาเยอะ คือเราไม่รู้ว่าคุณฟังเป็นใคร แต่เขาอยากให้เราใช้ชื่อสมมติ

ผู้ฟังจะเป็นคนประมวณ ถ้าเขาฟังแล้วจะเพลิน เพราะมันจะมีเรื่องไม่ซ้ำ ขึ้นอยู่กับคนแจ่งเข้ามา แล้วมันเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับชีวิตจริง”

นางสาวภิรมย์ญา คุณประสิทธิ์ เจ้าหน้าที่รับเรื่อง แสดงความคิดเห็นว่า “คนฟังเรามีหลายกลุ่ม แต่ส่วนใหญ่จะระดับคนทำงานหรือคนชรา และแท็กซี่ รู้จักกันเหมือนเป็นญาติ เป็นเพื่อน เป็นพี่ เป็นน้อง มีอะไรก็ช่วยกัน”

๒.๖ แรงกดดันทางเศรษฐกิจ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ทั้งกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ให้สัมภาษณ์ว่าสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันมีค่าใช้จ่ายเดือนละประมาณ ๕ ล้านบาทบาท ค่าเช่าสถานีเดือนละ ๒ - ๓ ล้านบาทโทรศัพท์อีกหลายแสนบาท รวมค่าใช้จ่ายรวมปีละประมาณ ๗๐ ล้านบาท ทำให้สถานีขาดทุนบ้างในบางปี ต้องนำรายได้จากการบริการข่าวมาสนับสนุน

แต่ยังมีรายได้จากโฆษณาที่เข้ามาสนับสนุนสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสปอนเซอร์ที่ให้การสนับสนุนกันมานาน และตั้งใจสนับสนุนกิจกรรมของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันที่เน้นการช่วยเหลือสังคม ได้แก่ บริษัท ดีแทค เป็นสปอนเซอร์หลัก ประมาณปีละ ๓ ล้านบาท กรุงเทพมหานคร บริษัทหยั่นห่อหยุ่น เดือนละ ๘๐,๐๐๐ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท

น่าสังเกตว่า สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ยังมีเงินกองทุนที่ได้จากการบริจาคของประชาชน ผู้ฟัง และสมาชิกของวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน โดยทางสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันตั้งคณะกรรมการขึ้นมาดูแลการเบิกจ่ายเงินดังกล่าวด้วย

นายสนธิญาณ ชื่นฤทัยในธรรม ผู้ก่อตั้งสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน แสดงความคิดเห็นว่า "ค่าใช้จ่ายปีละประมาณ ๗๐ ล้านบาท มีขาดทุนบางปี บางปีมันก็มีกำไร เราต้องเอารายได้จากข่าวมาสนับสนุนร่วมด้วยช่วยกัน

จุดเด่นร่วมด้วยช่วยกันอยู่ด้วยพันธมิตร และการเคลื่อนตัวช่วยเหลือสาธารณะในสังคมร่วมด้วยช่วยกันมีการเคลื่อนตัวรวดเร็ว และยังมีเงินกองทุนเหลืออยู่จากการบริจาค ซึ่งเขามาบริจาคเองเลย โดยไม่มีวาระอะไร และเรามีคณะกรรมการเบิกจ่าย"

นายสมชาย แสวงการ ที่ปรึกษาฝ่ายสำนักบริหาร แสดงความคิดเห็นว่า "ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของร่วมด้วยช่วยกันเดือนละประมาณ ๕ ล้านบาทบาท และค่าเช่าสถานีอีกเดือนละ ๒ - ๓ ล้านบาทโทรศัพท์แต่ละเดือนหลายแสนบาท ตั้งแต่มีโทรศัพท์เบอร์ ๑๖๗๗ ก็ช่วยได้มาก ได้ดีแทคเข้ามาช่วย แลกบาร์เตอร์บ้าง เขาให้ฟรีบ้างบางส่วน

เรามีเจ้าหน้าที่ฝ่ายหาโฆษณาอยู่ ๕ - ๖ คน ไปขายโฆษณาตามกระทรวง ทบวง กรม คือ เขามาซื้อสารคดีเป็นการสร้างภาพลักษณ์ ซึ่งก็มีลูกค้าบางกลุ่มเขาต้องการภาพลักษณ์ เขาก็ลงโฆษณากับเรา

โฆษณาก็ไม่มีสิทธิมากดดันฝ่ายเนื้อหา แม้ว่าจะเป็นช่วงวิกฤตหรือไม่วิกฤต

ดีแทคเป็นสปอนเซอร์หลัก ประมาณปีละ ๓ ล้านบาทบาท ร่วมกันมาตั้งแต่ต้น แต่ถามว่าโฆษณามันต้องใช้เดือนปีละประมาณ ๗๐ ล้านบาท ลูกค้ำที่ดีที่สุด นอกจากดีแทคก็จะมีสำนักงาน

กรุงเทพมหานคร บริษัทหยั่นห่อหยุ่น เขาเห็นเราทำเพื่อสังคม เขาก็มาร่วมเดือนละ ๘๐,๐๐๐ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท ตั้งแต่ทำกันมา ๑๐ ปี อยู่กันอย่างนี้

ส่วนใหญ่ก็จะเป็นลักษณะอยากช่วย พี่เคยคุยกับเจ้าของบุญแจไชไล เขาบอกว่าเขาชอบที่เราไปช่วยคนอื่น เลยมาช่วยลงโฆษณา

ผมคิดว่าไม่ควรจะเอากำไร เป็นตัวตั้งขององค์กรหรอก เพราะว่าธุรกิจข่าว ถ้าจะทำกำไร มาทำโทรศัพท์ไม่ดีกว่าเหรอ”

นายวันชัย ปิณฑะบุตร กรรมการผู้จัดการ แผนกสำนักบริหาร แสดงความคิดเห็นว่า “คุณบุญชัย เบญจรงค์กุล ถือหุ้นอยู่ประมาณ ๖๒% บริษัทในเครือทรัพย์สินถือหุ้นประมาณ ๓๘% แต่การบริหารจัดการทั้งหมดคุณบุญชัยมอบให้คนของสำนักงานทรัพย์สินก็หมายถึงคุณ สนิธิญาณ ชื่นฤทัยในธรรม คุณสมชาย แสงวงการ มาบริหารจัดการ

ร่วมด้วยฯ เดิมมันหมดไปเป็น ๑๐๐ ล้านบาท แต่ตอนหลังเราอยู่ได้ คือเราเริ่มหาเงินเอง ระดับหนึ่ง แต่ก่อนเราก็เอาทุนสนับสนุน พอตอนหลังเราเริ่มขายเองได้ คนเริ่มรู้จัก เงินก็ไหลเข้ามา

คนถึงบ่นว่าตอนนี้โฆษณาเยอะ มันเลยขัดกับความรู้สึก คือคุณทำงานสังคมสงเคราะห์ แต่เวลาคุณมีน้อย เพราะฉะนั้นตอนนี้เราต้องพยายามจัดวิถีชีวิตของคนในบริษัทว่าระหว่างสำนัก กับธุรกิจมันต้องเดินไปคู่กัน แต่ถ้าเราได้ทุนใหญ่มาสนับสนุนโฆษณา เรามีเงินจากผู้ถือหุ้นมาหมุน อยู่ประมาณ ๕๐ กว่าล้านต่อปี ”

นายถนอม อ่อนเกตุพล ผู้ดำเนินรายการ แสดงความคิดเห็นว่า “เราจ่ายค่า โทรศัพท์เยอะมาก เดือนละเกือบล้านบาท”

นายพจน์ โพธิ์ศรี หัวหน้าศูนย์วิทยุ แสดงความคิดเห็นว่า “หลักการของธุรกิจไม่มี สถานีวิทยุที่ทำแบบนี้ เพราะผู้ฟังโทรเข้ามาในรายการร่วมด้วยช่วยกันก็เสียเงิน เราตรวจสอบ ข้อมูลเสร็จ ต้องโทรกลับไปแจ้ง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าโทรศัพท์เดือนละเป็นแสน ไม่มีสถานีวิทยุไหน ที่จะมาเสียเงินเป็นแสน ๆ แล้วไม่ได้ประโยชน์อะไร ถ้าสายป่านไม่ยาวก็ทำอะไรไม่ได้ แต่ที่ร่วมด้วย ช่วยกันทำได้คือ เป็นหลักปฏิบัติ เป็นยุทธศาสตร์ของการบริหารว่า สถานีวิทยุทางสังคมต้องทำให้ ได้

เมื่อเกิดพลัง คนก็จะให้ความสนใจ เมื่อเกิดความสนใจสิ่งที่จะตามมาทีหลังคือโฆษณา ต่าง ๆ ก็จะมาตามทีหลัง ซึ่งเราก็ต้องพิจารณารับลูกค้าที่ดี และเขาได้ลงโฆษณาที่นี้ได้ เป็นสินค้า ที่มีเกียรติ เพราะเป็นรายการที่ปลอดภัยบายมุข เจ้าของสินค้าต่าง ๆ ก็ได้หน้าได้ตา เป็นภาพลักษณ์ ที่ดีกับทางบริษัทเขาด้วย มันก็เกิดประโยชน์”

นายชুমชัย แก้วแดง ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการฝ่ายข่าว สำนักข่าวไอเอ็นเอ็น แสดงความคิดเห็นว่า “ค่าใช้จ่ายแต่ละเดือนของร่วมด้วยช่วยกัน ประมาณ ๖ ล้านบาท กำไรไม่ค่อยได้อยู่แล้ว ตอนนี้อยู่เสมอดำ คือพออยู่ได้”

นางสาวอภิรดี พลเลิศ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ ฝ่ายรายการร่วมด้วยช่วยกัน ๙๖.๐ แสดงความคิดเห็นว่า “มันก็เป็นปัญหาอย่างหนึ่งในการหาโฆษณา คนที่จะซื้อโฆษณาก็เป็นหน่วยงานรัฐ เพราะเขาจะมองว่าเราคือสื่อที่เข้าถึงมวลชน เดียวนี้ก็จะม็องค์กรธุรกิจที่ทำเรื่อง การตลาดที่เน้นความรับผิดชอบต่อสังคมมาก เขาอาจจะมาสนับสนุนได้เหมือนกัน”

นางสาวหุชนันท์ โพธิภักดี โปรดิวเซอร์ และผู้ดำเนินรายการ แสดงความคิดเห็นว่า “ร่วมด้วยช่วยกันที่เราเริ่มจากทางสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์เขาถือหุ้นส่วนอยู่ คือ เขาต้องการให้มีการช่วยเหลือประชาชน แล้วคุณบุญชัย เบญจรงค์กุล เป็นเจ้าของ เขาก็อยากคืน กำไรสู่สังคม จึงเอารายได้ส่วนหนึ่งมาร่วมเป็นค่าใช้จ่ายของที่นี่ โดยไม่ได้หวังว่าจะได้กำไร เพียง ให้อยู่ได้ ถ้าเราสามารถเลี้ยงตัวเองได้ก็แล้วไป แต่ถ้าเลี้ยงตัวเองไม่ได้ ก็จะมีเงินส่วนหนึ่งมา สนับสนุนเงินเดือนพนักงาน

ค่าใช้จ่ายต่อเดือนคิดว่าไม่น่าจะต่ำกว่า ๓ - ๔ แสนบาท เฉพาะค่าโทรศัพท์ แต่ตอนนี้มัน ลดลงมาก เพราะเราได้เบอร์ฟรี ค่าโทรศัพท์แพงมาก ค่าเช่าสถานีอีกเดือนละ ๒ ล้าน”

ตอนที่ ๓ รายงานการวิเคราะห์บทบาทในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน

ผลการศึกษาที่ได้ในส่วนนี้มาจากข้อมูล ๒ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ เป็นข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาจากเหตุการณ์ที่มีผู้ฟัง อาสาสมัคร และผู้สื่อข่าวของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน แจ้งเข้ามาในศูนย์รับเรื่องตลอดระยะเวลา ๖ เดือน ตรวจสอบและจัดหมวดหมู่ของเหตุการณ์ เพื่อศึกษาถึงบทบาทในการสร้างจิตสำนึก สาธารณะของ วิทยุร่วมด้วยช่วยกัน โดยนำผลที่ได้จากการบันทึกในแบบบันทึกมาวิเคราะห์ จำนวนเรื่องร้องเรียนทั้ง ๒๘ หมวดมาจำแนกบทบาทของสื่อ ๕ บทบาท แล้วนำผลเหล่านั้นมาหา ค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ ๒ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน และกลุ่ม อาสาสมัครของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันมาวิเคราะห์ร่วมกัน เพื่อแสดงให้เห็นถึงบทบาทของ สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

ทั้งนี้การสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับบทบาทในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะของสถานีวิทยุ ร่วมด้วยช่วยกัน จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารองค์กรของสถานีวิทยุร่วมด้วย ช่วยกันทั้งในอดีตและปัจจุบัน จำนวน ๕ คน กลุ่มผู้ปฏิบัติงานของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน จำนวน ๕ คน และกลุ่มอาสาสมัคร จำนวน ๕ คน รวม ๑๕ คน ดังนี้

- ๑) กลุ่มผู้บริหารสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน จำนวน ๕ คน ดังนี้
๑. นายสนธิญาณ ชื่นฤทัยในธรรม	ผู้ก่อตั้งสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน
๒. นายสมชาย แสงวงการ	ที่ปรึกษาฝ่ายสำนักบริหาร สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน
๓. นายวันชัย ปิณฑะบุตร	กรรมการผู้จัดการ แผนกสำนักบริหาร สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน
๔. นายชุมชัย แก้วแดง	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการฝ่ายข่าว สำนักข่าวไอเอ็นเอ็น
๕. นางสาวอภิรดี พรเลิศ	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการฝ่ายรายการ ร่วมด้วยช่วยกัน ๙๖.๐
- ๒) กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน
๑. นางสาวหฤชนันท์ โพธิภักดี	โปรดิวเซอร์ และผู้ดำเนินรายการ
๒. นางสาวสุกัญญา มากลั่น	โปรดิวเซอร์ และผู้ดำเนินรายการ
๓. นายพจน์ โพธิ์ศรี	หัวหน้าศูนย์วิทยุ
๔. นายถนอม อ่อนเกตุพล	ผู้ดำเนินรายการ
๕. นางสาวภริมย์ญา คุณประสิทธิ์	เจ้าหน้าที่รับเรื่องฯ
- ๓) กลุ่มอาสาสมัคร
๑. นางจรรยา เกิดศรีพันธ์	หัวหน้าศูนย์กองปราบร่วมด้วยช่วยกัน บางแค
๒. นายบุญทัน กิรัมย์	หัวหน้าศูนย์กองปราบร่วมด้วยช่วยกัน ทุ่งครุ
๓. นางสาวน้ำค้าง โตม่วง	หัวหน้าฐานร่วมด้วยช่วยกัน ฝ้ายสิงโต
๔. นายพิชิต วิเศษสัตย์	หัวหน้าฐานร่วมด้วยช่วยกัน เงินหลง
๕. นายวินัย ปิติจรรยาวงศ์	หัวหน้าฐานร่วมด้วยช่วยกัน นครบาล ๘

ตอนที่ ๓.๑ ข้อมูลจากเหตุการณ์ที่แจ้งเข้ามาในศูนย์รับเรื่องตั้งแต่วันที่ ๒๖
ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๐

จากการวิเคราะห์เนื้อหาจากเรื่องราวที่มีประชาชนและผู้ฟังโทรศัพท์แจ้งข่าว ร้องเรียนและ
ร้องขอความช่วยเหลือมายังสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการบันทึก
ข้อมูลของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันตลอดระยะเวลา ๖ เดือน ตั้งแต่วันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ.
๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๐ โดยวิเคราะห์จากจำนวนเรื่องทั้งหมดที่สถานีวิทยุร่วมด้วย
ช่วยกันได้บันทึกไว้ โดยจำแนกตามหมวดหมู่ของเรื่องร้องเรียนทั้ง ๒๔ หมวด ได้แก่ ๑.ปัญหาอื่น
๒.ของหาย ๓.อุบัติเหตุ ๔.รถเสีย ๕.อาชญากรรม ๖.บริการจรรยา ๗.คนหาย ๘.สาธารณูปโภค
๙.ทำความดี ๑๐.ร้องเรียน ๑๑.อุบัติเหตุ ๑๒.เจ็บป่วย ๑๓.รับสมัครงาน หางาน ๑๔.สิ่งแวดล้อม
๑๕.สาธารณสุข ๑๖.การศึกษา ๑๗.การเกษตร ๑๘.ยาเสพติด ๑๙.ที่ดินทำกิน ๒๐.แรงงาน
๒๑.คุ้มครองผู้บริโภค ๒๒.กลุ่มอิทธิพล ๒๓.ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ และ
๒๔.ทุจริต คอร์รัปชัน สะท้อนให้เห็นบทบาทในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะของสถานีวิทยุร่วมด้วย
ช่วยกัน ซึ่งปรากฏผลการวิเคราะห์ตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๓.๑

ตารางรวมเรื่องร้องเรียนของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน
ตั้งแต่วันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๐

เรื่องร้องเรียน	จำนวนเรื่อง
๑.ปัญหาอื่น	๑๕,๓๓๕
๒.ขอหาย	๘,๘๒๑
๓.อุบัติเหตุ	๘,๗๔๙
๔.รถเสีย	๔,๙๓๗
๕.อาชญากรรม	๔,๓๗๐
๖.บริการจราจร	๓,๖๙๒
๗.คนหาย	๓,๓๙๕
๘.สาธารณูปโภค	๒,๗๙๓
๙.ทำความดี	๒,๔๑๕
๑๐.ร้องเรียน	๑,๘๒๗
๑๑.อุบัติเหตุ	๑,๑๒๓
๑๒.เจ็บป่วย	๕๙๓
๑๓.รับสมัครงาน หางาน	๓๔๗
๑๔.สิ่งแวดล้อม	๒๘๙
๑๕.สาธารณสุข	๒๓๕
๑๖.การศึกษา	๑๖๕
๑๗.การเกษตร	๑๓๖
๑๘.ยาเสพติด	๑๑๘
๑๙.ที่ดินทำกิน	๘๙
๒๐.แรงงาน	๗๙
๒๑.คุ้มครองผู้บริโภค	๗๒
๒๒.กลุ่มอาชีพ	๔๗
๒๓.ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๒๗
๒๔.ทุจริต คอร์รัปชัน	๑๓
รวมทั้งหมด	๕๙,๖๖๗

จากตารางที่ ๓.๑ แสดงถึงผลรวมของเรื่องร้องเรียนตลอดระยะเวลา ๖ เดือนของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันว่ามีมากถึง ๕๙,๖๖๗ เรื่อง จาก ๒๔ หมวด โดยปรากฏว่ามีกรรณร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาอื่น มากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง จำนวน ๑๕,๓๓๕ เรื่อง รองลงมาได้แก่การร้องเรียนเรื่องของหายและเรื่องอุบัติเหตุ จำนวน ๘,๘๒๑ เรื่อง และ ๘,๗๔๙ เรื่อง ตามลำดับ

น่าสังเกตว่าเรื่องที่ประชาชนร้องเรียนเข้ามา ๓ อันดับแรก รวมแล้วมีจำนวนมากถึง ๓๒,๙๐๕ เรื่อง ซึ่งเป็นจำนวนที่เกินครึ่งหนึ่งของเรื่องร้องเรียนทั้งหมด เนื่องจากปัญหาอื่น เป็นปัญหาประเภทสัพเพเหระ ที่ไม่สามารถจัดหมู่จัดพวกใน ๒๔ หมวดได้ อาทิ 'รายงานสภาพอากาศวันนี้' 'กิงไม่ยี่นมาบนถนนหน้าตลาดคลองเตย' 'พบเด็กเล็กออกเรียไรขอเงินเกรงว่าจะเกิดอันตราย' 'เมาเหล้าส่งเสียงดังรบกวน' ฯลฯ

เรื่องของหาย และเรื่องอุบัติเหตุมีจำนวนใกล้เคียงกัน ซึ่งเป็นปัญหาหลักของคนเมืองหลวงอันสะท้อนถึงสภาพสังคมที่มีรถและคนอาศัยอยู่รวมกันจำนวนมาก จึงเกิดปัญหาอุบัติเหตุรถชนคน รถชนกันเอง ซึ่งพบได้แทบทุกวัน เช่น 'แท็กซี่ชนแก๊งแยกกระทรวงศึกษาธิการ รถชนกัน ๖ คันได้ทางด่วนถนนจันทน์ เจ็บ ๓ คน' 'จักรยานยนต์ชนกันที่ซอยลาดพร้าว ๖๔ แยก ๑๑' 'แท็กซี่เฉี่ยวชนคนเดินเท้าปากซอยอ่อนนุช ๒๒ เจ็บ ๑ คน' ฯลฯ

ส่วนของหายนั้น จากเรื่องที่ร้องเรียนส่วนใหญ่พบว่ามักจะเป็นการลืมของไว้บนรถสาธารณะ เช่น แท็กซี่ รถประจำทาง ซึ่งเป็นพาหนะสำคัญสำหรับคนเมืองหลวงที่มีวิถีชีวิตที่รีบเร่ง ได้แก่ 'ลืมทะเบียนสมรส ทะเบียนบ้าน ไดอารี่ บนรถแท็กซี่' 'ลืมโทรศัพท์มือถือบนรถแท็กซี่สีฟ้า ล้วน' 'สาวม.ธุรกิจฯ ลืมหนังสือเรียนบนแท็กซี่' 'ลืมกระเป๋าเป้ใส่ขวดนมและผ้าอ้อมลูกบนรถแท็กซี่' ฯลฯ

ส่วนเรื่องร้องเรียนที่ร้องเรียนเข้ามาตลอด ๖ เดือน รวมจำนวนแล้วไม่ถึง ๑๐๐ เรื่องนั้น เป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่น่าสนใจ รวม ๖ หมวด ได้แก่ เรื่องที่ดินทำกิน จำนวน ๘๙ เรื่อง เรื่องแรงงาน จำนวน ๗๙ เรื่อง เรื่องคุ้มครองผู้บริโภค จำนวน ๗๒ เรื่อง เรื่องกลุ่มสิทธิพล จำนวน ๔๗ เรื่อง เรื่องไม่ได้รับความเป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน ๒๗ เรื่อง และน้อยที่สุดคือ เรื่องทุจริตคอร์รัปชัน จำนวน ๑๓ เรื่อง

จะเห็นว่าเรื่องที่ดินทำกิน มักจะเกิดกับสังคมในต่างจังหวัด จึงทำให้มีเรื่องร้องเรียนเข้ามา น้อย เนื่องจากประชาชนในต่างจังหวัดยังไม่ค่อยทราบช่องทางการแจ้งเรื่องร้องเรียนมายังสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ประกอบกับเครือข่ายของสถานีฯ ยังไม่ครอบคลุมทั่วทุกจังหวัดของประเทศ จึงทำให้มีเรื่องร้องเรียนเข้ามา น้อย เช่น 'ยื่นขอโฉนดที่ดินนาเกือบปียังไม่ได้รับ' 'โดนโกงที่ทำกินโดยไม่รู้ตัว' 'เจ้าอาวาสสำนักสงฆ์เขื่อนท่าศาลาร้องเรียนชาวบ้านถางป่ารุกที่สงฆ์' 'ซื้อที่นามาได้ ๒ ปีแต่ตอนนี้เจ้าของจะขอคืน' 'โฉนดถูกมอดกัดเสียหาย อยากทำใหม่จะทำอย่างไร' ฯลฯ

ส่วนเรื่องแรงงานและคุ้มครองผู้บริโภคนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเรียกร้องสิทธิ ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจเรื่องสิทธิดังกล่าวจึงทำให้ในหมวดดังกล่าวมีเรื่องร้องเรียน เพียง ๗๙ เรื่อง และ ๗๒ เรื่องตามลำดับ โดยมีเรื่องที่ร้องเรียนทั้ง ๒ หมวดตามลำดับ ดังนี้ 'เอาเปรียบแรงงานและปฏิบัติต่อพนักงานโดยไม่มีมนุษยธรรม' 'ลูกสาวไปทำงานแอฟริกาได้ขาดการติดต่อกับทางบ้าน' 'ปรึกษาถูกเลิกจ้างกระทันหัน จะทำอย่างไรดี' 'เสียเหลืองราคาแพงมาก' 'เล่นโบว์ลิ่งเดอะมอลล์ทำพระ ราคาป้ายไม่ตรงกับเก็บเงินจริง' 'ถูกโกงมิเตอร์ไฟฟ้าภายในห้องพัก' ฯลฯ

ขณะที่เรื่องกลุ่มสิทธิพล และเรื่องไม่ได้รับความเป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีเพียง ๔๗ เรื่องและ ๒๗เรื่อง ตามลำดับ ได้แก่ 'กลุ่มสิทธิพลเปิดบ่อน จ่ายเบี้ยเจี๊ยะให้ตำรวจในพื้นที่' 'เบาะแสกลุ่มวัยรุ่นตั้งตัวเป็นกลุ่มสิทธิพลรบกวนชาวบ้าน' ส่วนเรื่องไม่ได้รับความเป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้แก่ 'ผู้ใหญ่บ้านไม่ให้ความเป็นธรรมต่อลูกบ้าน' 'เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่มีความยุติธรรมต่อผู้ใช้รถ' 'ชาวเขางง ตำรวจปรับฐานออกนอกพื้นที่ไม่เท่ากัน' 'ตำรวจจับผิดตัวแถมถูกซ้อมอาการสาหัส'

เรื่องที่มีผู้ร้องเรียนน้อยที่สุดคือ เรื่องทุจริต คอร์รัปชัน จำนวน ๑๓ เรื่อง เช่น 'คอร์รัปชันสนามบินสุวรรณภูมิ' 'กรมศุลกากรจับไม่พยางค์ลอบส่งออกมูลค่า ๑๖ ล้านบาท' 'เจ้าหน้าที่อบต.....โกงค่าน้ำบาดาล ๖ เดือนแล้วยังไม่คืนน้ำ' ฯลฯ

ตารางที่ ๓.๒

ตารางแสดงบทบาทสื่อมวลชน ของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน
ตั้งแต่วันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๐

บทบาทสื่อ	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ (%)
๑. การให้ข่าวสาร (Information)	๕๒,๙๙๔	๓๖.๑๐
๒. การประสานสัมพันธ์ (Correlation)	๔๑,๘๓๘	๓๕.๑๒
๓. การรณรงค์ทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ (Mobilization)	๒๓,๒๖๒	๒๗.๙๒
๔. การสร้างความต่อเนื่องทางสังคม (Continuity)	๙๒๗	๐.๗๘
๕. การให้ความเพลิดเพลินแก่สมาชิกสังคม (Entertainment)	๑๐๗	๐.๐๘
รวม	๑๑๙,๑๒๘	๑๐๐

จากตารางที่ ๓.๒ แสดงถึงบทบาทหน้าที่สื่อมวลชนของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน พบว่า จากจำนวนเรื่องที่แจ้งเข้ามายังศูนย์รับเรื่องของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันตลอดระยะเวลา ๖ เดือนนั้น สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน เน้นการทำหน้าที่ในการให้ข่าวสารมากเป็นอันดับ ๑ จำนวน ๕๒,๙๙๔ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๑๐ อันดับสองคือบทบาทการประสานสัมพันธ์ จำนวน ๔๑,๘๓๘ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๑๒ อันดับสามคือบทบาทการรณรงค์ทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ จำนวน ๒๓,๒๖๒ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๙๒ อันดับสี่ คือ บทบาทการสร้างความต่อเนื่องทางสังคม จำนวน ๙๒๗ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๘ และบทบาทที่สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันแสดงบทบาทน้อยที่สุดคือบทบาทการให้ความเพลิดเพลินแก่สมาชิกสังคม จำนวน ๑๐๗ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๘

น่าสังเกตว่าบทบาทการให้ข่าวสารและบทบาทการประสานสัมพันธ์ มีจำนวนใกล้เคียงกันมาก และมีความโดดเด่นมาก คือร้อยละ ๓๖.๑๐ และร้อยละ ๓๕.๑๒ ตามลำดับ ซึ่งหากนำมา รวมกันแล้วจะเป็นร้อยละ ๗๑.๒๒ ซึ่งเป็นจำนวนมากเกินกว่าครึ่งหนึ่ง อันน่าจะเป็นการสะท้อนถึงแนวทางในการทำงานของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันที่เน้นย้ำวัตถุประสงค์ที่ต้องการเป็นสื่อกลางในการช่วยเหลือสังคมได้อย่างชัดเจน

ตารางที่ ๓.๓
 ตารางแสดงบทบาทสื่อมวลชน ของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน
 จำแนกเรื่องส่วนตัวและเรื่องส่วนรวม

บทบาทสื่อมวลชน	เรื่อง ส่วนตัว (เรื่อง)	ร้อยละ (%)	เรื่อง ส่วนรวม (เรื่อง)	ร้อยละ (%)
๑. การให้ข่าวสาร (Information)	๒๐,๑๖๔	๓๒.๑๗	๓๒,๘๓๐	๕๔.๑๘
๒. การประสานสัมพันธ์ (Correlation)	๑๙,๙๗๔	๓๑.๘๗	๒๑,๘๖๔	๓๕.๗๓
๓. การสร้างความต่อเนื่องทางสังคม (Continuity)	๓	๐.๐๑	๙๒๔	๑.๖๓
๔. การให้ความเพลิดเพลินแก่สมาชิกสังคม (Entertainment)	๒๐	๐.๐๒	๘๗	๐.๑๕
๕. การรณรงค์ทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ (Mobilization)	๒๒,๕๒๙	๓๕.๙๓	๗๓๓	๑.๓๑
รวม	๖๒,๖๙๐	๑๐๐	๕๖,๔๓๘	๑๐๐

จากตารางที่ ๓.๓ แสดงบทบาทสื่อมวลชน ของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน จำแนกเรื่องส่วนตัวและเรื่องส่วนรวม พบว่า มีผู้แจ้งเรื่องราวความเดือดร้อนต่าง ๆ เข้ามายังสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน แบ่งเป็นเรื่องส่วนตัวมากที่สุดจำนวน ๖๒,๖๙๐ เรื่อง รองลงมาเป็นเรื่องส่วนตัวจำนวน ๕๖,๔๓๘ เรื่อง ซึ่งเป็นจำนวนที่ต่างกันเพียง ๖,๒๕๒ เรื่องเท่านั้น

ประชาชนส่วนใหญ่แจ้งเรื่องราวต่าง ๆ ที่เป็นเรื่องส่วนตัว มายังสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน จำนวนมากถึง ๖๒,๖๙๐ เรื่อง โดยจำแนกตามบทบาทสื่อ ๕ บทบาท ดังนี้ อันดับที่ ๑ ได้แก่ บทบาทการรณรงค์ทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ จำนวน ๒๒,๕๒๙ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๙๓ อันดับสอง ได้แก่ บทบาทการให้ข่าวสาร จำนวน ๒๐,๑๖๔ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๑๗ อันดับ ๓ คือ บทบาทการประสานสัมพันธ์ จำนวน ๑๙,๙๗๔ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๘๗ ส่วนอันดับที่ ๔ คือ บทบาทการให้ความเพลิดเพลินแก่สมาชิกสังคม และ ๕ คือ บทบาทการสร้างความต่อเนื่องทางสังคม จำนวน ๒๐ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๒ และจำนวน ๓ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๑ ตามลำดับ

ส่วนประชาชนแจ้งเรื่องราวต่าง ๆ ที่เป็นเรื่องส่วนรวม มายังสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน จำนวน ๕๖,๔๓๘ เรื่อง โดยจำแนกตามบทบาทสื่อ ๕ บทบาท ดังนี้ อันดับที่ ๑ ได้แก่ บทบาทการให้ข่าวสาร จำนวน ๓๒,๘๓๐ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๑๘ อันดับสอง ได้แก่ บทบาทการประสานสัมพันธ์ จำนวน ๒๑,๘๖๔ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๗๓ อันดับ ๓ คือ บทบาทการสร้างความรู้ความต่อเนื่องทางสังคม จำนวน ๙๒๔ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๓ ส่วนอันดับที่ ๔ คือบทบาทการรณรงค์ทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ จำนวน ๗๓๓ เรื่อง และ ๕ คือบทบาทการให้ความเพลิดเพลินแก่สมาชิกสังคม จำนวน ๘๗ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๑ และ ร้อยละ ๐.๑๕ ตามลำดับ

ข้อสังเกตที่น่าสนใจคือ บทบาทการรณรงค์ทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ เป็นเรื่องที่ประชาชนแจ้งเข้ามายังสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันในเนื้อหาที่เป็นเรื่องส่วนตัวเป็นอันดับหนึ่ง มากถึง ๒๒,๕๒๙ เรื่อง แต่ในทางตรงกันข้าม ในเนื้อหาที่เป็นเรื่องส่วนรวม บทบาทการรณรงค์ทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ กลับอยู่ในลำดับที่ ๔ มีเพียง ๗๓๓ เรื่อง และมีจำนวนเรื่องที่แตกต่างกันมากถึง ๒๑,๗๙๖ เรื่อง

ตารางที่ ๓.๔
 ตารางแสดงบทบาทด้านการให้ข่าวสาร (Information)
 ของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน

หมวดเรื่องร้องเรียน	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ (%)
๑. ปัญหาอื่น	๑๓,๙๐๕	๓๐.๗๖
๒. อุบัติเหตุ	๙,๔๖๕	๒๐.๙๔
๓. อาชญากรรม	๘,๔๓๖	๑๘.๖๖
๔. บริการด้านจราจร	๗,๓๑๕	๑๖.๑๘
๕. อุบัติภัย	๒,๒๑๑	๕.๘๙
๖. ร้องเรียน	๑,๓๔๗	๒.๙๘
๗. เจ็บป่วย	๕๗๖	๑.๒๗
๘. ขongหาย	๒๙๒	๐.๖๔
๙. คุ้มครองผู้บริโภค	๒๗๕	๐.๖๐
๑๐. การเกษตร	๒๕๔	๐.๕๖
๑๑. การศึกษา	๒๕๔	๐.๕๖
๑๒. ยาเสพติด	๒๑๘	๐.๔๘
๑๓. ที่ดินทำกิน	๑๖๖	๐.๓๖
๑๔. สาธารณสุข	๑๖๑	๐.๓๕
๑๕. กลุ่มอิทธิพล	๘๗	๐.๒๐
๑๖. ไม่ได้รับความเป็นธรรมจาก จนท.ของรัฐ	๕๘	๐.๑๒
๑๗. แรงงาน	๔๓	๐.๑๑
๑๘. สิ่งแวดล้อม	๔๐	๐.๐๙
๑๙. พุทธศักราช ๒๕๖๓	๓๕	๐.๐๗
๒๐. ทำความดี	๓๐	๐.๐๖
๒๑. คนหาย	๑๔	๐.๐๕
๒๒. สาธารณูปโภค	๗	๐.๐๑
๒๓. รับสมัครงาน	๔	๐.๐๑
๒๔. รถเสีย	๑	๐.๐๑
รวม	๔๕,๑๙๔	๑๐๐

จากตารางที่ ๓.๔ พบว่าประชาชนแจ้งเรื่องต่าง ๆ เข้ามาตามบทบาทของการให้ข่าวสาร ทั้งสิ้นจำนวน ๔๕,๑๙๔ เรื่อง โดยจำแนกเป็น ๒๔ หมวด โดยหมวดที่ประชาชนแจ้งเรื่องเข้ามา มากที่สุดได้แก่ หมวดปัญหาอื่น จำนวน ๑๓,๙๐๕ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๗๖ อันดับที่ ๒ คือ หมวดอุบัติเหตุ จำนวน ๙,๔๖๕ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๙๔ อันดับที่สาม คือหมวดอาชญากรรม จำนวน ๘,๔๓๖ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๖๖

ส่วนหมวดที่ประชาชนแจ้งเรื่องเข้ามาน้อยที่สุด ๓ อันดับสุดท้ายได้แก่ อันดับที่ ๒๒ หมวด สาธารณูปโภค จำนวน ๗ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๔ อันดับที่ ๒๓ หมวด รัศมีकरण จำนวน ๔ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๒ อันดับที่คนแจ้งเรื่องเข้ามาน้อยที่สุดคือ หมวดรถเสีย จำนวน ๑ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๑

น่าสังเกตว่าเรื่องที่ประชาชนแจ้งเข้ามายังสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันที่สะท้อนถึงบทบาท หน้าที่ด้านการให้ข่าวสารของประชาชนด้วยกันนั้น เมื่อรวม ๒ อันดับแรก ได้แก่ หมวดปัญหาอื่น จำนวน ๑๓,๙๐๕ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๗๖ อันดับที่ ๒ คือหมวดอุบัติเหตุ จำนวน ๙,๔๖๕ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๙๔ รวมแล้วมากเกินกว่าครึ่งคือร้อยละ ๕๑.๗๐

ตารางที่ ๓.๕
 ตารางแสดงบทบาทด้านการให้ข่าวสาร (Information)
 ของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน
 จำแนกเรื่องส่วนตัว

บทบาทด้านการให้ข่าวสาร หมวดเรื่องร้องเรียน (ส่วนตัว ๑๑ หมวด)	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ (%)
๑. อุบัติเหตุ	๙,๔๖๕	๗๖.๑๘
๒. ร้องเรียน	๑,๓๔๗	๑๐.๘๔
๓. เจ็บป่วย	๕๗๖	๔.๖๓
๔. ขongหาย	๒๙๒	๒.๓๕
๕. คู่ครองผู้บริภค	๒๗๕	๒.๒๑
๖. การเกษตร	๒๕๔	๒.๐๔
๗. ที่ดินทำกิน	๑๖๖	๑.๓๓
๘. ทำความดี	๓๐	๐.๒๔
๙. คนหาย	๑๔	๐.๑๑
๑๐. รับสมัครงาน	๔	๐.๐๔
๑๑. รถเสีย	๑	๐.๐๓
รวม	๑๒,๔๒๔	๑๐๐

จากตารางที่ ๓.๕ พบว่าประชาชนแจ้งเรื่องต่าง ๆ เข้ามาตามบทบาทของการให้ข่าวสารในเรื่องส่วนตัว แบ่งออกเป็น ๑๑ หมวด รวมทั้งสิ้น ๑๒,๔๒๔ เรื่อง โดยเรื่องที่แจ้งเข้ามามากที่สุดคือหมวดอุบัติเหตุ จำนวน ๙,๔๖๕ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๑๘ อันดับที่ ๒ ได้แก่หมวดร้องเรียน จำนวน ๑,๓๔๗ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๘๔ อันดับที่ ๓ ได้แก่หมวดเจ็บป่วย จำนวน ๕๗๖ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๔.๖๓

ส่วนอันดับท้าย ๆ ได้แก่อันดับที่ ๙ คือหมวดคนหาย จำนวน ๑๔ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๑ อันดับที่ ๑๐ คือหมวดรับสมัครงาน จำนวน ๔ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๔ และอันดับสุดท้ายคือหมวดรถเสีย จำนวน ๑ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๓

ตารางที่ ๓.๖
 ตารางแสดงบทบาทด้านการให้ข่าวสาร (Information)
 ของสถานีวิทย์ร่วมด้วยช่วยกัน
 จำแนกเรื่องส่วนรวม

บทบาทด้านการให้ข่าวสาร หมวดเรื่องร้องเรียน (ส่วนรวม ๑๓ หมวด)	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ (%)
๑. ปัญหาอื่น	๑๓,๙๐๕	๔๒.๔๓
๒. อาชญากรรม	๘,๔๓๖	๒๕.๗๔
๓. บริการด้านจราจร	๗,๓๑๕	๒๒.๓๒
๔. อุบัติภัย	๒,๒๑๑	๖.๗๔
๕. การศึกษา	๒๕๔	๐.๗๗
๖. ยาเสพติด	๒๑๘	๐.๖๖
๗. สาธารณสุข	๑๖๑	๐.๔๙
๘. กลุ่มอิทธิพล	๘๗	๐.๒๖
๙. ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรมจาก จนท.ของรัฐ	๕๘	๐.๑๗
๑๐. แรงงาน	๔๓	๐.๑๓
๑๑. สิ่งแวดล้อม	๔๐	๐.๑๒
๑๒. ทุจริตคอร์รัปชั่น	๓๕	๐.๑๐
๑๓. สาธารณูปโภค	๗	๐.๐๒
รวม	๓๒,๗๗๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๓.๖ พบว่าประชาชนแจ้งเรื่องต่าง ๆ เข้ามาตามบทบาทของการให้ข่าวสาร ในเรื่องส่วนรวม แบ่งออกเป็น ๑๓ หมวด รวมทั้งสิ้น ๓๒,๗๗๐ เรื่อง โดยเรื่องที่แจ้งเข้ามามากที่สุดคือหมวดปัญหาอื่น จำนวน ๑๓,๙๐๕ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๔๓ อันดับที่ ๒ คือหมวดอาชญากรรม จำนวน ๘,๔๓๖ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๗๔ และอันดับที่ ๓ คือหมวดบริการด้านจราจร จำนวน ๗,๓๑๕ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๓๒

ส่วนอันดับท้าย ๆ ได้แก่อันดับที่ ๑๑ หมวดสิ่งแวดล้อม มีประชาชนแจ้งเรื่องเข้ามาเพียง ๔๐ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๒ อันดับที่ ๑๒ หมวดทุจริตคอร์รัปชั่น จำนวน ๓๕ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ

ละ ๐.๑๐ และอันดับสุดท้ายที่ประชาชนแจ้งเรื่องเข้ามาน้อยที่สุดคือ หมวดสาธารณูปโภค จำนวน ๗ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๗

น่าสังเกตว่าประชาชนแจ้งเรื่องเข้ามายังสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันมากใน ๓ หมวดแรก คือหมวดคือหมวดปัญหาอื่น จำนวน ๑๓,๙๐๕ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๔๓ อันดับที่ ๒ คือหมวด อาชญากรรม จำนวน ๘,๔๓๖ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๗๔ และอันดับที่ ๓ คือหมวดบริการด้าน จราจร จำนวน ๗,๓๑๕ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๓๒ และเป็นเพียง ๓ หมวดที่มีจำนวนร้อยละ มากกว่า ๑๐ ขึ้นไป เมื่อรวมทั้ง ๓ แล้ว จะได้จำนวนร้อยละมากถึง ๙๐.๔๙ ขณะที่อีก ๑๐ หมวดที่เหลือมีสัดส่วนรวมกันแล้วเพียง ๙.๕๑ เท่านั้น

ตารางที่ ๓.๗
 ตารางแสดงบทบาทด้านการประสานสัมพันธ์ (Correlation)
 ของสถานีวิจัยร่วมด้วยช่วยกัน
 จำแนกเรื่องส่วนตัวและเรื่องส่วนรวม

บทบาทด้านการประสานสัมพันธ์ หมวดเรื่องร้องเรียน	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ (%)
๑. ปัญหาอื่น	๑๕,๔๑๓	๓๖.๘๓
๒. รถเสีย	๙,๔๗๔	๒๒.๖๔
๓. คนหาย	๖,๗๖๕	๑๖.๑๖
๔. สาธารณูปโภค	๕,๕๔๗	๑๓.๒๕
๕. ร้องเรียน	๒,๒๘๘	๕.๔๖
๖. รับสมัครงาน	๖๖๕	๑.๕๘
๗. สิ่งแวดล้อม	๕๐๑	๑.๑๙
๘. เจ็บป่วย	๓๙๗	๐.๙๓
๙. อาชญากรรม	๒๒๓	๐.๕๘
๑๐. อุบัติเหตุ	๒๑๙	๐.๕๒
๑๑. ทำความดี	๑๓๗	๐.๓๐
๑๒. แรงงาน	๙๗	๐.๑๗
๑๓. ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรมจากจนท.ของรัฐ	๓๐	๐.๑๐
๑๔. การศึกษา	๒๓	๐.๐๘
๑๕. คู่สมรสผู้บริโภคร	๑๔	๐.๐๖
๑๖. ยาเสพติด	๗	๐.๐๔
๑๗. การเกษตร	๗	๐.๐๔
๑๘. อุบัติภัย	๗	๐.๐๔
๑๙. สาธารณสุข	๕	๐.๐๓
๒๐. ทูจวิตคอรร์ปชั่น	๕	๐.๐๓
๒๑. กลุ่มอิทธิพล	๔	๐.๐๒
๒๒. ขงหาย	๔	๐.๐๒
๒๓. ที่ดินทำกิน	๔	๐.๐๒
๒๔. บริการด้านจราจร	๒	๐.๐๑
รวม	๔๑,๘๓๘	๑๐๐

จากตารางที่ ๓.๗ พบว่าประชาชนแจ้งเรื่องต่าง ๆ เข้ามาตามบทบาทของการประสานสัมพันธ์ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๔๑,๘๓๘ เรื่อง โดยจำแนกเป็น ๒๔ หมวด โดยหมวดที่ประชาชนแจ้งเรื่องเข้ามามากที่สุดได้แก่ หมวดปัญหาอื่น จำนวน ๑๕,๔๑๓ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๘๓ อันดับ ที่ ๒ คือหมวดรถเสีย จำนวน ๙,๔๗๔ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๖๔ อันดับสาม คือหมวดคนหาย จำนวน ๖,๗๖๕ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๑๖

ส่วนหมวดที่ประชาชนแจ้งเรื่องเข้ามาน้อยที่สุด ๓ อันดับสุดท้ายได้แก่ อันดับที่ ๒๒ หมวดของหาย จำนวน ๔ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๒ อันดับที่ ๒๓ หมวด ที่ดินทำกิน จำนวน ๔ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๒ อันดับที่คนแจ้งเรื่องเข้ามาน้อยที่สุดคือ หมวดบริการด้านจราจร จำนวน ๒ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๑

น่าสังเกตว่าเรื่องที่ประชาชนแจ้งเข้ามายังสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันที่สะท้อนถึงบทบาทการประสานสัมพันธ์ของประชาชนด้วยกันนั้น เมื่อรวม ๒ อันดับแรก ได้แก่ หมวดปัญหาอื่น จำนวน ๑๕,๔๑๓ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๘๓ อันดับ ที่ ๒ คือหมวดรถเสีย จำนวน ๙,๔๗๔ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๖๔ รวมแล้วมากเกินกว่าครึ่งคือร้อยละ ๕๙.๔๗

ตารางที่ ๓.๘
 ตารางแสดงบทบาทด้านการประสานสัมพันธ์ (Correlation)
 ของสถานีวิจัยร่วมด้วยช่วยกัน
 จำแนกเรื่องส่วนตัว

บทบาทด้านการประสานสัมพันธ์ หมวดเรื่องร้องเรียน (ส่วนตัว ๑๑ หมวด)	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ (%)
๑. รถเสีย	๙,๔๗๔	๔๗.๔๓
๒. คนหาย	๖,๗๖๕	๓๓.๘๖
๓. ร้องเรียน	๒,๒๘๘	๑๑.๔๕
๔. รับสมัครงาน	๖๖๕	๓.๓๒
๕. เจ็บป่วย	๓๙๗	๑.๙๘
๖. อุบัติเหตุ	๒๑๙	๑.๐๙
๗. ทำความดี	๑๓๗	๐.๖๘
๘. คุ่มครองผู้บริจาค	๑๔	๐.๐๗
๙. การเกษตร	๗	๐.๐๖
๑๐. ขงหาย	๔	๐.๐๓
๑๑. ที่ดินทำกิน	๔	๐.๐๓
รวม	๑๙,๙๗๔	๑๐๐

จากตารางที่ ๓.๘ พบว่าประชาชนแจ้งเรื่องต่าง ๆ เข้ามาตามบทบาทของการประสานสัมพันธ์ในเรื่องส่วนตัว แบ่งออกเป็น ๑๑ หมวด รวมทั้งสิ้น ๑๙,๙๗๔ เรื่อง โดยเรื่องที่แจ้งเข้ามามากที่สุดคือหมวดรถเสียจำนวน ๙,๔๗๔ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๔๓ อันดับที่ ๒ ได้แก่หมวดคนหาย จำนวน ๖,๗๖๕ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๘๖ อันดับที่ ๓ ได้แก่หมวดร้องเรียน จำนวน ๒,๒๘๘ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๔๕

ส่วนอันดับท้าย ๆ ได้แก่อันดับที่ ๙ คือหมวดการเกษตร จำนวน ๗ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๖ อันดับที่ ๑๐ คือหมวดขงหาย จำนวน ๔ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๓ และอันดับสุดท้ายคือหมวดที่ดินทำกิน จำนวน ๔ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๓

น่าสังเกตว่าเมื่อนำ ๓ อันดับแรกมารวมกันจะพบว่าประชาชนได้แจ้งเรื่องร้องเรียน ที่มีลักษณะเป็นเรื่องส่วนตัวเข้ามายังสถานีวิจัยร่วมด้วยช่วยกัน มากถึงร้อยละ ๙๒.๗๘

ตารางที่ ๓.๙
 ตารางแสดงบทบาทด้านการประสานสัมพันธ์ (Correlation)
 ของสถานีวิจัยร่วมด้วยช่วยกัน
 จำแนกเรื่องส่วนรวม

บทบาทด้านการประสานสัมพันธ์ หมวดเรื่องร้องเรียน (ส่วนรวม ๑๓ หมวด)	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ (%)
๑. ปัญหาอื่น	๑๕,๔๑๓	๗๐.๔๙
๒. สาธารณูปโภค	๕,๕๔๗	๒๕.๓๗
๓. สิ่งแวดล้อม	๕๐๑	๒.๒๙
๔. อาชญากรรม	๒๒๓	๑.๐๑
๕. แรงงาน	๙๗	๐.๔๔
๖. ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรมจากจนท.ของรัฐ	๓๐	๐.๑๓
๗. การศึกษา	๒๓	๐.๐๘
๘. อุบัติภัย	๗	๐.๐๕
๙. ยาเสพติด	๗	๐.๐๕
๑๐. สาธารณสุข	๕	๐.๐๓
๑๑. ทูจจริต คอรัปชั่น	๕	๐.๐๓
๑๒. กลุ่มอิทธิพล	๔	๐.๐๒
๑๓. บริการด้านจราจร	๒	๐.๐๑
รวม	๒๑,๘๖๔	๑๐๐

จากตารางที่ ๓.๙ พบว่าประชาชนแจ้งเรื่องต่าง ๆ เข้ามาตามบทบาทของการประสานสัมพันธ์ ในเรื่องส่วนรวม แบ่งออกเป็น ๑๓ หมวด รวมทั้งสิ้น ๒๑,๘๖๔ เรื่อง โดยเรื่องที่แจ้งเข้ามามากที่สุดคือหมวดปัญหาอื่น จำนวน ๑๕,๔๑๓ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๔๙ อันดับที่ ๒ คือหมวดอาชญากรรม จำนวน ๕,๕๔๗ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๓๗ และอันดับที่ ๓ คือหมวดบริการด้านจราจร จำนวน ๕๐๑เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒.๒๙

ส่วนอันดับท้าย ๆ ได้แก่อันดับที่ ๑๑ หมวดทูจจริต คอรัปชั่น มีประชาชนแจ้งเรื่องเข้ามาเพียง ๕ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๓ อันดับที่ ๑๒ หมวดกลุ่มอิทธิพล จำนวน ๔ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ

๐.๐๒ และอันดับสุดท้ายที่ประชาชนแจ้งเรื่องเข้ามาน้อยที่สุดคือ หมวดบริการด้านจราจร จำนวน ๒ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๑

น่าสังเกตว่าเมื่อนำ ๒ อันดับแรกมารวมกันจะพบว่าประชาชนได้แจ้งเรื่องร้องเรียน ที่มีลักษณะเป็นเรื่องส่วนรวมเข้ามายังสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน มากถึงร้อยละ ๙๕.๘๖

สรุป

ตารางที่ ๓.๑๐
 ตารางแสดงบทบาทด้านการสร้างความต่อเนื่องทางสังคม (Continuity)
 ของสถานีวิจัยร่วมด้วยช่วยกัน

บทบาทด้านการสร้างความต่อเนื่องทางสังคม หมวดเรื่องร้องเรียน	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ (%)
๑. ปัญหาอื่น	๘๒๗	๘๙.๑๑
๒. บริการด้านจรรยา	๓๘	๔.๑๐
๓. แรงงาน	๑๖	๑.๗๒
๔. สาธารณสุข	๑๖	๑.๗๒
๕. การศึกษา	๑๓	๑.๔๐
๖. ยาเสพติด	๕	๐.๕๓
๗. สิ่งแวดล้อม	๔	๐.๔๓
๘. ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรมจากจนท.ของรัฐ	๒	๐.๒๑
๙. อาชญากรรม	๒	๐.๒๑
๑๐. อุบัติเหตุ	๒	๐.๒๑
๑๑. ร้องเรียน	๑	๐.๑๒
๑๒. ทำความดี	๑	๐.๑๒
๑๓. สาธารณูปโภค	๑	๐.๑๒
๑๔. คนหาย	๐	๐
๑๕. เจ็บป่วย	๐	๐
๑๖. การเกษตร	๐	๐
๑๗. รับสมัครงาน	๐	๐
๑๘. ของหาย	๐	๐
๑๙. รถเสีย	๐	๐
๒๐. ที่ดินทำกิน	๐	๐
๒๑. คู่ครองผู้บริโภค	๐	๐
๒๒. อุบัติภัย	๐	๐
๒๓. ทุจริตคอร์รัปชัน	๐	๐
๒๔. กลุ่มอิทธิพล	๐	๐
รวม	๙๒๘	๑๐๐

จากตารางที่ ๓.๑๐ พบว่าประชาชนแจ้งเรื่องต่าง ๆ เข้ามาตามบทบาทด้านการสร้างความต่อเนื่องทางสังคม ทั้งสิ้นจำนวน ๙๒๘ เรื่อง โดยจำแนกเป็น ๒๔ หมวด โดยหมวดที่ประชาชนแจ้งเรื่องเข้ามามากที่สุดได้แก่ หมวดปัญหาอื่น จำนวน ๘๒๗ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๑๑ อันดับที่ ๒ คือหมวด บริการด้านจราจร จำนวน ๓๘ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๔.๑๐ อันดับที่สาม คือหมวดแรงงาน จำนวน ๑๖ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑.๗๒

ส่วนหมวดที่ไม่มีประชาชนแจ้งเรื่องเข้ามาเลยมีถึง ๑๑ หมวด ได้แก่ หมวดคนหาย หมวดเจ็บป่วย หมวดการเกษตร หมวดรับสมัครงาน หมวดของหาย หมวดรถเสีย หมวดที่ดินทำกิน หมวดคุ้มครองผู้บริโภค หมวดอุบัติเหตุ หมวดทุจริตคอร์รัปชั่น และหมวดกลุ่มอิทธิพล

ตารางที่ ๓.๑๑
 ตารางแสดงบทบาทด้านการสร้างความต่อเนื่องทางสังคม (Continuity)
 ของสถานีวิทย์ร่วมด้วยช่วยกัน
 จำแนกเรื่องส่วนตัว

บทบาทด้านการสร้างความต่อเนื่องทางสังคม หมวดเรื่องร้องเรียน (ส่วนตัว ๑๑ หมวด)	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ (%)
๑. อุบัติเหตุ	๒	๕๐
๒. ร้องเรียน	๑	๒๕
๓. ทำความดี	๑	๒๕
๔. คนหาย	๐	๐
๕. เจ็บป่วย	๐	๐
๖. การเกษตร	๐	๐
๗. รับสมัครงาน	๐	๐
๘. ของหาย	๐	๐
๙. รถเสีย	๐	๐
๑๐. ที่ดินทำกิน	๐	๐
๑๑. คุ่มครองผู้บริโภค	๐	๐
รวม	๔	๑๐๐

จากตารางที่ ๓.๑๑ พบว่าประชาชนแจ้งเรื่องต่าง ๆ เข้ามาตามบทบาทด้านการสร้างความต่อเนื่องทางสังคม ในเรื่องส่วนตัว แบ่งออกเป็น ๑๑ หมวด รวมทั้งสิ้น ๔ เรื่อง โดยเรื่องที่แจ้งเข้ามาเพียง ๓ หมวดเท่านั้น โดยอันดับที่ ๑ คือหมวดอุบัติเหตุ จำนวน ๒ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๕๐ อันดับที่ ๒ ได้แก่หมวดร้องเรียน จำนวน ๑ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒๕ อันดับที่ ๓ ได้แก่ทำความดี จำนวน ๑ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒๕

ตารางที่ ๓.๑๒
 ตารางแสดงบทบาทด้านการสร้างความต่อเนื่องทางสังคม (Continuity)
 ของสถานีวิทย์ร่วมด้วยช่วยกัน
 จำแนกเรื่องส่วนรวม

บทบาทด้านการสร้างความต่อเนื่องทางสังคม หมวดเรื่องร้องเรียน (ส่วนรวม ๑๓ หมวด)	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ (%)
๑. ปัญหาอื่น	๘๒๗	๘๙.๕๙
๒. บริการด้านจราจร	๓๘	๔.๑๑
๓. แรงงาน	๑๖	๑.๗๓
๔. สาธารณสุข	๑๖	๑.๗๓
๕. การศึกษา	๑๓	๑.๔๐
๖. ยาเสพติด	๕	๐.๕๔
๗. สิ่งแวดล้อม	๔	๐.๔๖
๘. ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรมจากจนท.ของรัฐ	๒	๐.๒๕
๙. อาชญากรรม	๒	๐.๒๕
๑๐. อุบัติภัย	๐	๐
๑๑. สาธารณูปโภค	๐	๐
๑๒. ทุจริตคอรัปชั่น	๐	๐
๑๓. กลุ่มอิทธิพล	๐	๐
รวม	๙๒๓	๑๐๐

จากตารางที่ ๓.๑๒ พบว่าประชาชนแจ้งเรื่องต่าง ๆ เข้ามาตามบทบาทด้านการสร้างความต่อเนื่องทางสังคม ในเรื่องส่วนรวม แบ่งออกเป็น ๑๓ หมวด รวมทั้งสิ้น ๙๒๓ เรื่อง โดยเรื่องที่แจ้งเข้ามามากที่สุดคือหมวดปัญหาอื่น จำนวน ๘๒๗ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๕๙ อันดับที่ ๒ คือหมวดบริการด้านจราจร จำนวน ๓๘ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๔.๑๑ และอันดับที่ ๓ และ อันดับที่ ๔ จำนวนเท่ากัน คือหมวดแรงงาน และหมวดสาธารณสุข จำนวน ๑๖ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑.๗๓

ส่วนหมวดที่ไม่มีประชาชนแจ้งเรื่องเข้ามาเลยจำนวน ๔ หมวด ได้แก่ หมวดอุบัติเหตุ หมวดสาธารณูปโภค หมวดทุจริตคอรัปชั่น และหมวดกลุ่มอิทธิพล

น่าสังเกตว่าประชาชนแจ้งเรื่องเข้ามายังสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันมากที่สุด ในหมวด
ปัญหาอื่น ๆ เพียงหมวดเดียวมากถึง ๘๒๗ เรื่อง มากถึงร้อยละ ๘๙.๕๙ ที่เหลืออีก ๘ หมวด
ตั้งแต่อันดับที่ ๒ ถึงอันดับที่ ๙ แม้ว่าจะมีประชาชนแจ้งเรื่องเข้ามา แต่เมื่อรวมกันแล้วมีเพียงร้อย
ละ ๑๐.๔๑ เท่านั้น

DRPU

ตารางที่ ๓.๑๓

ตารางแสดงบทบาทด้านการให้ความเพลิดเพลินแก่สมาชิกสังคม (Entertainment)
ของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน

บทบาทด้านการให้ความเพลิดเพลินแก่สมาชิกสังคม หมวดเรื่องร้องเรียน	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ (%)
๑. ปัญหาอื่น	๗๐	๖๕.๔๒
๒. อุบัติเหตุ	๒๐	๑๘.๖๙
๓. การศึกษา	๙	๘.๔๑
๔. อาชญากรรม	๖	๕.๖๐
๕. สาธารณสุข	๑	๐.๙๕
๖. พุทธศักราช ๒๕๖๓	๑	๐.๙๕
๗. คนหาย	๐	๐
๘. เจ็บป่วย	๐	๐
๙. การเกษตร	๐	๐
๑๐. รับสมัครงาน	๐	๐
๑๑. ร้องเรียน	๐	๐
๑๒. ทำความดี	๐	๐
๑๓. ของหาย	๐	๐
๑๔. รถเสีย	๐	๐
๑๕. ที่ดินทำกิน	๐	๐
๑๖. คู่สมรสผู้บริโภค	๐	๐
๑๗. อุบัติภัย	๐	๐
๑๘. ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรมจากจนท.ของรัฐ	๐	๐
๑๙. แรงงาน	๐	๐
๒๐. สาธารณูปโภค	๐	๐
๒๑. สิ่งแวดล้อม	๐	๐
๒๒. ยาเสพติด	๐	๐
๒๓. บริการด้านจราจร	๐	๐
๒๔. กลุ่มอิทธิพล	๐	๐
รวม	๑๐๗	๑๐๐

จากตารางที่ ๓.๑๓ พบว่าประชาชนแจ้งเรื่องต่าง ๆ เข้ามาตามบทบาทด้านการให้ความผลิตเพลินแก่สมาชิกสังคม ทั้งสิ้นจำนวน ๑๐๗ เรื่อง โดยจำแนกเป็น ๒๔ หมวด โดยหมวดที่ประชาชนแจ้งเรื่องเข้ามาเพียง ๒ หมวดเท่านั้น โดยหมวดที่ประชาชนแจ้งเรื่องเข้ามามากที่สุดได้แก่ หมวดปัญหาอื่น จำนวน ๗๐ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๔๒ อันดับที่ ๒ หมวดอุบัติเหตุ จำนวน ๒๐ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๖๙ อันดับที่ ๓ หมวดการศึกษา จำนวน ๙ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๘.๔๑ อันดับที่ ๔ หมวดอาชญากรรม จำนวน ๖ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๕.๖๐ และอันดับที่ ๕ และอันดับที่ ๖ จำนวน ๑ เรื่องเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๔

ส่วนหมวดที่ไม่มีประชาชนแจ้งเรื่องเข้ามาเลยมีมากถึง ๑๘ หมวด ได้แก่ อันดับที่ ๗ ถึง อันดับที่ ๒๔

ตารางที่ ๓.๑๔
 ตารางแสดงบทบาทด้านการให้ความเพลิดเพลินแก่สมาชิกสังคม (Entertainment)
 ของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน
 จำแนกเรื่องส่วนตัว

บทบาทด้านการให้ความเพลิดเพลินแก่สมาชิกสังคม หมวดเรื่องร้องเรียน (ส่วนตัว ๑๑ หมวด)	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ (%)
๑. อุบัติเหตุ	๒๐	๑๐๐
๒. คนหาย	๐	๐
๓. เจ็บป่วย	๐	๐
๔. การเกษตร	๐	๐
๕. รับสมัครงาน	๐	๐
๖. ร้องเรียน	๐	๐
๗. ทำความดี	๐	๐
๘. ของหาย	๐	๐
๙. รถเสีย	๐	๐
๑๐. ที่ดินทำกิน	๐	๐
๑๑. คุ่มครองผู้บริโภคร	๐	๐
รวม	๒๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๓.๑๔ พบว่าประชาชนแจ้งเรื่องต่าง ๆ เข้ามาตามบทบาทด้านการให้ความเพลิดเพลินแก่สมาชิกสังคม ในเรื่องส่วนตัว แบ่งออกเป็น ๑๑ หมวด รวมทั้งสิ้น ๒๐ เรื่อง โดยเรื่องที่แจ้งเข้ามามากที่สุดมีเพียงหมวดเดียวคือหมวดอุบัติเหตุ จำนวน ๒๐ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ส่วนลำดับที่ ๒ ถึงลำดับที่ ๑๑ ไม่มีประชาชนแจ้งเรื่องเข้ามาเลย

ข้อสังเกต เนื่องจากสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันมิได้เน้นวัตถุประสงค์เพื่อความบันเทิง สร้างความเพลิดเพลินให้แก่สมาชิกในสังคมเป็นหลักอยู่แล้ว จึงไม่แปลกที่จะมีเรื่องแจ้งเข้ามาเพียง ๒๐ เรื่อง และทั้งหมดก็เป็นการโทรมาเล่าเรื่องข่าวขันของอุบัติเหตุที่เคยเกิดขึ้น เพื่อเป็นบทเรียนให้กับผู้ฟังท่านอื่น ๆ ได้ทราบ จึงมีลักษณะการเล่าที่สอดแทรกมุขตลกไปด้วย

ตารางที่ ๓.๑๕
 ตารางแสดงบทบาทด้านการให้ความเพลิดเพลินแก่สมาชิกสังคม (Entertainment)
 ของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน
 จำแนกเรื่องส่วนรวม

บทบาทด้านการให้ความเพลิดเพลินแก่สมาชิกสังคม หมวดเรื่องร้องเรียน (ส่วนรวม ๑๓ หมวด)	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ (%)
๑. ปัญหาอื่น	๗๐	๙๓.๓๓
๒. ทุจริตคอรัปชั่น	๓	๔.๐๐
๓. สาธารณสุข	๒	๒.๖๖
๔. อุบัติภัย	๐	๐
๕. ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรมจากจนท.ของรัฐ	๐	๐
๖. แรงงาน	๐	๐
๗. สาธารณูปโภค	๐	๐
๘. สิ่งแวดล้อม	๐	๐
๙. อาชญากรรม	๐	๐
๑๐. การศึกษา	๐	๐
๑๑. ยาเสพติด	๐	๐
๑๒. บริการด้านจราจร	๐	๐
๑๓. กลุ่มอิทธิพล	๐	๐
รวม	๗๕	๑๐๐

จากตารางที่ ๓.๑๕ พบว่าประชาชนแจ้งเรื่องต่าง ๆ เข้ามาตามบทบาทการให้ความเพลิดเพลินแก่สมาชิกสังคม ในเรื่องส่วนรวม แบ่งออกเป็น ๑๓ หมวด รวมทั้งสิ้น ๗๕ เรื่อง โดยมีเรื่องที่แจ้งเข้ามาเพียง ๓ หมวดเท่านั้น หมวดที่มีเรื่องแจ้งเข้ามามากที่สุดอันดับแรกคือ หมวดปัญหาอื่น จำนวน ๗๐ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๓๓ อันดับปีที่ ๒ คือหมวดทุจริตคอรัปชั่น จำนวน ๓ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๔.๐๐ อันดับ ๓ ได้แก่ หมวดสาธารณสุข จำนวน ๒ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒.๖๖

ส่วนลำดับที่ ๔ ถึงลำดับที่ ๑๓ ไม่มีประชาชนแจ้งเรื่องเข้ามาเลย

ตารางที่ ๓.๑๖
 ตารางแสดงบทบาทด้านการรณรงค์ทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ (Mobilization)
 ของสถานีวิจัยร่วมด้วยช่วยกัน

บทบาทด้านการรณรงค์ทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ หมวดเรื่องร้องเรียน	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ (%)
๑. ขงหาย	๑๗,๓๐๖	๗๔.๓๙
๒. ทำความดี	๔,๖๔๐	๑๙.๙๔
๓. รถเสีย	๓๖๙	๑.๖๖
๔. ปัญหาอื่น	๓๓๖	๑.๓๓
๕. สาธารณสุข	๒๘๓	๑.๑๙
๖. เจ็บป่วย	๒๐๒	๐.๗๔
๗. การศึกษา	๒๙	๐.๑๑
๘. คุบติภัย	๒๓	๐.๑๐
๙. สิ่งแวดล้อม	๒๒	๐.๐๙
๑๐. สาธารณูปโภค	๑๓	๐.๐๘
๑๑. ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากจนท.ของรัฐ	๘	๐.๐๗
๑๒. บริการด้านจราจร	๗	๐.๐๖
๑๓. อาชญากรรม	๕	๐.๐๕
๑๔. คุ้มครองผู้บริโภค	๔	๐.๐๔
๑๕. ยาเสพติด	๔	๐.๐๔
๑๖. กลุ่มอิทธิพล	๓	๐.๐๓
๑๗. คุบติเหตุ	๓	๐.๐๓
๑๘. ร้องเรียน	๒	๐.๐๒
๑๙. ที่ดินทำกิน	๒	๐.๐๒
๒๐. รับสมัครงาน	๑	๐.๐๑
๒๑. คนหาย	๐	๐
๒๒. การเกษตร	๐	๐
๒๓. แรงงาน	๐	๐
๒๔. ทุจริตคอร์รัปชัน	๐	๐
รวม	๒๓,๒๖๒	๑๐๐

จากตารางที่ ๓.๑๖ พบว่าประชาชนแจ้งเรื่องต่าง ๆ เข้ามาตามบทบาทการ
รณรงค์ทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ ทั้งสิ้นจำนวน ๒๓,๒๖๒ เรื่อง โดยจำแนกเป็น ๒๔ หมวด
โดยหมวดที่ประชาชนแจ้งเรื่องเข้ามามากที่สุดได้แก่ หมวดของหาย จำนวน ๑๗,๓๐๖ เรื่อง คิด
เป็นร้อยละ ๗๔.๓๙ อันดับที่ ๒ คือหมวดทำความดี จำนวน ๔,๖๔๐ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๙๔
อันดับสาม คือหมวดรถเสีย จำนวน ๓๖๙ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๖

ส่วนหมวดที่ไม่มีประชาชนแจ้งเรื่องเข้ามาเลยมี ๔ หมวด ได้แก่ หมวดคนหาย หมวด
การเกษตร หมวดแรงงาน และหมวดทุจริตคอร์รัปชัน

น่าสังเกตว่าเรื่องที่ประชาชนแจ้งเข้ามายังสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันที่สะท้อนถึงบทบาท
ด้านการรณรงค์ทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ เมื่อรวม ๒ อันดับแรก ได้แก่ หมวดของหาย
และหมวดทำความดี เมื่อรวมกันแล้วมากถึงร้อยละ ๙๔.๓๓

ตารางที่ ๓.๑๗
 ตารางแสดงบทบาทด้านการรณรงค์ทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ (Mobilization)
 ของสถานีวิจัยร่วมด้วยช่วยกัน
 จำแนกเรื่องส่วนตัว

บทบาทด้านการรณรงค์ทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ หมวดเรื่องร้องเรียน (ส่วนตัว ๑๑ หมวด)	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ (%)
๑. ขงหาย	๑๗,๓๐๖	๗๖.๗๙'
๒. ทำความดี	๔,๖๔๐	๒๐.๕๐
๓. รถเสีย	๓๖๙	๑.๕๙'
๔. เจ็บป่วย	๒๐๒	๐.๘๙'
๕. คุ่มครองผู้บริโภค	๔	๐.๑๑
๖. อุบัติเหตุ	๓	๐.๐๔
๗. ร้องเรียน	๒	๐.๐๓
๘. ที่ดินทำกิน	๒	๐.๐๓
๙. รับสมัครงาน	๑	๐.๐๒
๑๐. คนหาย	๐	๐
๑๑. การเกษตร	๐	๐
รวม	๒๒,๕๒๙'	๑๐๐

จากตารางที่ ๓.๑๗ พบว่าประชาชนแจ้งเรื่องต่าง ๆ เข้ามาตามบทบาทการรณรงค์ทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ ในเรื่องส่วนตัว แบ่งออกเป็น ๑๑ หมวด รวมทั้งสิ้น ๒๒,๕๒๙ เรื่อง โดยเรื่องที่แจ้งเข้ามามากที่สุดคือหมวดของหาย จำนวน ๑๗,๓๐๖ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๗๙' อันดับที่ ๒ ได้แก่หมวดทำความดี จำนวน ๔,๖๔๐ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๕๐ อันดับที่ ๓ ได้แก่หมวดรถเสีย จำนวน ๓๖๙ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑.๕๙'

ส่วนหมวดที่ไม่มีประชาชนแจ้งเรื่องเข้ามาเลยมี ๒ หมวด ได้แก่ หมวดคนหาย และหมวดการเกษตร

น่าสังเกตว่าหมวดของหายเป็นหมวดที่มีประชาชนแจ้งเรื่องเข้ามามากที่สุดมากถึงร้อยละ ๗๖.๗๙'

ตารางที่ ๓.๑๘
 ตารางแสดงบทบาทด้านการรณรงค์ทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ (Mobilization)
 ของสถานีวิทย์ร่วมด้วยช่วยกัน
 จำแนกเรื่องส่วนรวม

บทบาทด้านการรณรงค์ทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ หมวดเรื่องร้องเรียน (ส่วนรวม ๑๓ หมวด)	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ (%)
๑. ปัญหาอื่น	๓๓๖	๔๕.๘๓
๒. สาธารณสุข	๒๘๓	๓๘.๖๐
๓. การศึกษา	๒๙	๓.๙๕
๔. อุบัติภัย	๒๓	๓.๑๓
๕. สิ่งแวดล้อม	๒๒	๓.๐๐
๖. สาธารณูปโภค	๑๓	๑.๗๗
๗. ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากจนท.ของรัฐ	๘	๑.๐๗
๘. บริการด้านจราจร	๗	๐.๙๕
๙. อาชญากรรม	๕	๐.๖๘
๑๐. ยาเสพติด	๔	๐.๕๔
๑๑. กลุ่มอิทธิพล	๓	๐.๔๖
๑๒. แรงงาน	๐	๐
๑๓. พุจริตคอร์รัปชัน	๐	๐
รวม	๗๓๓	๑๐๐

จากตารางที่ ๓.๑๘ พบว่าประชาชนแจ้งเรื่องต่าง ๆ เข้ามาตามบทบาทด้านการรณรงค์ทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ ในเรื่องส่วนรวม แบ่งออกเป็น ๑๓ หมวด รวมทั้งสิ้น ๗๓๓ เรื่อง โดยเรื่องที่แจ้งเข้ามามากที่สุดคือ หมวดปัญหาอื่น จำนวน ๓๓๖ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๘๓ อันดับที่ ๒ คือหมวดสาธารณสุข จำนวน ๒๘๓ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๖๐ และอันดับที่ ๓ คือหมวดการศึกษา จำนวน ๒๙ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๓.๙๕

มีเพียง ๒ หมวดเท่านั้นที่ไม่มีประชาชนแจ้งเรื่องเข้ามาคือหมวดแรงงาน และหมวดพุจริตคอร์รัปชัน

น่าสังเกตว่าประชาชนแจ้งเรื่องเข้ามายังสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันมากใน ๒ หมวดแรก คือหมวดคือหมวดปัญหาอื่น และหมวดสาธารณสุข รวมกันแล้วมากกว่าครึ่ง และมากถึงร้อยละ ๘๔.๔๓

ตารางที่ ๓.๑๙
ตารางจำแนกเรื่องร้องเรียนที่เป็นเรื่องส่วนตัว
ต่อสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน

เรื่องร้องเรียน	จำนวนเรื่อง
๑.ขอหาย	๘,๘๒๑
๒.อุบัติเหตุ	๘,๗๔๙
๓.รถเสีย	๔,๘๓๗
๔.คนหาย	๓,๓๙๕
๕.ทำความดี	๒,๔๑๕
๖.ร้องเรียน	๑,๘๒๗
๗.เจ็บป่วย	๕๙๓
๘.รับสมัครงาน หางาน	๓๔๗
๙.การเกษตร	๑๓๖
๑๐.ที่ดินทำกิน	๘๙
๑๑.คุ้มครองผู้บริโภค	๗๒
รวมทั้งหมด	๓๑,๓๘๑

ตารางที่ ๓.๒๐
ตารางจำแนกเรื่องร้องเรียนที่เป็นเรื่องส่วนรวม
ต่อสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน

เรื่องร้องเรียน	จำนวน (เรื่อง)
๑.ปัญหาอื่น ๆ	๑๕,๓๓๕
๒.อาชญากรรม	๔,๓๗๐
๓.บริการจราจร	๓,๖๙๒
๔.สาธารณูปโภค	๒,๗๙๓
๕.อุบัติเหตุ	๑,๑๒๓
๖.สิ่งแวดล้อม	๒๘๙
๗.สาธารณสุข	๒๓๕
๘.การศึกษา	๑๖๕
๙.ยาเสพติด	๑๑๘
๑๐.แรงงาน	๗๙
๑๑.กลุ่มอิทธิพล	๔๗
๑๒.ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๒๗
๑๓.ทุจริต คอร์รัปชัน	๑๓
รวมทั้งหมด	๒๘,๒๘๖

จากตารางที่ ๓.๑๙ และตารางที่ ๓.๒๐ พบว่ามีความน่าสนใจที่มีการนำเรื่องส่วนตัว (Private) ออกมาสู่พื้นที่สาธารณะ (Public) จำนวนมาก ได้แก่ หมวดของหาย หมวดคนหาย หมวดเจ็บป่วย รับสมัครงาน หางาน จำนวน ๘,๘๒๑ เรื่อง ๓,๓๙๕ เรื่อง ๕๙๓ เรื่อง และ ๓๔๗ เรื่องตามลำดับ รวมจำนวน ๑๓,๑๐๒ เรื่อง เกือบถึงครึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมด ๓๑,๓๘๑ เรื่อง

เรื่องเหล่านี้ถือเป็นเรื่องส่วนตัว ที่บุคคลสามารถจัดการเองได้ และถือว่ามีใช้ประโยชน์ของผู้อื่น จึงน่าสนใจที่ผู้ฟังรายการวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ได้นำเรื่องส่วนตัวนี้มาเปิดเผยต่อสาธารณะผ่านสื่อมวลชน อย่างวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน จึงน่าจะเป็นการสะท้อนถึงความไว้วางใจของผู้ฟังที่มีต่อวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ว่าจะเป็นที่พึ่งให้กับผู้ฟังและประชาชนได้

ส่วนเรื่องการเจ็บป่วย และการรับสมัครงาน หางาน ก็เช่นเดียวกันที่เป็นเรื่องส่วนตัว เพราะโดยทั่วไปแล้วคนเจ็บไข้ได้ป่วยอย่างไร ก็คงจะมีได้ประกาศให้คนอื่นรู้ รวมถึงการหางานก็เป็นภารกิจส่วนตัวที่จะต้องไปค้นหาตำแหน่งงานต่าง ๆ จากหน้าหนังสือพิมพ์หรือเว็บไซต์เอง ดังนั้น

สิ่งที่น่าสนใจอีกประการคือเรื่องการทำความดี ที่สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ตั้งใจจะนำเสนออยู่บ่อยครั้ง รวมจำนวน ๒,๔๑๕ เรื่อง ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในความพยายามของสื่อที่

ต้องการสร้างจิตสำนึกของผู้ฟังให้ร่วมทำความดี ให้คนรู้ว่าเมื่อทำความดี ก็ควรจะต้องให้ผู้อื่นรับรู้ด้วย ให้คนทำความดีได้รับการชื่นชม อันจะส่งผลสะท้อนให้บุคคลที่ทำดีนั้นทำดีต่อไปเรื่อย ๆ และเป็นการกระตุ้นให้ผู้ฟังรายการ และประชาชนทำความดีมากขึ้นเรื่อย ๆ

นอกจากนี้ยังพบว่าเรื่องส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่เกิดในกรุงเทพฯ เนื่องจากผู้ฟัง และสมาชิกวิทยุร่วมด้วยช่วยกันส่วนใหญ่เป็นคนกรุงเทพฯ รวมถึงที่ตั้งของวิทยุร่วมด้วยช่วยกันตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร

รองลงมาคืออุบัติเหตุ ส่วนใหญ่เป็นอุบัติเหตุบนท้องถนน เช่น รถชน รถคว่ำ

ส่วนเรื่องการเกษตร และที่ดินทำกิน มีเพียงจำนวน ๑๓๖ เรื่อง และ ๘๙ เรื่องตามลำดับ ซึ่งทั้งหมดเป็นเรื่องที่มาจากกรรณการร้องเรียนของผู้ฟังในต่างจังหวัด ที่ยังเป็นสังคมเกษตรกรรมอยู่จึงได้เกิดปัญหาเช่นนี้ขึ้น

การร้องเรียนเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคมีจำนวนน้อยที่สุด เนื่องจากผู้ฟังส่วนใหญ่ของวิทยุร่วมด้วยช่วยกันจะเป็นชนชั้นระดับกลางถึงระดับล่าง ที่ยังมีได้ตื่นตัวเกี่ยวกับประเด็นของการคุ้มครองผู้บริโภคมากนัก

ขณะที่ในตารางที่ ๓.๒๐ ได้นำปัญหาส่วนรวมในสังคมเข้ามาสร้างการมีส่วนร่วมให้ประชาชนเข้ามาสนใจ ตระหนักรู้และร่วมแก้ปัญหาอย่างต่อเนื่องมากถึง ๑๓ หมวด รวมจำนวน ๒๘,๒๘๖ เรื่อง นอกเหนือจากหมวดปัญหาอื่น ๆ ที่มีมากถึง ๑๕,๓๓๕ เรื่องซึ่งเป็นจำนวนที่มากกว่าครึ่งหนึ่งของเรื่องส่วนรวมทั้งหมดแล้ว ยังพบว่าปัญหาที่ผู้วิจัยจัดว่าเป็นปัญหาส่วนรวมในอันดับที่ ๒ - ๔ ได้แก่ หมวดอาชญากรรม หมวดบริการจรรยา หมวดสาธารณสุขโรค และหมวดอุบัติเหตุ นั้นมีเรื่องร้องเรียนรวมกันมากถึง ๑๑,๘๗๘ เรื่อง ซึ่งเรื่องเหล่านี้ได้สะท้อนถึงวิถีชีวิตของคนเมืองหลวงอย่างกรุงเทพมหานครได้เป็นอย่างดี และยังสะท้อนถึงความพยายามของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันที่ต้องการจะสร้างบรรทัดฐานใหม่ของสังคมให้เป็นสังคมแห่งความมีน้ำใจ ห่วงใยปัญหาสังคมร่วมกัน อันสอดคล้องกับแนวนโยบายของสถานีฯ

ตอนที่ ๓.๒ วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน และ กลุ่มอาสาสมัคร ของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ทั้งกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน และ
กลุ่มอาสาสมัคร ต่างเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันเน้นการก่อสร้าง
จิตสำนึกสาธารณะผ่านบทบาทการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเป็นหลัก รองลงมาคือการประสาน
สัมพันธ์ การรณรงค์ทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ การสร้างความต่อเนื่องทางสังคม และการ
ให้ความเพลิดเพลินแก่สมาชิกในสังคม ตามลำดับ และยังได้ทำหน้าที่เพิ่มเติมที่มากกว่าความเป็น
สื่อ คือรับบริจาคเงินและความช่วยเหลือทั้งเงินและสิ่งของ โดยเป็นสื่อกลางระหว่างผู้ที่เดือดร้อน
และผู้ที่ต้องการให้ความช่วยเหลือ ได้อย่างรวดเร็ว

การวิจัยครั้งนี้ยังพบว่า ประชาชนได้นำเรื่องส่วนตัวออกมาสู่พื้นที่สาธารณะจำนวนมาก
เป็นการสะท้อนถึงความไว้วางใจของผู้ฟังที่มีต่อสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันอย่างชัดเจน

สิ่งที่น่าสนใจอีกประการคือเรื่องการทำความดี ที่สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันยังได้ชื่นชม
ผู้ทำความดีอย่างต่อเนื่อง เป็นการกระตุ้นให้ผู้ฟังรายการ และประชาชนทำความดีมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ในด้านของกระบวนการสื่อสารยังพบว่า สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันได้สร้าง
ปรากฏการณ์ใหม่ในกระบวนการสื่อสารคือการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในรายการใน
ฐานะผู้ส่งสารในฐานะ ‘ตัวจริง เสียงจริง’ ซึ่งทำให้การจัดรายการของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันมี
พลังมากยิ่งขึ้น

นายสนธิญาณ ชื่นฤทัยในธรรม ผู้ก่อตั้งสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน แสดงความ
คิดเห็นว่า “คนฟังไว้วางใจสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันมากเพราะว่าครั้งหนึ่งเคยมีการสำรวจ
พบว่าองค์กรสาธารณประโยชน์ที่คนกรุงเทพฯ นึกถึง อันดับหนึ่งคือสภาอากาศ ส่วนอันดับที่สอง
คือ สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน

ช่วงต้น ๆ เป็นเรื่องของการเดือดร้อน เช่น เสียงดังบ้าง ตำรวจรีดไถ ไม่ได้ได้รับความเป็น
ธรรม มีคนโทรเข้ามาวันละ ๓๐๐ - ๔๐๐ คน สูงสุดถึง ๗๐๐ สาย เพราะเราคัดแต่เรื่องที่น่าสนใจ
เรามั่นนโยบายชัดเจนเลยว่าต้องแยกแยะระหว่างความเป็นองค์กรสาธารณะกับความเป็นสื่อ เพราะใน
ความเป็นสื่อ ต้องทำให้น่าสนใจ เพราะถ้าไม่น่าสนใจจะไม่มีคนฟัง ความตั้งใจของเราจะไม่
บังเกิดผล

ปัญหาในสังคมมันมีของมันอยู่แล้ว เพียงแต่เรามาหยิบเอาสิ่งของเหล่านี้ออกสู่สาธารณะ
ให้สังคมได้เห็น มันจึงทำให้สื่อเกิดพลังที่จะบริการประชาชน

๑๐ ปีที่ผ่านมาเราช่วยแก้ปัญหาสังคมได้เป็นล้านเรื่อง และมีส่วนในการสร้างจิตสำนึก สาธารณะของประชาชนได้มาก คนที่ได้รับการช่วยเหลือ ถ้าจิตใจเขาไม่ด้านชา เขาก็จะช่วยคนอื่น ต่อ ๆ กันไป ความดีต้องค่อย ๆ ทำ ค่อย ๆ สะสมในใจเรา

บทบาทของวิทยุร่วมด้วยช่วยกันเราเน้นการเสนอข่าวสาร ไม่มีความคิดเห็น เนื้อหาสาระของรายการมาจากความต้องการของผู้ฟัง เต็มข่าวสารไปสัก ๑๐% และใช้ตัวองค์กรเป็นตัว เคลื่อนไหวในเรื่องข่าวสารที่ประชาชนส่งเข้ามาให้เกิดผลในการปฏิบัติและเชื่อมโยงกับประชาชน

ถ้าไม่มีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันเมื่อ ๑๐ ปีที่แล้ว สังคมมนุษย์มันจะแย่”

นายสมชาย แสวงการ ที่ปรึกษาฝ่ายสำนักบริหาร แสดงความคิดเห็นว่า “เราคิด เสมอว่าเราเป็นมากกว่าสื่อ เราคิดว่าร่วมด้วยช่วยกันเป็นกระบวนการขับเคลื่อน ถ้าเราคิดว่าเป็น สื่อ เราเป็นแค่สถานีวิทยุ คงจะทำรายการแบบสถานีวิทยุ แค่อัดรายการให้นำเสนอ ให้ได้กำไร เป้าหมายเราต้องการให้คนมีจิตสำนึกสาธารณะ

จุดเด่นของร่วมด้วยช่วยกัน คงเป็นเรื่องที่มันอยู่ในใจของคนส่งเสริมในคนช่วยเหลือมี น้ำใจในสังคม

เราเอาเรื่องจริงมาเป็นเรื่องเล่ามาเป็นตัวเป็นละคร แทนละครวิทยุในอดีต แต่เป็นละครที่เป็น ธรรมชาติจริง ๆ คนแก่ คนเฒ่า คนที่เขาฟังอยู่กับบ้าน เพราะรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งของ รายการ

เราเน้นเรื่องสร้างสรรค์อย่างเดียว เราเชื่อว่ามันจะเป็นวิทยุแห่งความดี ต้องพูดเรื่องดี ๆ และรณรงค์ให้คนช่วยกันทำความดี

วิทยุร่วมด้วยช่วยกัน เน้นบทบาทให้ข้อมูลข่าวสารเป็นอันดับหนึ่ง อันดับสองคือการแสดง ความคิดเห็น ส่วนบทบาทด้านบันเทิงไม่มี”

นายวันชัย พิณฑบุตร กรรมการผู้จัดการ แผนกสำนักบริหาร แสดงความคิดเห็น ว่า “ร่วมด้วยฯ กำลังสร้างสำนึกต่อสังคม ว่าคุณต้องสร้าง ต้องรวมตัวกัน ถ้าคุณเห็นอะไรไม่ดี เรา มีช่องทางให้คุณมาพูด มาระบาย เราเอาเรื่องของปัจเจกมาทำให้เป็นเรื่องของสาธารณะ เช่น คน ๆ หนึ่งโดนโกงบัตรเครดิต เราก็ขยายวงออกไป

เราติดอาวุธทางความคิดที่อยากเห็นบ้านเมืองดีขึ้น แต่เราไม่เลือกวิถีทางในการไปเป็น นักการเมือง เราเลือกวิถีทางในการทำงานด้านองค์กรภาคประชาชน ด้านสังคม เพราะฉะนั้นวันนี้ สิ่งที่เราอยากจะทำคือ เราอยากจะทำสถาบัน เราไม่ต้องการสร้างแค่สื่อหรือธุรกิจ

เรามีสโลแกนว่า ทุกปัญหาหามีคำตอบให้ ไม่ว่าจะเรื่องมดเข้าบ้านขอคำแนะนำวิธีการ อะไร ก็ตาม เสียงดังข้างบ้าน หรืออาจจะเป็นเรื่องส่วนตัว ลูกคุณมีปัญหา คุณไม่รู้จะแก้ปัญหาอะไร เรา ประกาศatumไปก็มีคนเข้ามาให้คำแนะนำบ้าง มันชี้ให้เห็นว่าอย่างน้อยที่สุด คนในสังคมมันมี หลากหลาย มันมีวิธีคิดไม่เหมือนกัน ปัญหาของคนบางคนก็อย่ามองว่าเป็นเรื่องที่ไม่เข้าท่า เมื่อ

เราอาสาสมัครมาช่วยเหลือสังคมแล้ว ทุกปัญหาเป็นเรื่องสำคัญ และเราสอนทีมงานทุกคนว่า ใครโทรมา ไม่ว่าจะเรื่องอะไรก็ตาม ไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องฆ่าตัวตาย แต่เรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ไม่รู้จะแก้ปัญหาอะไร ก็อาจจะมีคนแนะนำทางออกให้

ในระยะยาวต้องมีรายการแบบนี้มากขึ้น มีคำแนะนำที่ทำให้ผู้ฟังแก้ปัญหาได้ง่ายขึ้น แต่เดิมมีเรื่องที่ร้องเรียนมาก ๆ คือเรื่องเลี้ยงดั่ง คนหาย ของหาย เรื่องของหายส่วนมากจะร้องเรียนมามากที่สุด เขาร้องเรียนเพราะหวังว่าจะได้คืน มีร้องเรียนมา ๑๐๐ ราย ได้คืนรายหนึ่งก็ถือว่า พลุคนะ แสดงว่าเขามีสำนึกพื้นฐาน อย่างน้อยก็มีมโนธรรมมากขึ้น

พอมีองค์กรที่รับเรื่องราวร้องเรียน แล้วประสบความสำเร็จ ได้รับการยอมรับจากภาคประชาชน ก็ต่อยอดได้ทันที ในเรื่องสำนึกสาธารณะ ว่าเมื่อคุณได้รับการช่วยเหลือ คุณต้องกลับไปช่วยเหลือคนอื่น ๆ ด้วย

ร่วมด้วยฯ กำลังสร้างสำนึกต่อสังคม ถ้าคุณเห็นอะไรไม่ดี เรามีช่องทางให้คุณมาพูด มาระบาย ถ้าคุณมาพูดในฐานะปัจเจก เป็นเรื่องของคุณแล้วนะ แต่เราทำให้เป็นเรื่องของสาธารณะมากขึ้น เราเอาเรื่องของปัจเจกมาทำให้เป็นเรื่องของสาธารณะ เช่น คน ๆ หนึ่งโดนโกงบัตรเครดิต เขาก็ขยายวงออกไป ถ้าเขาจะไปตั้งชมรมผู้พิทักษ์ผู้ใช้บัตรเครดิต เราต้องเข้าไปสนับสนุน เพื่อให้ภาคประชาชนรวมตัวกันและเป็นกลุ่มเป็นก้อน มันจะมีน้ำหนักต่อสังคม

มันเป็นวิธีคิดของทรัพย์สินฯ ที่ต้องการคืนกำไรสู่สังคม เรายังมองเห็นว่าทรัพย์สินฯ มองทะเลตั้งแต่แรกแล้ว เขาถึงพยายามสนับสนุน ถามว่าขาดทุนไหม ขาดทุนเป็นร้อยล้านเหมือนกัน”

ขั้นที่ ๑ เป็นระบบเรียนรู้ร่วมกัน จากนั้นก็ใช้ภาครายการที่เป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิดสำนึกร่วม มีผู้ดำเนินรายการเป็นคนกลาง คนก็ออกมาช่วยกันให้ความคิดเห็นเบื้องต้น เป็นการมีส่วนร่วมอันดับ ๑ คือ โทรมาบอกว่า กลางค้ำกลางคืน เช่น สุนัขฉับปวย ตอนตี ๒ จะไปหาหมอนที่ไหน คนจะโทรศัพท์เข้ามา ให้ไปโรงพยาบาลสัตว์อยู่ตรงนี้ อยู่ตรงตลิ่งชันเปิด ๒๔ ชั่วโมง อันนี้ก็มีส่วนร่วมในการแนะนำ

ขั้นที่ ๒ เราคิดว่านอกเหนือจากคนที่มันช่วยกันทางโทรศัพท์แล้ว ต้องมีกระบวนการ มีการเชื่อมโยงกันพอเชื่อมโยงชุมชนทางอากาศแล้ว เราคิดว่าแข็งแรงกว่านั้นคือ ต้องมีชุมชนเล็ก ๆ เป็นอาสาสมัคร เราก็ไปร่วมกับพี่น้องอย่างเช่น แท็กซี่ จัดตั้งชมรมเพื่อนบนท้องถนน เข้าช่วยเหลือกันและออกไปช่วยชาวบ้าน ตั้งชมรมหมู่บ้านร่วมด้วยช่วยกัน เราจัดตั้งอาสาสมัครกองปราบ หรือแม้กระทั่งอาสาสมัครเรื่องดูแลยาเสพติด ร่วมกับ กอ.รมน. บ้างก็ไปทำงานด้านนี้ ด้านเครือข่ายความเคลื่อนไหว เขาจะช่วยดูแลและรายงานช่วยกันเพื่อระวังภัย ชุมชนเมืองก็ต่างจากชุมชนชนบท แต่เราก็ไปส่งเสริมให้เขามีความร่วมมือกันในหมู่บ้าน ขณะเดียวกันเขาก็ใช้สื่อที่เชื่อมโยงบอกเราบอกเล่าประสบการณ์ หมู่บ้านอื่นที่ร่วมเกล้าก็อยากไปทำ เขาก็มีการเชื่อมโยงภายหลัง เขา

ก็ไปดูงานซึ่งกันและกัน ทำให้หมู่บ้านเข้มแข็ง พอเข้มแข็งเขาก็ป้องกันภัยตัวเอง และใช้วิทยุประสานกับหน่วยงานที่เขาไม่ได้รับความเป็นธรรม”

นายชุมชัย แก้วแดง ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการฝ่ายข่าว สำนักข่าวไอเอ็นเอ็น แสดงความคิดเห็นว่า “สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน สะท้อนความต้องการของสังคม คนในสังคมเราเป็นคนดีเยอะ คนที่คิดจะทำดีช่วยเหลือเกื้อกูล คนที่พร้อมที่จะให้น้ำใจ ให้น้ำจิตน้ำใจกับคนอื่นเยอะ แต่มันไม่มีศูนย์รวม พอเกิดมีศูนย์รวมก็หลังไหลกันเข้ามา เมื่อก่อนเวลาเกิดน้ำท่วมเวลาเกิดวิกฤตอะไรขึ้นมา มันมีขนาดคนขับรถซาเล้งซื้อเข้ามา ๕ ห่อ ใส่รถมาบริจาค

มันเป็นมากกว่าที่เราเคยคิดว่ามันจะเป็น เหมือนกับว่าเราก็มีความรับผิดชอบมากขึ้น คนนี้มีปัญหามามีคนมาช่วย แต่เราต้องรับผิดชอบต่อตัวองค์กร ตัวสมาชิก ดูจะกลายเป็นสถานสงเคราะห์ มีใครเจ็บไข้ไม่สบาย ใครไม่มีเงินไม่มีทอง จะมานั่งกันเต็มไปหมด”

นายพจน์ โพธิ์ศรี หัวหน้าศูนย์วิทยุ แสดงความคิดเห็นว่า “การเติบโตของร่วมด้วยช่วยกันมันโตเป็นสื่อสาธารณะ เราเห็นว่ามันเป็นสื่อที่ดีที่คนจะนำไปใช้ประโยชน์ นอกจากนี่ระยะหลัง ๆ เราจะเห็นว่า ไม่ว่าจะเป็นคนอื่น จส.๑๐๐ สวพ.๙๑ แม้แต่คลื่นเพลงลูกทุ่งก็ปรับมาสู่สถานีคลื่นสาธารณะประโยชน์มากขึ้น

เราทำวิทยุอย่างเดียว ทำงานมวลชน เราทำกิจกรรมทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของน้ำท่วม ภัยร้อน ภัยหนาว เราจะรวมพลกันช่วยเหลือ ทำงานตรงนี้เพื่อสาธารณะประโยชน์ เรามีองค์กรที่เราประสานงานร่วมด้วยคือ มูลนิธิเพื่อนพึ่ง(ภา) สภากาชาดไทย”

นางสาวอภิรดี พรเลิศ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการฝ่ายรายการร่วมด้วยช่วยกัน ๙๖.๐ แสดงความคิดเห็นว่า “การที่ร่วมด้วยช่วยกันอยู่มาได้ถึง ๑๐ ปี เพราะสังคมไทยยังไม่เข้มแข็ง ยังมีปัญหา ถ้าคนไม่มีปัญหาก็อาจจะไม่มีรายการแบบนี้ก็ได้

สิ่งที่เราทำคือ สร้างให้สังคมดี ที่เราใช้สโลแกนร่วมด้วยช่วยกัน ร่วมสร้างสรรค์สังคม ให้อยู่เย็นเป็นสุข เราอยากเห็นสังคมมีความสุขสันติ ยกย่องคนดี เป็นคนที่ได้รับความช่วยเหลือแล้วต้องพร้อมที่จะให้คนอื่นต่อ

ผู้ดำเนินรายการต้องพูดในรายการทุกครั้งว่า ไม่คิดเลยว่าในสังคมจะมีคนมาช่วยกันแบบนี้ ยิ่งไงก็ฝากด้วย ถ้าไปเจอเหตุการณ์ลักษณะแบบนี้ แล้วถ้ามีโอกาสช่วยใคร ก็อยากให้ช่วยต่อทุกคนก็จะรู้สึกดี รู้สึกอยากจะช่วยบ้าง และมีเรื่องอะไรดี ๆ ก็จะมาทำสปอตวิทยุ

คนส่วนใหญ่คาดหวังความสุข ความชื่นชมนิยม การยกย่องจากผู้อื่น มันเป็นเรื่องดีนะ ถ้าเขาทำความดี เราต้องยกย่องเขา

ลูกฉันหายแล้วฉันจะไปบอกใคร ชาวบ้านเพื่อนบ้านก็ไม่เห็น มันก็ต้องบอกมวลชน เพราะเราออกอากาศ พอเราออกอากาศมันอาจจะเป็นโชคดีก็ได้ที่คนเห็นมันเกิดขึ้นแล้ว เพราะบางทีคนฟังร่วมด้วยอยู่ แล้วเราออกอากาศไป ๒ - ๓ วัน ผ่านไปแล้ว เขาไปอ่านไทยรัฐอยู่กรอบเล็ก ๆ ก็มี

คนไปแจ้งคนหายที่ไทยรัฐ แต่เขาฟังเราว่ามีคนเจอ เราก็บอกคนที่ตามหาอยู่ คือมันเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นแล้ว เกิดขึ้นจริง เป็นเรื่องปาฏิหาริย์ในชีวิตจริง ๆ เลยนะ มันไม่ใช่แค่ปาฏิหาริย์ที่เรามาคิดสร้างเอง มันเป็นเรื่องจริง ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่แล้ว ถ้าถามว่าคนนี้หายถูกแท็กซี่เอามาทิ้งทำไม ถ้าเด็กคนหนึ่งไม่ได้ฟังรายการ เขาก็ไม่รู้บังเอิญเขาฟังรายการแล้วเขาไปเจอ เขาก็พาไปส่ง

ถ้าเขาไม่เจอกับตัวเอง เขาก็จะไม่เข้าใจว่านี่คือสิ่งที่มันเกิดขึ้นจริง ผู้ดำเนินรายการก็ต้องพูดต้องเตือนด้วย คือไม่ใช่ว่าจัด ๆ รายการอย่างเดียว ต้องบอกว่าต้องระวัง อย่าลืมของในรถ แท็กซี่ แท็กซี่ก็ต้องเตือนผู้โดยสาร ผู้โดยสารก็ต้องดูด้วย มันเป็นหลักที่ต้องบอกซึ่งบางคนก็มองว่ามันเป็นเรื่องส่วนตัวมาก

ร่วมด้วยช่วยกันเป็นสื่อที่มีบทบาทของการเป็นรายการเพื่อช่วยเหลือ รายการของเรามันค่อนข้างชัดเจนว่าเป็นรายการประเภทสื่อที่ช่วยเหลือคน หรือเพื่อประสานการช่วยเหลือ ถ้าเราแค่สื่อข้อมูล สื่อข่าวไปโดยไม่ประสานงานเลย ไม่ช่วยเหลือเลยมันก็มีผิดวัตถุประสงค์ ผิดนโยบายที่เราตั้งมา

กลยุทธ์ของเราคือการเน้นการให้สร้างเครือข่ายกันในส่วนร่วมในเครือข่ายภาคประชาชน คือร่วมด้วยช่วยกันต้องบอกว่า มันทำอยู่ ๒ หน้าทีหลักคือเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ ที่ทำหน้าที่ในเชิงของการเป็นสื่อด้วยในเชิงของการเป็นองค์กรให้ความช่วยเหลือคือสร้างเครือข่ายการประสานงานกับพันธมิตรกับกลุ่มคนที่เข้ามาให้เกิดการร่วมด้วยเกิดขึ้น

กลยุทธ์ในส่วนของรายการคือ ทุกปัญหาเราต้องบอกว่ามีคำตอบไปเลยไหม คงไม่มีคำตอบได้ทุกเรื่องที่เราโทรมาเข้ามาหาเรา เราต้องการให้การคลี่คลายหรือลดระดับปัญหาการให้ความช่วยเหลืออย่างน้อยในระดับแรก ๆ เราต้องมีคือจะบอกว่าทุกปัญหามีทางออกคือทุก ๆ ปัญหามีคำตอบถึงแม้ว่าคำตอบนั้นมันจะไม่ใช่ผลบรรลุสุดยอดของปัญหานั้น ๆ ก็ตาม เช่น น้องของหายเครียดนะ เครียดที่ของหาย อย่างน้อย ๆ โทรศัพท์เข้ามาที่รายการมันอาจจะไม่ได้บรรลุผลคือไม่ได้ของคืนแต่เราอาจมีความรู้สึกที่ว่า ณ วันนี้เรามีช่องทางหนึ่งแล้วที่ได้ช่วยคน ส่งข่าวของที่เราหายไป เพื่อว่ามันไปตกอยู่ในมือคนใจบุญ มันมีช่องทางด้วยที่จะเป็นจุดที่เราเองได้กระตุ้นเตือนสังคมให้สังคมมีสำนึกรับผิดชอบร่วมกัน

จริง ๆ แล้วจุดเริ่มต้นของเราอยู่ที่เรื่องส่วนตัวอยู่แล้วเพราะเราเป็นวิทยุชุมชนของคนเมืองใหญ่ หากมีเรื่องอะไรก็โทรเข้ามาแจ้งทุกเรื่อง บางเรื่องเกิดมาจากเรื่องส่วนตัวแล้วอาจขยายเป็นเรื่องส่วนรวมได้ ดังนั้นเราจะรับปัญหาเฉพาะเรื่องส่วนรวมไม่ได้ เราต้องรับปัญหาทุกเรื่องให้ครอบคลุม

เราต้องสร้างความไว้วางใจ เชื่อใจ ให้คนรู้ว่าเราเป็นที่พึ่งของเขาให้กับผู้มีปัญหา แม้จะ

ช่วยไม่ได้ทั้งหมด แต่ก็ทำให้ปัญหาเหล่านั้นเบาบางลงได้ ซึ่งเราก็ทำให้ภาวะปัญหานั้นลดลง ทางรายการจะสอดแทรกเนื้อหาสาระลงไปอยู่แล้ว ก็จะสร้างให้สังคมเข้มแข็งรู้จักช่วยตัวเองก่อน ยิ่งในกรณีชุมชนเราจะสร้างการมีส่วนร่วมและสร้างร่วมด้วยในชุมชนก่อน”

นางสาวหฤชนันท์ โพธิภักดี โปรดิวิเซอร์ และผู้ดำเนินรายการ สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน แสดงความคิดเห็นว่า “กลยุทธ์ของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันที่จะทำให้คนมีจิตสำนึกสาธารณะเพิ่มมากขึ้นคือ ผู้จัดเป็นคนพูด เขาจะมีวิธีการพูดที่แตกต่างกัน แต่หลักที่เรามีให้คือโน้มน้าวให้เขาเอากันมึงของตัวเอง ที่เป็นคนที่อยากช่วยเหลือที่เป็นนิสัยของคนไทย นิสัยของการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การช่วยเหลือให้ออกมาให้เห็นว่าในสังคมเรายังมีน้ำใจอยู่ จะเน้นย้ำเรื่องของน้ำใจตลอดเวลา

จุดเด่นของร่วมด้วยช่วยกัน คือเป็นรายการเพื่อสังคม จะมีคลื่นเพื่อสังคมไม่ก็คลื่น เช่น จส.๑๐๐ สวพ.๙๘ ซึ่งจะเด่นเรื่องจรรยา แต่ร่วมด้วยฯ จะเด่นในเรื่องรับเรื่องราวต่าง ๆ จรรยาเราก็มีแต่ไม่เน้นหนัก จะเน้นเรื่องของการประสานเรื่องให้ชาวบ้านมากกว่า เช่นการขอความช่วยเหลือปรึกษาปัญหาต่าง ๆ เรื่องกฎหมาย ประกันภัย ประกันชีวิต

จริง ๆ ส่วนใหญ่เวลาเขาโทรมาจะเป็นเรื่องส่วนตัวเป็นส่วนใหญ่ แต่เป็นเรื่องส่วนตัวที่มีประโยชน์กับคนอื่นคือให้คนอื่นได้ดูเป็นตัวอย่าง เป็นอุทาหรณ์ เป็นวิทยาทานให้คนอื่นมีความรู้ไปด้วย เมื่อก่อนมีขนาดที่เขาบอกว่าถ่ายไม่ออกยังบอกร่วมด้วย เรื่องส่วนตัว ถ้าเราเห็นว่ามีประโยชน์ เราก็ออกอากาศให้

สิ่งที่ทำให้ร่วมด้วยช่วยกันอยู่มาได้ ๑๐ ปี เป็นเพราะสังคมไทยเป็นสังคมที่ช่วยเหลือกัน ฉะนั้นร่วมด้วยช่วยกันซึ่งเป็นตัวประสานในเรื่องของการรณรงค์ การช่วยเหลือ

สถานีฯ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมมาก เขาจะโทรเข้ามาก็คือเรื่องทุกเรื่องเป็นเรื่องของชาวบ้าน โดยส่วนใหญ่จะน้อยมากที่ไม่ใช่เรื่องของชาวบ้าน คือชาวบ้านมีส่วนร่วมตลอดเวลา แม้แต่บางทีเรื่องที่เรามาคุย เราจะคิดว่าชาวบ้านเขาสนใจไหม คือเราจะต้องพยายามติดตามข่าวสารว่าเรื่องไหนที่จะเกี่ยวเนื่องกับชาวบ้านที่ชาวบ้านควรรับรู้ เพราะมันเป็นรายการเพื่อสังคม มันจะเป็นเรื่องอะไร ถ้าไม่ใช่เรื่องชาวบ้าน”

นางสาวสุกัญญา มากล้น โปรดิวิเซอร์ และผู้ดำเนินรายการ สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน แสดงความคิดเห็นว่า “จริง ๆ แล้วร่วมด้วยช่วยกันไม่ได้มีเงินมากมาย ที่จะไปใช้เจ้าหน้าที่หรือใช้อำนาจของสื่อ ‘ร่วมด้วยช่วยกัน’ ไปบังคับเจ้าหน้าที่ให้ทำให้แต่ในความเป็นจริงแล้ว เขาใช้ความจริงใจมากกว่า ซึ่งเราสำนึกเสมอว่า ‘ร่วมด้วยช่วยกัน’ เป็นองค์กรสื่อที่ช่วยประสานให้กับประชาชนที่เดือดร้อน เหมือนกับปณิธานที่พวกเราตั้งเอาไว้ว่า “เราอยากช่วยเหลือคนที่เดือดร้อน” เป็นองค์กรที่สะท้อนปัญหาและความยุติธรรมมากกว่า ซึ่งบางทีมันจะมีเวลาจำกัด เช่น เวลาข่าว ตัดออกไม่ได้เลย เพราะประชาชนต้องรับฟังข่าวสารด้วย ก็ถือว่าทำงานค่อนข้าง

หนัก เพราะต้องใช้จิตวิทยาในการพูด และใช้ความจริงใจสำคัญที่สุด แล้วก็ต้องมีสัจจะ ถ้าพูดแล้วบอกต้องทำตามคำพูด นี่คือนี่ที่ประชาชนไว้วางใจเรา

บทบาทของร่วมด้วยช่วยกันก็คือ ๑. เป็นรายการวิทยุ ๒. เป็นรายการข่าว วิทยุเชิงข่าว ซึ่งสามารถทำให้คนฟังได้มีส่วนร่วมด้วย คือนอกจากคนฟังจะฟังอย่างเดียว แต่เขาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้วย และเป็นกิจกรรมเพื่อสังคม เป็นกิจกรรมไม่ใช่เพื่อตัวเขา เพื่อช่วยคนอื่น อย่างนี้ก็จะเป็นการช่วยต่อเนื่อง สะท้อนถึงความดีที่เขาทำขึ้นมา

ในร่วมด้วยฯ มันจะไม่มีที่สิ้นสุด มันจะไม่แบ่งเป็นประเภทว่าเราจะต้องรับแต่จรรยา หรือของหายเท่านั้น จะมีทุกอย่าง ในแต่ละบรรคของผู้ดำเนินรายการจะมีเรื่องทุกเรื่องเข้าไปหมดทั้งของหาย เก็บของได้ เจ็บป่วย อุบัติเหตุ ท่อแตก คนหาย และจะมีความคืบหน้าสลับเปลี่ยนกันมา มันเป็นเสน่ห์ของรายการ มันเหมือนกับบทรายการของวิทยุ

ร่วมด้วยช่วยกันให้ความสุขกับผู้ฟังมากกว่า คืออย่างน้อยเราเป็นองค์กรหนึ่งที่ช่วยกระตุ้น ช่วยปลูกจิตสำนึกให้คนในสังคมเมืองเป็นสังคมที่ไม่เหมือนสมัยก่อน แต่เรามีเวทีให้เขาแสดงสิ่งดี ๆ ออกมา และช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ในสังคมแทนที่จะไปรอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ และความตั้งใจ ความมีสัจจะ ถือว่าเป็นคุณค่าที่อยู่ในตัวของคนทุกคนอยู่แล้ว ความจริงใจเป็นหลักสำคัญของรายการเรา

สิ่งที่ได้คือ ความสุข ที่เราได้ช่วยเขาและมันไม่มีองค์กรไหนที่จะช่วยได้ถึงขนาดนี้ บางองค์กรช่วยแต่ต้องใช้เงินของหน่วยงาน แต่นี้เป็นองค์กรที่ช่วยโดยที่เราไม่ต้องอาศัยเงินของใคร แต่ใช้จิตวิทยาในการพูดในการสื่อสารเพื่อให้คนอื่นได้ช่วยกัน นอกจากเราจะได้บุญด้วย คนที่ช่วยก็ได้บุญด้วย เหมือนเราบอกบุญนะ

เราปลูกฝังคุณธรรม อันจะนำมาซึ่งน้ำใจไมตรี คุณธรรม คือถ้าเราอยากช่วย มีเจตนาที่ดี เราคิดกับเขาในแง่ดี จะทำให้เราทำทุกวิถีทางที่จะช่วยเขาให้ได้ มันก็จะเป็นลูกโซ่ต่อไป คนที่ได้รับความช่วยเหลือจะประทับใจและจะช่วยต่อเนื่อง ก็จะมีคนที่ถูกช่วยเป็นทอด ๆ ไปอีก มันเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เรื่องของน้ำใจและ ศีลธรรมต่าง ๆ จะตามมา

บทบาทของร่วมด้วยช่วยกันจะเน้นเรื่องของเป็นการรณรงค์ ปลูกจิตสำนึก และสอดแทรกความรู้ที่มีประโยชน์กับคนฟัง และเป็นเวทีสะท้อนปัญหามากกว่า”

นายพจน์ โพธิ์ศรี หัวหน้าศูนย์วิทยุ สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน แสดงความคิดเห็นว่า “ร่วมด้วยช่วยกัน เราทำกิจกรรมทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของน้ำท่วม ภัยหนาว เราจะรวมพลังกันช่วยเหลือ สิ่งที่จะดมผลการช่วยเหลือคือ ๑.การทำงานเพื่อสาธารณะ เรามีองค์กรที่เราประสานงานร่วมด้วยคือ มูลนิธิเพื่อนพึ่ง(ภา) ยามยาก สภากาชาดไทย อาสาสมัครออปโรด อาสาสมัครกลุ่มต่าง ๆ รับบริจาค แล้วนำมาให้เรานำไปส่งให้ประชาชนผู้เดือดร้อน ทำให้ของถึง

มือประชาชนโดยตรงได้เร็ว และจะเป็นประโยชน์มาก กิจกรรมก็จะเป็นรูปแบบนี้จะไม่ใช่แค่ฟังรายการ แค่เปิดวิทยุ แต่จะต้องเข้าไปขับเคลื่อนมวลชน ชุมชน เพื่อให้เกิดความเป็นหมู่พวก

เราปลุกฝังให้เขาคิดว่าเขาเป็นเจ้าของสถานี เมื่อเขาเป็นเจ้าของเขาก็มีสิทธิ์ที่จะเสนอเนื้อหาต่าง ๆ เรื่องราวต่าง ๆ ก็จะมีเรื่องราวต่าง ๆ ที่ส่งเข้ามา เราก็จะประสานงานให้ ตรงนี้เป็นเพียงสะพานที่เชื่อมหน่วยหนึ่งไปหาหน่วยหนึ่ง

ประชาชนเขาเชื่อใจว่า โทรมาร่วมด้วยฯ แล้วจะช่วยให้ เพราะแม้ว่าสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน สถานีวิทยุ สวพ.๙๑ สถานีวิทยุ จส.๑๐๐ เป็นสถานีวิทยุเพื่อช่วยเหลือเหมือนกัน แต่ความเป็นเพื่อนแตกต่างกัน สวพ.๙๑ กับ จส.๑๐๐ เป็นเพื่อนที่เขาสามารถติดต่อเชื่อมโยงได้เหมือนกัน แต่ร่วมด้วยช่วยกันเป็นเพื่อนตาย เพราะคุณโทรมาที่ร่วมด้วยช่วยกัน คุณได้รับการช่วยเหลือแน่

สิ่งที่ทำให้ร่วมด้วยช่วยกันอยู่มาได้ถึง ๑๐ ปี คือความเชื่อมั่นของผู้ฟัง ผู้ฟังเชื่อมั่นว่า ผลิตรายการที่เป็นประโยชน์ เชื่อมั่นว่าถูกต้อง เพราะข้อมูลต่าง ๆ ได้จากประชาชน ได้จากผู้ฟัง และเชื่อว่าแก้ไขได้ เพราะหน่วยงานต่าง ๆ ที่ลงไป หน่วยงานที่รับผิดชอบที่ลงไปทำงาน ในขณะเดียวกันก็เชื่อมั่นในหลักการทำงาน เลยมีกิจกรรมเข้ามาเสริม เขาจึงมีส่วนร่วม และผมก็เชื่อว่าเป็นสถานีวิทยุที่ช่วยเหลือคนทำความดี”

นายถนอม อ่อนเกตุพล ผู้ดำเนินรายการ สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน แสดงความคิดเห็นว่า “ร่วมด้วยช่วยกันเน้นการส่งเสริมคนดี เพื่อช่วยแก้ปัญหา กำจัดสิ่งที่ไม่ชอบมาพากลออกไป คือ ๑.ส่งเสริมคนดี ซึ่งเป็นเจตนารมณ์มาตั้งแต่ต้น ๒.ช่วยเหลือเกื้อกูล ๓.ช่วยขจัดความไม่ชอบมาพากล ๔.ข่าว ให้ข้อมูล เหมือนกับสอนให้คนรู้จักป้องกันตัวเอง ให้ข้อมูลว่าตอนนี้รถติดอยู่ ให้ข้อมูลว่าตอนนี้ไฟไหม้อยู่ ให้ข้อมูลว่าขณะนี้เกิดอะไรขึ้น”

นางสาวภิรมย์ญา คุณประสิทธิ์ เจ้าหน้าที่รับเรื่องฯ สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน แสดงความคิดเห็นว่า “ร่วมด้วยช่วยกัน ช่วยให้คนมีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สมมติว่ามีคนเจ็บป่วย เขาขอความช่วยเหลือมายังเรา อย่างขอรับบริจาคเตียง ก็มีคนใจบริจาคให้เหมือนเป็นการเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน”

นางจรรยา เกิดศรีพันธ์ หัวหน้าศูนย์กองปราบร่วมด้วยช่วยกัน บางแค แสดงความคิดเห็นว่า “ป่าใช้เงินไปเกือบแสนบาท เริ่มตั้งมาเริ่มทำมา เวลาออกไปกิจกรรมกับลูกข่าย เราก็ต้องจัดไปแล้วหาค่ารถค่าน้ำมันเราก็ต้องเลี้ยงลูกน้อง เราเป็นประธานก็ต้องเสียสละ

คนจะคิดถึงร่วมด้วยช่วยกันก็คือ เต็มใจช่วยกัน โดยที่ไม่ได้หวังอะไร ป้าคิดว่าร่วมด้วยช่วยกันช่วยส่งเสริมให้เราจิตใจสำนึกในการที่จะคิดถึงสังคม คิดดีทำดี คิดว่าคนประทับใจร่วมด้วยที่เป็นคนดี สังคมสมัยนี้หาคนดียาก”

นายบุญทัน กิรัมย์ หัวหน้าศูนย์กองปราบร่วมด้วยช่วยกัน ทุ่งครุ แสดงความคิดเห็นว่า “เคยมีคนถามผมว่า ถ้าช่วยเหลือประชาชนโดยเอาชีวิตตัวเองไปเสี่ยงตาย จะเสียตายไหม ผมตอบได้เลยนะครับตายก็ไม่เสียตายชีวิต เพราะผมช่วยเหลือประชาชนผมไม่เสียตายชีวิต ชาตินี้เราเกิดมาแล้วเรามีบุญ เราช่วยเหลือประชาชนเป็นร้อยเป็นพัน แล้วเราตายชีวิตหนึ่ง ไม่เสียตายชีวิตหรอกครับ

ผมไม่ได้ทำงานให้ร่วมด้วยช่วยกัน ผมทำงานให้พี่น้องประชาชน ช่วยเหลือสังคม ที่เราไม่ไปเครือข่ายอื่น เพราะร่วมด้วยช่วยกันเป็นหน่วยงานที่ช่วยเหลือประชาชน เหมือนกัน วิทยูร่วมด้วยช่วยกันนั้นเหมือนปิดทองหลังพระ

ประชาชนที่ได้ฟังรายการร่วมด้วยช่วยกัน แต่ละรายการโดนใจเขา พอโดนใจเขาก็อยากช่วยเหลือสังคมแล้ว

มีปัญหาอะไร ไอ้เงินเงิน ของเราช่วยได้ ผมพูดภาษาชาวบ้านเลยนะ ร่วมด้วยช่วยกันช่วยได้ทุกเรื่อง สากกะเบือยันเรือรบ แบบคิดอะไรไม่ออกก็ปรึกษาได้ เรื่องทางใจ ไม่อยากอยู่ อยากตาย เขาก็ประสานไปทางแพทย์จิตวิทยาพูดทางสื่อเลย เมื่อเร็ว ๆ นี้ที่สระบุรีคนแก่เดินไม่ได้เป็นเท้าข้าง เขาท้อเพื่อนบ้านเลยแฉ่งไปที่ร่วมด้วยฯ ร่วมด้วยฯ ก็แฉ่งไปที่โรงพยาบาลเขาเลยไปปรับตัวมารักษาตอนนี้อยู่ โรงพยาบาลจุฬา

ถ้าไม่มีวิทยูร่วมด้วยช่วยกัน ประชาชนที่ลำบากมากไม่รู้จะพึ่งใคร ถ้าไม่มีสื่อกลางจะลำบาก”

นางสาวน้ำค้าง โตมวง หัวหน้าฐานร่วมด้วยช่วยกัน ฝ้ายสิงโต แสดงความคิดเห็นว่า “มันเป็นการช่วยได้ส่วนหนึ่งเหมือนกัน ช่วยความเดือดร้อนของประชาชนช่วยให้คนได้สบายใจ ช่วยให้คนได้ปลอดภัยมันหลาย ๆ อย่าง แต่ถ้าถามว่าทุกคนคิดว่าเหมือนเราไหม ถ้า ๑๐๐ คน คิดเหมือนเราได้สัก ๘๐ ก็ถือว่าเมืองไทยสุดยอด”

นายพิชิต วิเศษสัตย์ หัวหน้าฐานร่วมด้วยช่วยกัน เงินหลง แสดงความคิดเห็นว่า “มันประทับใจนะ เหมือนเราได้ช่วยเหลือคนอื่นแล้วมีความสุข

ถ้ามีคนลี้มของบนรถ เขาจะโทรบอกร่วมด้วยช่วยกัน บางครั้งถ้าเรารู้จุดก็เอาของไปส่งถึงบ้านเขา เขาก็ขอบคุณ บอกว่าแท็กซี่ดี ๆ หายาก ขอให้โชคดี

จุดเด่นของร่วมด้วยช่วยกันก็มีประโยชน์เรื่องข่าวสาร เรื่องช่วยเหลือคนที่มีปัญหาทางรถยนต์ รองลงมาขอความช่วยเหลือเจ็บไข้ได้ป่วย และสัตว์เลื้อยคลานเข้าบ้าน

คนจะคิดถึงร่วมด้วยช่วยกันเมื่อมีเหตุ เช่น ลี้มลูกกุญแจไว้ในรถ จะนึกถึงร่วมด้วยช่วยกันทันทีเลย

การที่ร่วมด้วยช่วยกันอยู่มาได้ถึง ๑๐ ปี และเข้าถึงคนได้หลายกลุ่ม เพราะเราได้ช่วยเหลือคน เป็นการเสียสละและได้บุญด้วย คนอื่นก็อยากจะทำแบบผมบ้างแต่บางครั้งเขาอาจจะไม่มีโอกาส ไม่มีทุน”

นายวินัย ปิติจรรยาวงศ์ หัวหน้าฐานร่วมด้วยช่วยกัน นครบาล ๘ แสดงความคิดเห็นว่า “ถ้าเราไปเจอเรื่องเอง เราแจ้งทางศูนย์วิทยุร่วมด้วยช่วยกันเลยครับ ศูนย์ฯ จะแจ้งกลุ่มอาสา อาทิส มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง อาสาสมัครร่วมด้วยช่วยกัน และร่วมมกตัญญู เขาจะเป็นทีมของเขาอยู่แล้ว แต่เราเป็นพวกผู้ประสานเหตุประสบเหตุ คอยดูแลและก็ติดต่อทางญาติผู้ได้รับบาดเจ็บ ถ้าบาดเจ็บเล็กน้อย เราก็ปฐมพยาบาล เราชำนาญเรื่องการทำความจริงต่อมากกว่า ส่วนมากก็จะมาฝึกกันที่นี้ ก็โดนต่อยกันทุกคน ชีดยาแก้กันเอง

เราไม่ใช่หน่วยใหญ่ แต่ก็คอยช่วยเหลือประชาชนให้มากที่สุด ไปไหนก็ต้องมีศูนย์นครบาล ๘ นำหน้าก่อน ตรงนี้ทำให้ร่วมด้วยฯ มีสิ่งที่ดีเกิดขึ้น

ผมเห็นว่าสังคมดี เวลาเก็บของได้ แล้วก็ส่งให้ทางวิทยุร่วมด้วยช่วยกันส่งคืนเจ้าของไป แล้วก็เขาจะออกอากาศทางรายการวิทยุ ”

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง 'บทบาทสื่อมวลชนในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ: กรณีศึกษา สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน เอฟ เอ็ม ๙๖.๐ เมกกะเฮิร์ตซ์' ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการศึกษา ๓ ประการ คือ

๑. เพื่อศึกษาแนวคิด นโยบาย ในการทำงานของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน
๒. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ
๓. เพื่อศึกษาบทบาทในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และเก็บข้อมูลจากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ๓ กลุ่ม รวม ๑๕ คน สามารถสรุปผลวิจัย และอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

๑.แนวคิด นโยบาย ในการทำงานของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน

การวิจัยครั้งนี้พบว่าผู้บริหารองค์กรและผู้ปฏิบัติงานของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันทั้ง ๑๐ คน เกี่ยวกับแนวคิด นโยบายการทำงานของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน พบว่า ทั้งผู้บริหารองค์กรและผู้ปฏิบัติงานของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ต่างเข้าใจร่วมกันเป็นอย่างดีว่า สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันเป็นองค์กรที่จัดตั้งโดยกลุ่มบริษัทในเครือของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่มีนโยบายเริ่มต้นเพื่อมุ่งมั่นที่จะเป็นสื่อกลางในการสร้างสำนึกชุมชน และสำนึกสาธารณะ ส่งเสริมให้คนในสังคมมีความรัก มีน้ำใจต่อทั้งในระดับปัจเจก และระดับองค์กร เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหา หรือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างรวดเร็วและเป็นรูปธรรมให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

รวมถึงการเน้นนโยบายสำคัญในการเป็นสื่อกลาง เพื่อรณรงค์ให้ความช่วยเหลือข่าวสารความรู้อื่น ๆ ที่จำเป็นในการดำรงชีวิตของผู้ฟัง เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องในการทำ ความดี ว่าไม่ใช่ 'เรื่องน่าอาย' และมีทักษะในการใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข

๒. การบริหารจัดการสถานีวิทย์ร่วมด้วยช่วยกันในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ

๒.๑ การจัดการ

การวิจัยครั้งนี้พบว่า ทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ต่างเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ผู้ถือหุ้นใหญ่ของร่วมด้วยช่วยกัน มี ๒ ส่วน ได้แก่ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล จากดีแทค ถือหุ้น ๖๒ % ส่วนสำนักงานทรัพย์สินฯ ถือหุ้น ๓๘ % แต่ในทางปฏิบัติถือว่าเป็นการบริหารงานร่วมกันอย่างเท่าเทียม

สถานีวิทย์ร่วมด้วยช่วยกันเป็นองค์กรที่เน้นการส่งเสริมการทำความดี โดยไม่หวังผลตอบแทนแล้ว มีความตั้งใจ ทุ่มเทใส่ใจกับปัญหาทุกเรื่อง และยังมีพันธมิตรหลากหลายองค์กรจำนวนมาก ที่พร้อมจะให้ความร่วมมือช่วยเหลืออย่างเต็มที่ สอดคล้องกับหลักการทำงานที่ว่า **'ทุกเรื่องต้องมีคำตอบ'**

การจัดรูปแบบรายการแบบ **non format** และเปิดโอกาสให้ประชาชนโทรศัพท์เข้ามาขอความช่วยเหลือ ทำให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินรายการอย่างมาก และส่งผลให้สถานีวิทย์ร่วมด้วยช่วยกันประสบความสำเร็จในการจัดรายการวิทยุเพื่อสร้างจิตสำนึกสาธารณะอย่างมาก

มีข้อน่าสังเกตว่า แม้ว่าวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน จะเน้นเรื่องในเชิงสังคม คือการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อนในเรื่องต่าง ๆ ทุกรอบด้าน แต่วิทยุร่วมด้วยช่วยกันกลับไม่สนใจการนำเสนอความคิดเห็นในเชิงการเมืองอย่างสิ้นเชิง

๒.๒ ความสามารถทางวิชาชีพ

การวิจัยครั้งนี้พบว่า ทั้งกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ต่างเห็นว่าวิทยุร่วมด้วยช่วยกันได้จัดเตรียมบุคลากรในการทำงานเพื่อรับเรื่องร้องเรียน เอาไว้ถึง ๓๔ คน แบ่งออกเป็น ๓ ช่วงเวลาดังกล่าว

เจ้าหน้าที่ของวิทยุร่วมด้วยช่วยกันจะรับเรื่องร้องเรียนถึงวันละ ๓,๐๐๐ เรื่อง ดังนั้นผู้ปฏิบัติงานในสถานีวิทย์ร่วมด้วยช่วยกันในทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นผู้รับเรื่องร้องทุกข์ หรือผู้ดำเนินรายการ ดังนั้นสถานีฯ จึงมีแนวทางในการคัดเลือกผู้ร่วมงานที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับสถานีฯ หลายประการ ได้แก่ ต้องเป็นผู้ที่รู้ดีรู้ชั่ว จิตใจดี มีใจสาธารณะ บุคลิกดี ใจกว้าง

นอกจากนี้ยังพบว่า สถานีวิทย์ร่วมด้วยช่วยกันยังได้จัดกิจกรรมพิเศษทุกวันพุธ โดยให้พนักงานนั่งสมาธิทุกวันพุธ เพื่อผ่อนคลายจิตใจเบิกบานแจ่มใส คิดดี ทำดี มีสมาธิในการทำงาน

๒.๓ เทคโนโลยี

การวิจัยครั้งนี้พบว่า ทั้งกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน มีความเห็นร่วมกันว่ามีปัญหาในเชิงของเทคโนโลยี โดยเฉพาะเรื่อง สัญญาณคลื่นของวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ที่ไม่ค่อยชัดเจน และส่งไปได้ไม่ไกลและไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ เนื่องจากสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันเข้าสัญญาณคลื่นวิทยุจากกองทัพก ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการ ไม่ได้ปรับปรุงเทคโนโลยีเรื่องสัญญาณคลื่นอย่างต่อเนื่อง อีกประการคือ เนื่องจากแม่ข่ายส่งสัญญาณของวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ตั้งอยู่ใกล้บริเวณพระบรมมหาราชวัง จึงไม่สามารถตั้งเสาส่งสัญญาณสูงมากได้

นอกจากนี้ สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันยังได้เขียนซอฟต์แวร์ขึ้นมาเอง เพื่อตรวจสอบหมายเลขโทรศัพท์ที่โทรเข้ามาแจ้งเหตุในรายการ เพื่อป้องกันการโทรศัพท์เข้ามาให้ข้อมูลเท็จ

๒.๔ แหล่งข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้พบว่า ทั้งกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ต่างเห็นไปในทิศทางเดียวกันในว่า เนื่องจากสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันจะได้รับข้อมูลจากประชาชนที่โทรศัพท์เข้ามาแจ้งเหตุต่างๆ เป็นหลัก ดังนั้น สถานีฯ จึงให้ทีมงานทั้งส่วนที่เป็นผู้รับเรื่อง และผู้ดำเนินรายการ ศึกษาข้อมูลที่ประชาชนโทรศัพท์เข้ามาแจ้งเหตุก่อนเสมอ ผนวกกับประสบการณ์ของทีมงานที่ต้องรับเรื่องปัญหา ความทุกข์ยากของประชาชนทุกวัน ทำให้มีทักษะและประสบการณ์ในการแยกแยะได้ว่า ข้อมูลที่ประชาชนแจ้งเข้ามานั้นจริงหรือไม่จริง

๒.๕ ผู้รับสาร

การวิจัยครั้งนี้พบว่า ทั้งกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ต่างเห็นร่วมกันว่า ผู้ฟังรายการวิทยุร่วมด้วยช่วยกันมีหลายกลุ่ม ส่วนใหญ่จะระดับคนทำงาน ผู้สูงอายุ และแท็กซี่ ที่มีไซ้เพียงแค่ผู้ฟังเท่านั้น แต่เป็นเหมือนญาติพี่น้อง โดยผู้ฟังรายการยังได้ร่วมกับสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ในการช่วยแก้ปัญหาโดยโทรศัพท์เข้ามาให้ข้อมูล และแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาของผู้เดือดร้อนด้วย

นอกจากนี้กลุ่มผู้ฟังรายการยังได้ต่อยอดกระบวนการเชื่อมโยงชุมชนทางอากาศที่เข้มแข็ง โดยการจัดตั้งชมรมเพื่อนบนท้องถนน อาสาสมัครกองปราบ ตั้งชมรมหมู่บ้านร่วมด้วยช่วยกัน เพื่อช่วยเหลือกันเอง และช่วยเหลือสังคม อันเป็นการสะท้อนความต้องการของสังคมอย่างชัดเจนด้วย

๒.๖ แรงกดดันทางเศรษฐกิจ

การวิจัยครั้งนี้พบว่า ทั้งกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ให้สัมภาษณ์ว่าสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันมีค่าใช้จ่ายเดือนละประมาณ ๕ ล้านบาทบาท ค่าเช่าสถานีเดือนละ ๒ - ๓ ล้านบาท โทรศัพท้อีกหลายแสนบาท รวมค่าใช้จ่ายรวมปีละประมาณ ๗๐ ล้านบาท ทำให้สถานีฯ ขาดทุนบ้างในบางปี ต้องนำรายได้จากการบริการข่าวมาสนับสนุน

แต่ยังมีรายได้จากโฆษณาที่เข้ามาสนับสนุนสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสปอนเซอร์ที่ให้การสนับสนุนกันมานาน และตั้งใจสนับสนุนกิจกรรมของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันที่เน้นการช่วยเหลือสังคม ได้แก่ บริษัท ดีแทค เป็นสปอนเซอร์หลัก ประมาณปีละ ๓ ล้านบาท กรุงเทพมหานคร บริษัทหย่นห่อหย่น เดือนละ ๘๐,๐๐๐ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท

น่าสังเกตว่า สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ยังมีเงินกองทุนที่ได้จากการบริจาคของประชาชนผู้ฟัง และสมาชิกของวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน โดยทางสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันตั้งคณะกรรมการขึ้นมาดูแลการเบิกจ่ายเงินดังกล่าวด้วย

๓. บทบาทในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน

การวิจัยครั้งนี้พบว่าสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันเน้นการการรสร้างจิตสำนึกสาธารณะผ่านผ่านบทบาทการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเป็นหลัก รองลงมาคือการประสานสัมพันธ์ การรณรงค์ทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ การสร้างความต่อเนื่องทางสังคม และการให้ความเพลิดเพลินแก่สมาชิกในสังคม ตามลำดับ และยังได้ทำหน้าที่เพิ่มเติมที่มากกว่าความเป็นสื่อ คือรับบริจาคเงินและความช่วยเหลือทั้งเงินและสิ่งของ โดยเป็นสื่อกลางระหว่างผู้ที่เดือดร้อนและผู้ที่ต้องการให้ความช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว

การวิจัยครั้งนี้ยังพบว่า ประชาชนได้นำเรื่องส่วนตัว (private) ออกมาสู่พื้นที่สาธารณะ (public) จำนวนมาก เป็นการสะท้อนถึงความไว้วางใจของผู้ฟังที่มีต่อสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันอย่างชัดเจน

สิ่งที่น่าสนใจอีกประการคือเรื่องการทำความดี ที่สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันยังได้ชื่นชมผู้ทำความดีอย่างต่อเนื่อง เป็นการกระตุ้นให้ผู้ฟังรายการ และประชาชนทำความดีมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ในด้านของกระบวนการสื่อสารยังพบว่า สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันได้สร้างปรากฏการณ์ใหม่ในกระบวนการสื่อสารคือการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในรายการในฐานะผู้ส่งสารในฐานะ 'ตัวจริง เสียงจริง' ซึ่งทำให้การจัดรายการของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันมีพลังมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาเรื่องบทบาทสื่อมวลชนในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ: กรณีศึกษา
สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน เอฟ เอ็ม ๙๖.๐ เมกกะเฮิร์ตซ์ อภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

๑.แนวคิด นโยบาย ในการทำงานของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน

การวิจัยครั้งนี้พบว่าผู้บริหารองค์กรและผู้ปฏิบัติงานของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันทั้ง ๑๐ คน เกี่ยวกับแนวคิด นโยบายการทำงานของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน พบว่า ทั้งผู้บริหารองค์กร และผู้ปฏิบัติงานของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ต่างเข้าใจร่วมกันเป็นอย่างดีว่า สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันเป็นองค์กรที่จัดตั้งโดยกลุ่มบริษัทในเครือของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่มีนโยบายเริ่มต้นเพื่อมุ่งมั่นที่จะเป็นสื่อกลางในการสร้างสำนึกชุมชน และสำนึกสาธารณะ ส่งเสริมให้คนในสังคมมีความรัก มีน้ำใจต่อทั้งในระดับปัจเจก และระดับองค์กร เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหา หรือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างรวดเร็วและเป็นรูปธรรมให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

รวมถึงการเน้นนโยบายสำคัญในการเป็นสื่อกลาง เพื่อรณรงค์ให้ความรู้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้อื่น ๆ ที่จำเป็นในการดำรงชีวิตของผู้ฟัง เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องในการทำ ความดี ว่าไม่ใช่ 'เรื่องน่าอาย' และมีทักษะในการใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข

ผลการวิจัย สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการผลิตงานขององค์กร สื่อมวลชนของเดนิส แมคเควล ในเรื่องการจัดการ ว่าการบริหารงาน และนโยบายการผลิตงานขององค์กรสื่อสารมวลชน ซึ่งเนื้อหารายการขององค์กรสื่อสารมวลชนต้องนำเสนอให้สอดคล้องกับนโยบายนั้น เนื่องจากการทำงานในองค์กร นโยบายย่อมเป็นแนวทางสำคัญในการชี้ทิศทางขององค์กรว่าจะเป็นอย่างใด ดังนั้นเมื่อผู้บริหารหรือผู้ก่อตั้งสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ต่างมีแนวคิดหรือจุดยืนในการก่อตั้งสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันในลักษณะที่จะปวารณาตัวเพื่อเป็นสื่อกลางในการสร้างสำนึกชุมชน และสำนึกสาธารณะ ส่งเสริมให้คนในสังคมมีความรัก มีน้ำใจต่อทั้งในระดับปัจเจก และระดับองค์กร เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหา หรือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างรวดเร็วและเป็นรูปธรรมนั้น จึงทำให้ทิศทางดังกล่าวยังคงเป็นทิศทางที่เข้มแข็งของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันมาตลอด ๑๐ ปี แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร หรือผู้ถือหุ้นจากเดิม ที่

สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์เป็นผู้ถือหุ้นร้อยละแปดสิบแปด เปลี่ยนเป็นการถือหุ้นร่วมกับบริษัท ดีแทค ก็ตามที่

๒. การบริหารจัดการสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ

๒.๑ การจัดการ

การวิจัยครั้งนี้พบว่า ทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ต่างเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ผู้ถือหุ้นใหญ่ของร่วมด้วยช่วยกัน มี ๒ ส่วน ได้แก่ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล จากดีแทค ถือหุ้น ๖๒ % ส่วนสำนักงานทรัพย์สินฯ ถือหุ้น ๓๘ % แต่ในทางปฏิบัติถือว่าการบริหารงานร่วมกันอย่างเท่าเทียม

สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันเป็นองค์กรที่เน้นการส่งเสริมการทำความดี โดยไม่หวังผลตอบแทนแล้ว มีความตั้งใจ พยายามใส่ใจกับปัญหาทุกเรื่อง และยังมีพันธมิตรหลากหลายองค์กรจำนวนมาก ที่พร้อมจะให้ความร่วมมือช่วยเหลืออย่างเต็มที่ สอดคล้องกับหลักการการทำงานที่ว่า **'ทุกเรื่องต้องมีคำตอบ'**

การจัดรูปแบบรายการแบบ **non format** และเปิดโอกาสให้ประชาชนโทรศัพท์เข้ามาขอความช่วยเหลือ ทำให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินรายการอย่างมาก และส่งผลให้สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันประสบความสำเร็จในการจัดรายการวิทยุเพื่อสร้างจิตสำนึกสาธารณะอย่างมาก

มีข้อสังเกตว่า แม้ว่าวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน จะเน้นเรื่องในเชิงสังคม คือการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อนในเรื่องต่าง ๆ อย่างรอบด้าน แต่วิทยุร่วมด้วยช่วยกันกลับไม่สนใจการนำเสนอความคิดเห็นในเชิงการเมืองอย่างสิ้นเชิง

ผลการวิจัย สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการผลิตงานขององค์กร สื่อมวลชนของเดนิส แมคเคवल ในเรื่องการจัดการ ว่าการบริหารงานในการผลิตงานขององค์กร สื่อสารมวลชน ซึ่งการบริหารจัดการองค์กรของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน จำเป็นจะต้องสอดคล้องเหมาะสมกับแนวนโยบายขององค์กรที่มุ่งเน้นการเป็นตัวกลางในการแก้ปัญหาความเดือดร้อนกับประชาชน อันถือเป็นนโยบายที่ทำทลายกับองค์กรสื่อสารมวลชนอย่างสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ที่ดำเนินงานโดยเอกชน ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเน้นเรื่องรายได้มากกว่า

การบริหารงานจึงจำเป็นต้องเอื้ออำนวยต่อการผลิตเนื้อหาสาระในรายการของสถานีฯ ให้สอดคล้องกับนโยบาย รวมถึงสนับสนุนการดำเนินงานทุกอย่างที่เป็นไปในทิศทางเดียวกับนโยบายของสถานีฯ ที่เน้นทำงานเพื่อสังคม ตั้งแต่เรื่องกำหนดรูปแบบรายการที่ไม่เน้นรายการ

เพลง แต่จะเน้นรายการที่ให้การช่วยเหลือประชาชนตลอด ๒๔ ชั่วโมง จึงทำให้รายการของสถานี
 ๗ เป็นลักษณะของ **non format** เพื่อเปิดสายให้ประชาชนสามารถโทรศัพท์เข้ามาแจ้งเรื่องราว
 ทุกซักรุ่นต่าง ๆ ได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๒.๒ ความสามารถทางวิชาชีพ

การวิจัยครั้งนี้พบว่า ทั้งกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ต่างเห็นว่าวิทยุร่วมด้วย
 ช่วยกัน ได้จัดเตรียมบุคลากรในการทำงานเพื่อรับเรื่องร้องเรียน เอาไว้ถึง ๓๔ คน แบ่งออกเป็น ๓
 ช่วงเวลาดำเนินการ

เจ้าหน้าที่ของวิทยุร่วมด้วยช่วยกันจะรับเรื่องร้องเรียนถึงวันละ ๓,๐๐๐ เรื่อง ดังนั้น
 ผู้ปฏิบัติงานในสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันในทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นผู้รับเรื่องร้องทุกข์ หรือผู้
 ดำเนินรายการ ดังนั้นสถานีฯ จึงมีแนวทางในการคัดเลือกผู้ร่วมงานที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับ
 สถานีฯ หลายประการ ได้แก่ ต้องเป็นผู้ที่รู้ตัวรู้ใจ จิตใจดี มีใจสาธารณะ บุคลิกดี ใจกว้าง

นอกจากนี้ยังพบว่า สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันยังได้จัดกิจกรรมพิเศษทุกวันพุธ โดยให้
 พนักงานนั่งสมาธิทุกวันพุธ เพื่อกล่อมเกลาคิดใจเบิกบานแจ่มใส คิดดี ทำดี มีสมาธิในการทำงาน

ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการผลิตงานขององค์กร
 สื่อมวลชนของเดนิส แมคเคเวล ในเรื่อง ความสามารถทางวิชาชีพ หมายถึง แนวความคิด พื้น
 ฐานความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของคนะทำงานฝ่ายผลิตรายการ เนื่องจากสถานี
 วิทยุร่วมด้วยช่วยกัน เป็นสถานีวิทยุฯ แบบพิเศษ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสื่อกลางในการช่วยเหลือ
 ประชาชนเป็นหลัก ดังนั้นบุคลากรที่จะทำงานในสถานีฯ นี้จึงต้องมีความพิเศษสอดคล้องกับ
 วัตถุประสงค์ขององค์กรด้วย โดยสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันจะเน้นรับบุคลากรที่มีจิตใจดี มีใจ
 สาธารณะ บุคลิกดี ใจกว้าง เพราะเป็นงานที่ต้องรับรู้ปัญหา ความทุกข์ยากของประชาชน อยู่
 ตลอดเวลา และต้องใส่ใจกับปัญหาของคนอื่นด้วย โดยผู้บริหารองค์กรได้จัดกิจกรรมให้พนักงาน
 ในองค์กร สวดมนต์ นั่งสมาธิ ทุกวันพุธ เพื่อกล่อมเกลาคิดใจของคนทำงาน ให้สอดคล้องกับ
 แนวนโยบาย ขององค์กรด้วย

๒.๓ เทคโนโลยี

การวิจัยครั้งนี้พบว่า ทั้งกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน มีความเห็นร่วมกันว่ามีปัญหา
 ในเชิงของเทคโนโลยี โดยเฉพาะเรื่อง สัญญาณคลื่นของวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ที่ไม่ค่อยชัดเจน และ

ส่งไปได้ไม่ไกลและไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ เนื่องจากสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันเช่าสัญญาณคลื่นวิทยุจากกองทัพบก ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการ ไม่ได้ปรับปรุงเทคโนโลยีเรื่องสัญญาณคลื่นอย่างต่อเนื่อง อีกประการคือ เนื่องจากแม่ข่ายส่งสัญญาณของวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ตั้งอยู่ใกล้บริเวณพระบรมมหาราชวัง จึงไม่สามารถตั้งเสาส่งสัญญาณสูงมากได้

นอกจากนี้ สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันยังได้เขียนซอฟต์แวร์ขึ้นมาเอง เพื่อตรวจสอบหมายเลขโทรศัพท์ที่โทรเข้ามาแจ้งเหตุในรายการ เพื่อป้องกันการโทรศัพท์เข้ามาให้ข้อมูลเท็จ

ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการผลิตงานขององค์กร สื่อมวลชนของเดนิส แมคเควล ในเรื่องเทคโนโลยี เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตและการออกอากาศของรายการจากสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน โดยในการผลิตรายการ รวมถึงการส่งรายการออกอากาศไปยังผู้ฟังนั้นมีประสิทธิภาพเพียงใด เพียงพอหรือไม่

เนื่องจากสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน เป็นบริษัทเอกชนที่เข้ามาขอรับสัมปทานจากกองทัพบก ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ เป็นหน่วยงานราชการ ที่เน้นเรื่องการทหารเป็นหลัก จึงไม่ได้มีการปรับปรุงเทคโนโลยีเรื่องสัญญาณคลื่นอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้สัญญาณคลื่นของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันมีสัญญาณคลื่นไม่ค่อยชัดเจน และอีกประการคือ เนื่องจากแม่ข่ายส่งสัญญาณของวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ตั้งอยู่ใกล้บริเวณพระบรมมหาราชวัง จึงไม่สามารถตั้งเสาส่งสัญญาณสูงมากได้ จึงทำให้สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันไม่สามารถส่งสัญญาณครอบคลุมทุกพื้นที่ได้

และเนื่องจากสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน อาจถือได้ว่าเป็นสถานีฯ แบบพิเศษ ที่ผลิตรายการที่เน้นการให้ประชาชนโทรศัพท์เข้ามาแจ้งเรื่องราวความเดือดร้อนในรายการได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง จึงอาจมีปัญหาเรื่องการตรวจสอบข้อมูล เพื่อแต่ละวันจะมีประชาชนโทรศัพท์เข้ามามากถึง ๓๐๐ ราย สถานีฯ เองก็ได้ตระหนักถึงปัญหานี้เป็นอย่างดี จึงได้หาเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการผลิตรายการ และการตรวจสอบข้อเท็จจริงของสถานีฯ จึงได้ผลิตซอฟต์แวร์ขึ้นมาเอง เพื่อตรวจสอบหมายเลขโทรศัพท์ที่โทรเข้ามาแจ้งเหตุในรายการอีกด้วย

๒.๔ แหล่งข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้พบว่า ทั้งกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ต่างเห็นไปในทิศทางเดียวกัน ในว่า เนื่องจากสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันจะได้รับข้อมูลจากประชาชนที่โทรศัพท์เข้ามาแจ้งเหตุต่างๆ เป็นหลัก ดังนั้น สถานีฯ จึงให้ทีมงานทั้งส่วนที่เป็นผู้รับเรื่อง และผู้ดำเนินรายการ ศึกษาข้อมูลที่ประชาชนโทรศัพท์เข้ามาแจ้งเหตุก่อนเสมอ ผนวกกับประสบการณ์ของทีมงานที่ต้องรับ

เรื่องปัญหา ความทุกข์ยากของประชาชนทุกวัน ทำให้มีทักษะและประสบการณ์ในการแยกแยะได้ว่า ข้อมูลที่ประชาชนแจ้งเข้ามานั้นจริงหรือไม่จริง

ผลการวิจัย สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการผลิตงานขององค์กร สื่อมวลชนของเดนิส แมคเคเวล ในเรื่องแหล่งข้อมูล ที่ว่าในการผลิตงานสื่อสารมวลชน ที่มงานฝ่ายผลิตได้นำเสนอเหตุการณ์ที่สดใหม่ และกำลังอยู่ในความสนใจของประชาชนทั่วไป ซึ่งได้นำข้อมูลมาจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ รวมทั้งแหล่งข่าวโดยตรงมาสร้างเป็นประเด็นในการนำเสนอโดยต้องอยู่ในกรอบของวัฒนธรรมของสังคมนั้น ๆ โดยสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ได้ใช้แหล่งข้อมูลในการผลิตรายการ เป็นแหล่งข้อมูลโดยตรงจากประชาชนที่ประสบเหตุการณ์โดยตรง แล้วโทรศัพท์มาเล่าเรื่องราวความเดือดร้อนต่าง ๆ ให้เจ้าหน้าที่รับเรื่องของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันฟัง ซึ่งเป็นการสื่อสารแบบสองทาง โดยเจ้าหน้าที่รับเรื่องมีโอกาสที่จะซักถาม เพื่อตรวจสอบความเท็จจริงของข้อมูลอย่างละเอียด แล้วบันทึกเรื่องราวเอาไว้ ก่อนที่จะส่งให้ผู้ดำเนินรายการต่อไป จึงมั่นใจได้ว่าแหล่งข้อมูลที่นำมาจัดรายการของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน เป็นผู้ประสบเหตุที่เป็น 'ตัวจริง เสียงจริง' อย่างแน่นอน

๒.๕ ผู้รับสาร

การวิจัยครั้งนี้พบว่า ทั้งกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ต่างเห็นร่วมกันว่า ผู้ฟังรายการวิทยุร่วมด้วยช่วยกันมีหลายกลุ่ม ส่วนใหญ่จะระดับคนทำงาน ผู้สูงอายุ และแท็กซี่ ที่มีชื่อเสียงแค่ผู้ฟังเท่านั้น แต่เป็นเหมือนญาติพี่น้อง โดยผู้ฟังรายการยังได้ร่วมกับสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ในการช่วยแก้ปัญหาโดยโทรศัพท์เข้ามาให้ข้อมูล และแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาของผู้เดือดร้อนด้วย

นอกจากนี้กลุ่มผู้ฟังรายการยังได้ต่อยอดกระบวนการเชื่อมโยงชุมชนทางอากาศที่เข้มแข็ง โดยการจัดตั้งชมรมเพื่อนบนท้องถนน อาสาสมัครกองปราบ ตั้งชมรมหมู่บ้านร่วมด้วยช่วยกัน เพื่อช่วยเหลือกันเอง และช่วยเหลือสังคม อันเป็นการสะท้อนความต้องการของสังคมอย่างชัดเจนด้วย

ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการผลิตงานขององค์กร สื่อมวลชนของเดนิส แมคเคเวล ในเรื่องผู้รับสาร ที่ว่าองค์กรสื่อสารมวลชนต้องนำเสนอเนื้อหาเพื่อตอบสนองของความสนใจและความต้องการของผู้รับสารเป็นหลัก ซึ่งสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันได้ผลิตรายการที่เน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบอกเล่าความเป็นจริงในสังคม ปัญหาสังคม การร่วมช่วยกันแก้ปัญหาในสังคมร่วมกันมาตลอดระยะเวลา ๑๐ ปี จึงทำให้สถานีฯ ได้รับ

ความนิยมจากประชาชน จนทำให้มีผู้ฟังรายการโทรศัพท์มาแจ้งเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งที่เป็นเรื่องของตัวเองและเป็นเรื่องของคนอื่น ในแต่ละวันราว ๓,๐๐๐ เรื่อง ซึ่งน่าจะเป็นการสะท้อนให้เห็นได้ว่า สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันนี้ผลิตรายการที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนหรือผู้ฟังอย่างแท้จริง

สิ่งที่น่าสนใจอีกประการ การที่สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันผลิตรายการที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนหรือผู้ฟังอย่างแท้จริงนั้น เป็นเพราะแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ในการจัดรายการเกือบทั้งหมดมาจากการบอกเล่าเรื่องราว ความเดือดร้อนต่าง ๆ ของประชาชนทั้งสิ้น เพราะถ้าประชาชนหรือผู้ฟัง ไม่โทรศัพท์เข้ามาแจ้งเรื่องราวต่าง ๆ ในรายการ รายการก็จะมีข้อมูลในการจัดรายการ

๒.๖ แร่กุดตันทางเศรษฐกิจ

การวิจัยครั้งนี้พบว่า ทั้งกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ให้ข้อมูลว่าสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันมีค่าใช้จ่ายเดือนละประมาณ ๕ ล้านบาทบาท ค่าเช่าสถานีเดือนละ ๒ - ๓ ล้านบาทโทรศัพท์อีกหลายแสนบาท รวมค่าใช้จ่ายรวมปีละประมาณ ๗๐ ล้านบาท ทำให้สถานีฯ ขาดทุนบ้างในบางปี ต้องนำรายได้จากการบริการข่าวมาสนับสนุน

แต่ยังมีรายได้จากโฆษณาที่เข้ามาสนับสนุนสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสปอนเซอร์ที่ให้การสนับสนุนกันมานาน และตั้งใจสนับสนุนกิจกรรมของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันที่เน้นการช่วยเหลือสังคม ได้แก่ บริษัท ดีแทค เป็นสปอนเซอร์หลัก ประมาณปีละ ๓ ล้านบาท กรุงเทพมหานคร บริษัทหยั่นห่อหยุ่น เดือนละ ๘๐,๐๐๐ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท

น่าสังเกตว่า สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ยังมีเงินกองทุนที่ได้จากการบริจาคของประชาชนผู้ฟัง และสมาชิกของวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน โดยทางสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันตั้งคณะกรรมการขึ้นมาดูแลการเบิกจ่ายเงินดังกล่าวด้วย

ผลการวิจัย สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการผลิตงานขององค์กร สื่อมวลชนของเดนิส แมคเคลล ในเรื่องแรงกดดันทางเศรษฐกิจ ประเด็นเรื่องรายได้ และผู้โฆษณา ซึ่งเป็นผู้สนับสนุนกิจการขององค์กรสื่อสารมวลชนด้านรายได้ ดังนั้น การนำเสนอเนื้อหารายการต่าง ๆ ขององค์กรสื่อสารมวลชนจะต้องไม่กระทบหน่วยงาน และเหตุการณ์ในแง่ลบต่อผู้โฆษณา

ในเรื่องของรายได้นั้น สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันมีผู้ถือหุ้นใหญ่ ๒ ราย คือ บริษัท ดีแทค และสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ซึ่งมีฐานะทางการเงินดีทั้งคู่ และมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในเรื่องการทำงานเพื่อสังคม ซึ่งการดำเนินงานของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ถือเป็น

แนวทางที่ชัดเจนของนโยบายดังกล่าว ดังนั้นผู้ถือหุ้นจึงให้การสนับสนุนด้านการเงินแก่สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันอย่างเต็มที่

ส่วนเรื่องของผู้โฆษณา นั้น สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน มีนโยบายชัดเจนเรื่องการเป็นตัวกลางในการช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อนในเรื่องต่าง ๆ ที่มีผู้โทรศัพท์เข้ามาแจ้งเรื่องราวความเดือดร้อนประมาณวันละ ๓,๐๐๐ เรื่อง และเรื่องทั้งหมดไม่เกี่ยวข้องกับสินค้าใด ๆ ทั้งสิ้น แต่เป็นความเดือดร้อนส่วนตัวของประชาชน เช่น รถเสีย น้ำท่วม ไฟดับ ขอความช่วยเหลืออื่น ๆ เช่น ขอบริจาครถเข็นสำหรับคนป่วย ขอให้ช่วยตามหาคนหาย ฯลฯ จึงมิได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับใด ๆ กับสินค้าใด ๆ ทั้งสิ้นทั้งในเชิงบวกหรือเชิงลบ แต่ในทางตรงกันข้ามการที่มีสินค้า บริการ หรือหน่วยงานต่าง ๆ มาเป็นผู้สนับสนุนรายการโดยการซื้อเวลาโฆษณาจากสถานีฯ นั้น กลับเป็นไปในลักษณะที่มีได้หวังผลประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ แต่เป็นไปในลักษณะของผลทางภาพลักษณ์ที่เน้นการช่วยเหลือสังคม สนับสนุนสถานีฯ ที่ช่วยเหลือสังคมมากกว่า

๓.บทบาทในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน

สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันเน้นการการสร้างจิตสำนึกสาธารณะผ่านผ่านบทบาทการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเป็นหลัก รองลงมาคือการประสานสัมพันธ์ การรณรงค์ทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ การสร้างความต่อเนื่องทางสังคม และการให้ความผลิตผลิตแก่สมาชิกในสังคมตามลำดับ และยังได้ทำหน้าที่เพิ่มเติมที่มากกว่าความเป็นสื่อ คือรับบริจาคเงินและความช่วยเหลือทั้งเงินและสิ่งของ โดยเป็นสื่อกลางระหว่างผู้เดือดร้อนและผู้ที่ต้องการให้ความช่วยเหลือ ได้อย่างรวดเร็ว

การวิจัยครั้งนี้ยังพบว่า ประชาชนได้นำเรื่องส่วนตัวออกมาสู่พื้นที่สาธารณะจำนวนมาก เป็นการสะท้อนถึงความไว้วางใจของผู้ฟังที่มีต่อสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันอย่างชัดเจน

สิ่งที่น่าสนใจอีกประการคือเรื่องการทำความดี ที่สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันยังได้ชื่นชมผู้ทำความดีอย่างต่อเนื่อง เป็นการกระตุ้นให้ผู้ฟังรายการ และประชาชนทำความดีมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ในด้านของกระบวนการสื่อสารยังพบว่า สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันได้สร้างปรากฏการณ์ใหม่ในกระบวนการสื่อสารคือการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในรายการในฐานะผู้ส่งสารในฐานะ 'ตัวจริง เสียงจริง' ซึ่งทำให้การจัดรายการของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันมีพลังมากยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์พบว่า ทั้งกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน และกลุ่มอาสาสมัคร ต่างเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันเน้นการการสร้างจิตสำนึกสาธารณะผ่านบทบาทการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเป็นหลัก รองลงมาคือการประสานสัมพันธ์ การ

รณรงค์ทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ การสร้างความต่อเนื่องทางสังคม และการให้ความ
 เพลิดเพลินแก่สมาชิกในสังคม ตามลำดับ และยังได้ทำหน้าที่เพิ่มเติมที่มากกว่าความเป็นสื่อ คือ
 รับผิดชอบเงินและความช่วยเหลือทั้งเงินและสิ่งของ โดยเป็นสื่อกลางระหว่างผู้ที่เดือดร้อนและผู้
 ต้องการให้ความช่วยเหลือ ได้อย่างรวดเร็ว

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน ในการเป็น
 ตัวแทนถ่ายทอดทางสังคม บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนตามทฤษฎีโครงสร้างบทบาทหน้าที่ เดน
 นิส แมคเคลว ได้ประมวลหน้าที่ที่พึงประสงค์ของสื่อมวลชนไว้ ๕ ประการคือ ๑.บทบาทการให้
 ข่าวสาร เน้นการให้ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์และสภาพการณ์ในสังคมและโลก ๒.บทบาท
 การประสานสัมพันธ์ โดยได้อธิบาย แปลความและวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับความหมายของ
 เหตุการณ์ต่าง ๆ และข่าวสาร เสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ประสานเชื่อมโยงกลุ่มคน
 และกิจกรรมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และกำหนดว่าเรื่องใดสำคัญมากหรือน้อยกว่า หรือการกำหนด
 วาระทางสังคม ๓.การสร้างความต่อเนื่องทางสังคม ได้แก่ ถ่ายทอดวัฒนธรรมหลักและยอมรับ
 วัฒนธรรมย่อยหรือวัฒนธรรมทางเลือกและวัฒนธรรมใหม่ เสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งค่านิยม
 พื้นฐานของสังคม ๔.การให้ความเพลิดเพลินแก่สมาชิกสังคม โดยให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน
 และวิธีการพักผ่อนหย่อนใจ ลดระดับความเครียดและข้อขัดแย้งทางสังคม ๕.การรณรงค์ทาง
 สังคม การเมืองและเศรษฐกิจ รณรงค์ด้านการเมือง สงคราม การพัฒนาทางเศรษฐกิจ และการ
 ทำงานเพื่อวัตถุประสงค์ของส่วนรวม

โดยสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันได้ทำหน้าที่ครบทั้ง ๕ ประการ และสามารถตอบโจทย์ที่
 สำคัญของการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในฐานะสื่อกลาง และการสร้างจิตสำนึกสาธารณะแก่
 สมาชิกในสังคมได้เป็นอย่างดี

ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องจิตสำนึกและจิตสำนึกทางสังคม ว่าจิตสำนึกทาง
 สังคมเมื่อเกิดขึ้นมาแล้ว จะต้องผลิตซ้ำอยู่เสมอ เพื่อป้องกันการเลือนหายหรือเปลี่ยนแปลง หรือ
 เพื่อให้จิตสำนึกมีความคงทน โดยต้องได้รับการเสริมแรงจากสถาบันโครงสร้างหรือพิธีกรรมทาง
 สังคม ด้วยเงื่อนไขที่จำเป็น

และสอดคล้องกับกลยุทธ์สู่ความสำเร็จของศาสตราจารย์นายแพทย์ ประเวศ วะสี ๓
 ขั้นตอน ได้แก่ ๑. กลยุทธ์การปลูกจิตสำนึก ที่ต้องอาศัย ความรัก ความรู้ และความเป็นธรรมชาติ
 ๒. กลยุทธ์หนึ่งกำลัง ที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วม ความเป็นหนึ่งเดียว และกระแสผลักดัน และ
 ๓. กลยุทธ์กระแสผลักดัน โดยอาศัยเทคนิค ความรัก ความรู้ และความเป็นธรรมชาติ เป็นสิ่งที่จะ

ผลักดันประชาชนให้เกิดความยั่งยืนและเจริญขึ้นในจิตใจของผู้คนในสังคม เป็นการสร้างสนามให้กับประชาสังคมในการขับเคลื่อน ก่อเป็นกระแสสังคม มิใช่จำกัดไว้เพียงแต่ในหนังสือหรือแวดวงวิชาการ สนามในที่นี้คือกิจกรรมในการส่งเสริมและแสดงออกถึงความเป็นประชาสังคม ซึ่งหากมองในแง่ของนักศึกษา ก็คือกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักศึกษาต่างมีจิตสำนึกร่วมกัน และมารวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคม เพื่อแก้ปัญหา และขยายการพัฒนาให้เกิดความเหมาะสมยิ่งขึ้น

โดยสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ได้สร้างและหล่อหลอมจิตสำนึกสาธารณะให้แก่สมาชิกในสังคมให้หันมาร่วมด้วยช่วยกันสร้างสรรค์สังคมไทยให้น่าอยู่ โดยใช้กลยุทธ์ในการปลูกจิตสำนึกของสังคมให้มีความเชื่อว่า "การทำความดี ไม่ใช่เรื่องน่าอาย" เป็นการกระตุ้นให้ผู้ฟังรายการรู้สึกภูมิใจเมื่อทำความดี แม้จะเป็นความดีเพียงเล็กน้อย เช่น เก็บของได้แล้วส่งคืนเจ้าของ จนทำให้กลุ่มผู้ฟังของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันมีความเชื่อว่า "ของหาย ได้คืน" ดังนั้นเมื่อเกิดเหตุการณ์ของหายขึ้น คนก็จะคิดถึงร่วมด้วยช่วยกันเป็นอันดับแรก

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉรา โฉมแฉล้ม ที่ศึกษาเรื่องจิตสำนึกของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ต่อการรวมกลุ่มกิจกรรมเพื่อสังคม พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ปฏิบัติกิจกรรมด้านการพัฒนาพฤติกรรมมากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมด้านกีฬาและศิลปวัฒนธรรม เช่น ดนตรี ถ่ายภาพ เซียร์ พุทธศาสตร์ และศิลปะการแสดง กิจกรรมที่ปฏิบัติน้อยที่สุดคือกิจกรรมด้านการฝึกอบรม ได้แก่ กิจกรรมด้านการศาสนา เช่น การเข้าร่วมในชมรมคาทอลิก มุสลิม คริสเตียน หรือการเข้าร่วมในสโมสร นักศึกษาที่เข้าร่วมกลุ่มกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ศึกษายู่ในชั้นปีที่ ๓ คณะแพทยศาสตร์ มีผลการเรียนอยู่ในระดับดี เหตุผลที่เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคม พบว่า ต้องการสังคมประสบการณ์และมีตำแหน่งกรรมการในกลุ่มกิจกรรมมากที่สุด โดยส่วนใหญ่ร่วมปฏิบัติหน้าที่ด้านการแสดงความคิดเห็น ปัจจัยผลักดันให้เกิดจิตสำนึกในการรวมกลุ่มกิจกรรมเพื่อสังคมของนักศึกษา เช่นเดียวกับสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน ที่มีปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการมีจิตสำนึกสาธารณะ โดยการผลักดันให้มีการแสดงความคิดเห็นผ่านรายการของสถานีฯ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง เช่น เปิดโอกาสให้ผู้ฟังโทรศัพท์เข้ามาแสดงความคิดเห็นที่มีผู้ฟังบางท่านประสบเหตุอยู่แล้วไม่ทราบว่าจะทำเช่นไร ทำให้เกิดความกล้าแสดงความคิดเห็น และกล้าที่จะช่วยเหลือคน

งานวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเกียรติศักดิ์ ปรีชาพิทยารัตน์ ที่ศึกษาเรื่อง 'บทบาทของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเครือข่าย ๕ ในการขับเคลื่อนขบวนการประชาสังคมท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะกรณี สวท.นครราชสีมา' พบว่า แนวคิดหลักในการดำเนินงาน

ของ สวท.นครราชสีมา เครือข่าย ๕ คือ การทำหน้าที่เป็นสถานีวิจัยกระจายเสียงประจำจังหวัด โดยกำหนดสัดส่วนรายการให้สถานีท้องถิ่นผลิตเองร้อยละ ๖๑ และถ่ายทอดรายการจาก ส่วนกลางร้อยละ ๓๙ สำหรับแนวทางการดำเนินงาน กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารการ กระจายเสียงประจำจังหวัดซึ่งคัดเลือกมาจากผู้แทนของหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัดเพื่อทำหน้าที่ กำหนดนโยบายการกระจายเสียง และกำหนดรูปแบบตลอดจนเนื้อหารายการ

โดยสถานีวิจัยร่วมด้วยช่วยกันได้กำหนดความสำคัญที่ประชาชนในฐานะผู้ฟังรายการ เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนรายการตลอด ๒๔ ชั่วโมง โดยผู้ฟังรายการจะทำหน้าที่ใน การเลือกและส่งเนื้อหาสาระ หรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่มีความทุกข์ หรือไม่ได้รับความสะดวก มา เผยแพร่ในรายการ เพื่อให้ผู้ฟังคนอื่น ๆ รับทราบ และร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการหา ทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้อย่างหลากหลายในระยะเวลาอันรวดเร็ว

ข้อจำกัดในการวิจัย

๑. ข้อจำกัดด้านเอกสาร

งานวิจัยนี้มีเอกสารที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก อาทิ ประวัติสถานีวิจัยร่วมด้วยช่วยกัน ข้อมูล เรื่องร้องทุกข์จากประชาชนตลอด ๖ เดือน จำนวน ๒๔ หมวด แม้ว่าทางสถานีวิจัยร่วมด้วยช่วยกัน จะเก็บข้อมูลโดยแบ่งแยกหมวดหมู่อย่างเป็นระบบแล้วก็ตาม แต่เนื่องจากข้อมูลที่ประชาชน โทรศัพท์เข้ามาแจ้งเรื่องราวต่าง ๆ ในแต่ละวันเกือบ ๓,๐๐๐ เรื่อง จึงทำให้มีข้อมูลจำนวนมากที่ ผู้วิจัยจะต้องวิเคราะห์ในเรื่องของบทบาทโดยดูจากเนื้อหาของแต่ละเรื่องอีกครั้งหนึ่ง

๒. ข้อจำกัดในการสัมภาษณ์

เนื่องจากงานวิจัยนี้ต้องสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องและมีความสำคัญต่อการทำงานของ สถานีวิจัยร่วมด้วยช่วยกันทั้ง ๓ ภาคส่วน ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน และอาสาสมัคร ซึ่งผู้ให้ ข้อมูลสำคัญที่เคยดำรงตำแหน่งผู้บริหารของสถานีวิจัยร่วมด้วยช่วยกันได้ลาออกไปแล้ว และบาง ท่านเป็นวุฒิสมาชิก ซึ่งมีภารกิจมาก จึงทำให้ยากต่อการนัด

ส่วนกลุ่มอาสาสมัคร เป็นกลุ่มที่เป็นเอกเทศ ประกอบกิจการหลายสาขาอาชีพ และหลาย มุมเมืองของกรุงเทพมหานคร จึงยากต่อการนัดหมายวันเวลาในการสัมภาษณ์

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะสำหรับสื่อมวลชนในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ

สำหรับการศึกษานี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์สำหรับการสร้างจิตสำนึกสาธารณะของสื่อมวลชน ๓ ประเด็น ดังนี้

๑. เครือข่ายสื่อเพื่อสาธารณะ ทั้งสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน สถานีวิทยุ จส.๑๐๐ และ สถานีวิทยุ สวพ. ๙๑ ควรร่วมมือกันสร้างเครือข่ายระดับชาติ เพื่อให้การทำงานเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

๒. ควรขยายรายการเช่นนี้ไปยังวิทยุกระจายเสียงเครือข่ายอื่น ๆ รวมถึงสถานีวิทยุโทรทัศน์ด้วย เพื่อกระจายแนวคิดการสร้างจิตสำนึกสาธารณะให้ประชาชนอย่างกว้างขวางและมีพลัง

๓. ควรมีการฝึกอบรมอาสาสมัครร่วมด้วยช่วยกันในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างมีระบบ แบบแผน และต่อเนื่อง ซึ่งผลที่จะได้รับจากการอบรมอย่างต่อเนื่อง นอกเหนือจากความรู้และทักษะของอาสาสมัคร และผู้ดำเนินรายการแล้ว ยังช่วยให้อาสาสมัครฯ อันถือเป็นกำลังสำคัญของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันในการช่วยเหลือผู้เดือดร้อนในสังคม มีความตื่นตัวตลอดเวลาอีกด้วย

๒. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

๑. ควรศึกษาเปรียบเทียบแนวทางการดำเนินงานการบริหารจัดการระหว่างสถานีวิทยุกระจายเสียงที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสาธารณะเหมือนกัน ได้แก่ สถานีวิทยุ จส.๑๐๐ และ สถานีวิทยุ สวพ. ๙๑

๒. ควรศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการ หรือกลยุทธ์ในการใช้สื่อมวลชนเข้ามาเป็นตัวกลาง หรือประสานงาน เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายชุมชนในสังคมให้มีจิตสำนึกสาธารณะอย่างเป็นรูปธรรมเป็นไปในระยะยาวของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน สถานีวิทยุ จส.๑๐๐ และ สถานีวิทยุ สวพ. ๙๑

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กาญจนา แก้วเทพ. **สื่อสารมวลชน ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท
เอดิสัน เพรส โปรดักส์ จำกัด, ๒๕๕๓.

เคน อัครพุดง. **การพัฒนาจิตสำนึกในการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ในการรักษา
ความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ ศึกษาเฉพาะกรณีหน่วยการศึกษาของกองทัพบก
ในกรุงเทพมหานคร**. เอกสารส่วนบุคคล วิทยาลัยการทัพบก: ๒๕๕๓.

ประเวศ วะสี. **วิถีมุขยี่ในศตวรรษที่ ๒๑: สู่ภพภูมิใหม่แห่งการพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร:
มูลนิธิสิดศรี - สฤชดีวงศ์, ๒๕๕๕.

พัชนี เขยจรรยา และคณะ. **แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: เอลโล่การพิมพ์,
๒๕๕๑.

มัลลิกา มัติโก และคณะ. **จิตสำนึกทางสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย
มหิดล**. กรุงเทพมหานคร: เจริญดีการพิมพ์, ๒๕๕๑.

ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒**. กรุงเทพมหานคร:
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, ๒๕๕๖.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. **นโยบายธุรกิจ และการบริหารเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพมหานคร:
บริษัทธีระฟิล์ม และไซเท็กซ์, ๒๕๕๑.

อุษณีย์ ศิริภักดี บรรณาธิการ. **ร้อยเรื่องราว ร่วมด้วยช่วยกัน**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ร่วม
ด้วยช่วยอ่าน, ๒๕๕๗.

วิทยานิพนธ์

กรพินธุ์ จารูวร. **ดนตรีไทยร่วมสมัยกับอัตลักษณ์ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของนิสิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย: ๒๕๕๑.

เกียรติศักดิ์ ปรีชาพิทยรัตน์ **บทบาทของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
เครือข่าย ๕ ในการขับเคลื่อนขบวนการประชาสังคมท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะกรณี
สวท.นครราชสีมา**. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์:
๒๕๕๖.

จักรนาท นาคทอง. การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาและจิตสำนึกทาง
สังคม กรณีสึกษา: มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
 วิทยานิพนธ์ วารสารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัย
 ธรรมศาสตร์: ๒๕๔๘.

เบญจวรรณ ทรัพย์ธำรงค์. **ความคิดเห็นเรื่องความสำนึกต่อชาติกรณีสึกษานิสิตมหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์: ๒๕๔๕.

ลลธิริมา เกื้อสกุล. **กลยุทธ์การสื่อสารของกองทัพกเพื่อสร้างจิตสำนึกสาธารณะเรื่องสิทธิ
 มนุษยชนด้านสิ่งแวดล้อม.** วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย: ๒๕๔๗.

แม็คควอล, เดนิส. **ทฤษฎีสื่อสารมวลชนเบื้องต้น.** แปลโดย ศิริชัย ศิริกายะ และกาญจนา
 แก้วเทพ. กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๑.

สวภัทร ปุ้ยพันธ์. **การมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ศึกษา
 เฉพาะกรณี สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน.** วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
 ธรรมศาสตร์, ๒๕๔๔.

อัจฉรา ไฉมแฉล้ม. **จิตสำนึกของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ต่อการรวมกลุ่ม
 กิจกรรมเพื่อสังคม.** วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๔.

ภาษาอังกฤษ

Denis McQuail. **Mass Communication Theory.** California: Sage Publication, 1993.

Denis McQuail. **Mass Communication Theory.** Introduction. London: Sage
 Publication, 1994.

อินเทอร์เน็ต

www.innnews.co.th

www.rd1677.com/introdck.php

สัมภาษณ์

จรรยา เกิดศรีพันธ์. **หัวหน้าศูนย์กองปราบร่วมด้วยช่วยกัน บางแค.** สัมภาษณ์, ๓ ตุลาคม ๒๕๕๐.

ชุมชัย แก้วแดง. ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการฝ่ายข่าว สำนักข่าวไอเอ็นเอ็น. สัมภาษณ์, ๑๒ ตุลาคม

๒๕๕๐.

ถนอม อ่อนเกตุพล. ผู้ดำเนินรายการวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน. สัมภาษณ์, ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๐.

น้ำค้าง ไตม่วง. หัวหน้าฐานร่วมด้วยช่วยกัน ไม้สิงโต. สัมภาษณ์, ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐.

บุญทัน กิรัมย์. หัวหน้าศูนย์กองปราบร่วมด้วยช่วยกัน ทุ่งครุ. สัมภาษณ์, ๓ ตุลาคม ๒๕๕๐.

พจน์ โพธิ์ศรี. หัวหน้าศูนย์วิทยุร่วมด้วยช่วยกัน. สัมภาษณ์, ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๐.

พิชิต วิเศษสัตย์. หัวหน้าฐานร่วมด้วยช่วยกัน เงินหลง. สัมภาษณ์, ๕ ตุลาคม ๒๕๕๐.

ภิรมย์ญา คุณประสิทธิ์. เจ้าหน้าที่รับเรื่องฯ วิทยุร่วมด้วยช่วยกัน. สัมภาษณ์, ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๐.

วินัย ปิติจรรยาวงศ์. หัวหน้าฐานร่วมด้วยช่วยกัน นครบาล ๘. สัมภาษณ์, ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๐.

วันชัย ปิณฑะบุตร. กรรมการผู้จัดการ แผนกสำนักบริหาร. สัมภาษณ์, ๕ ตุลาคม ๒๕๕๐.

สนธิญาณ ชื่นฤทัยในธรรม. ผู้ก่อตั้งสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน. สัมภาษณ์, ๙ ตุลาคม ๒๕๕๐.

สมชาย แสงการ. ที่ปรึกษาฝ่ายสำนักบริหาร. สัมภาษณ์, ๙ ตุลาคม ๒๕๕๐.

สุกัญญา มากลั่น. โปรดิวเซอร์ และผู้ดำเนินรายการร่วมด้วยช่วยกัน. สัมภาษณ์, ๒๙ ตุลาคม

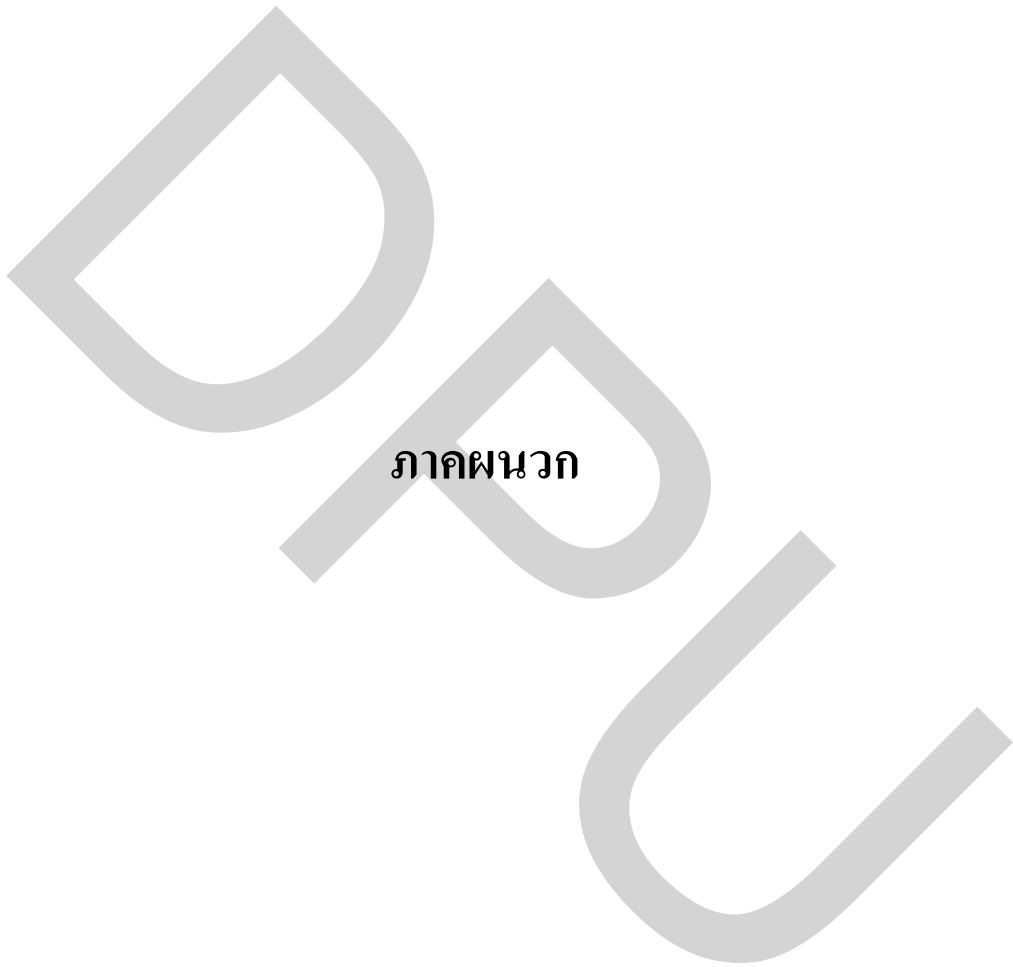
๒๕๕๐.

หฤชนันท์ โพธิ์ภักดี. โปรดิวเซอร์ และผู้ดำเนินรายการวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน. สัมภาษณ์, ๒๘ ตุลาคม

๒๕๕๐.

อภิรดี พรเลิศ. ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการฝ่ายรายการร่วมด้วยช่วยกัน ๙๖.๐. สัมภาษณ์, ๑๕ ตุลาคม

๒๕๕๐.

ภาคผนวก ก.
ตัวอย่างตารางบันทึกข้อมูล

ตารางจำแนกบทบาทหน้าที่ของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน

ให้ข่าวสาร (Information) (จีน)	
การประสานสัมพันธ์ (Correlation) (จีน)	
การสร้างความต่อเนื่องทางสังคม (Continuity) (จีน)	
การให้ความเพลิดเพลินแก่สมาชิก สังคม (Entertainment) (จีน)	
การรณรงค์ทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ (Mobilization) (จีน)	
รวม (จีน)	

ภาคผนวก ข.

ตัวอย่างบันทึกข้อมูลศูนย์รับเรื่อง
ของสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ สกุล นางสาวณิชามา แก้วประดับ (NICHAPA KAEWPRADUB)
- ตำแหน่ง - อาจารย์ประจำภาควิชาวารสารศาสตร์
คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
- เลขาฯ และกรรมการอนุกรรมการวิชาการ สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ
- กรรมการบริหารสภาสถาบันนักวิชาการสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย
(ส.ส.ม.ท.)
- คณะทำงานด้านกิจการที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ สำนักงานคณะกรรมการกิจการ
โทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.)
- คุณวุฒิ - นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวารสารสนเทศ (หนังสือพิมพ์)
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์
มหาวิทยาลัยรังสิต
- ประสบการณ์ในงานวิจัย
- การขยายขอบเขตงานของผู้สื่อข่าวสตรีในวิชาชีพวารสารศาสตร์
  - การสื่อสารและการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว
ศึกษากรณี วัดถ้ำค้างคาว ต.เตาปูน จ.ราชบุรี
  - บทบาทของสื่อวิทยุโทรทัศน์ต่อการเสนอข่าวสารในสถานการณ์วิกฤต